

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 1433/07
19.06.2008. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragomira Milojevića, predsednika veća, Dragana Jocića i sudija porotnika Mike Subotić, Zorane Ahel i Špire Berzbradice, članova veća, i savetnika Vrhovnog suda Dragane Jevrić, uz sudelovanje zapisničara Slavice Đorđević, u krivičnom predmetu optuženih: **AA**, koga brani advokat AA1; **BB**, koga brane advokati BB1, BB2 i BB3; **VV**, koga brane advokati, VV1 i VV2; **GG**, koga brani advokat AA1; **DD**, koga brani advokat DD1; **ĐĐ**, koga brane advokati ĐĐ1, ĐĐ2 i ĐĐ3; **EE**, koga brane advokati EE1, E2 i EE3; **ŽŽ**, koga brani advokat ŽŽ1; **Z**, koga brani advokat ZZ1; **II**, koga brani advokat II1; **JJ** i **KK**, čiji je zajednički branilac advokat KK1, zbog krivičnog dela ubistva iz člana 47. stav 2. tačka 6. Krivičnog zakona Republike Srbije u vezi člana 22. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije i drugih, odlučujući o žalbama Okružnog javnog tužioca u Beogradu, optuženih **GG, BB, V, DD, EE, ZZ** i njihovih branilaca i zajedničkog branioca optuženih **AA** i **GG**, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Beogradu K. 800/2006 od 16.02.2007. godine, posle održanog pretresa pred Vrhovnim sudom Srbije kao drugostepenim u dane 03,04,05, 06. i 31. marta 2008. godine, 01.i 02. aprila 2008. godine, 19, 20, 21. i 22. maja 2008. godine, i 09. i 10. juna 2008. godine, u prisustvu zamenika Republičkog javnog tužioca Marije Šušnjević, optuženih: **AA, GG, VV, DD, ĐĐ, EE, ŽŽ, ZZ, II, JJ** i **KK** i njihovih branilaca, u sednici veća doneo, a dana 19. juna 2008. godine, javno objavio

P R E S U D U

I

UVAŽENJEM žalbi Okružnog javnog tužioca u Beogradu, branilaca optuženih **ŽŽ, II**, optuženog **ZZ** i njegovog branioca, u pogledu odluke o kazni, i po službenoj dužnosti u pogledu pravne ocene dela **PREINACUJE** se presuda Okružnog suda u Beogradu K. br. 800/2006 od 16. februara 2007. godine, tako da glasi:

1. optuženi: **EE, AA, BB, VV, GG, DD, ĐĐ, ŽŽ, ZZ** i **II**, sa ličnim podacima kao u prvostepenoj presudi,

KRIVI SU

i to:

A) optuženi: **EE, AA, GG, BB, VV, DD, ĐĐ** (zajedno):

- zato što su dana 03. oktobra 1999. godine u 12,00 časova na magistralnom putu Beograd-Čačak u selu __ Opština Lazarevac, kod magistralnog stuba broj E-259+500 metara u pravcu Pravoslavne crkve, po prethodnom dogovoru i planu sa umišljajem pokušali da liše života oštećenog OO predsednika političke stranke "O10", i tom prilikom lišili života više lica - oštećene, sada pokojne PP1, PP2, PP3 i PP4, svesni svojih radnji, zabranjenosti istih i čije su izvršenje hteli, na taj način što je optuženi **EE** kao načelnik E1E sačinio plan o lišenju života oštećenog OO i sa tim planom upoznao optuženog **AA**, a zatim preko optuženog **JJ** načelnika E2E dao nalog za praćenje i prikupljanje podataka o kretanju oštećenog OO, __, __ i __ odeljenju ovog E2E, pa je nakon dobijanja podatka da oštećeni OO sa svojim obezbeđenjem treba da ide 03. oktobra 1999. godine magistralnim putem Beograd-Čačak kroz selo __ na Ravnu Goru o tome obavestio optuženog **AA** komandanta E3E koja je u sastavu E1E, a optuženi **AA** organizuje grupu pripadnika E3E čiji je komandant i to optužene: **BB, VV, GG, DD** i **ĐĐ**, saopštio im plan o

izvršenju ovog krivičnog dela, te nakon dobijenih i isplaniranih uloga i zadataka sa službenim vozilima njihove jedinice pošli su na mesto događaja, rasporedili se na tzv., «Ibarskom magistralnom putu» svi u pravcu Beograda, čekajući unapred dogovoreni znak optuženog **AA**, a preko optuženog **VV**, tako što je sa teretnim vozilom marke «mm» registarski broj aa upravljao optuženi **GG** i nakon dobijenog telefonskog znaka od optuženog **VV** koji se od optuženog **GG** nalazio udaljen u pravcu Beograda, ovaj optuženi krenuo u pravcu Beograda i kada je uočio putničko vozilo marke «ll» registarski broj vv i putničko vozilo «kk» registarski broj gg, a po prethodno dogovorenom opisu vozila i telefonskoj dojavi od strane optuženog **VV** da se u tim vozilima nalaze oštećena, sada poginula lica, naglo skrenuo u levu kolovoznu traku, izazvao direktni sudar, prvo sa putničkim vozilom marke «ll», a onda i sa putničkim vozilom marke «kk» pri čemu su zbog sudara i zadobijenih povreda na licu mesta izgubili život: PP1 usled unutrašnjeg iskrvavljenja u levu grudnu duplju iz rasepa desne pretkomore srca i srčane kese, koji se nalazio u putničkom vozilu marke «ll», PP2, usled razorenja po život važnih centara zbog preloma kostiju lobanje i iskrvavljenja i rasepa srca, aorte, jetre i slezine; PP3, usled razorenja po život važnih moždanih centara, iskrvavljenja i rasepa srca, aorte, slezine i jetre i raskidanih krvnih sudova i mnogobrojnih preloma kostiju; i PP4, usled iskrvavljenja iz rasepa jetre i opornjaka i poremećaja disanja usled udisanja krvi iz raskidanih krvnih sudova oko preloma kostiju lica, a koji su se nalazili u putničkom vozilu marke «kk», a oštećeni OO zadobio lake telesne povrede u vidu povrede glave - površne rane kože dužine 8 cm i širine 1 cm u levom temenom predelu, a koji se nalazio kao suvozač u putničkom vozilu marke «ll», nakon čega optuženi **GG** izlazi iz kabine i na udaljenosti od oko 100 metara u pravcu Beograda ulazi na zadnje sedišta putničkog vozila marke «jj» __ boje, sa kojim je upravljao optuženi **BB**, a sa njim u vozilu bili optuženi **DD** i **DD**, pošli prema Beogradu gde su se našli u blizini Lazarevca sa optuženim **AA** koji ih je čekao u __ vozilu marke «kk» i optuženim **VV** koji se nalazio u kombi-vozilu __ boje, a zatim svi otišli u bazu E3E ii, nakon čega su se razišli, posle čega je optuženi **EE** u nameri prikriivanja izvršenja ovog krivičnog dela uništio spise i službene knjige i omogućio da se nabavi drugo teretno vozilo sličnih karakteristika kao vozilo sa kojim je izvršeno krivično delo, pa je u toj nameri podstrekao optuženog **ZZ** i optuženog **ŽŽ**, na taj način što je posle nekoliko dana nakon izvršenog krivičnog dela zatražio: od optuženog **ZZ** __ da mu donese iz __ registar vozila i prateću dokumentaciju za registarske tablice aa što je ovaj i učinio, pa kada je video da je taj registarski broj uveden u specijalnu evidenciju e1e iz registra iscepao šest zadnjih listova i uništio ih od registarskog broja aa0 do registarskog broja aa30, među kojima je i dokumentacija za registarski broj aa koja se odnosila na navedeni registarski broj, a čija se tablica nalazila na kamionu sa kojim je izvršeno krivično delo i ostala na licu mesta, a zatim knjigu - registar nakon uništenja listova vratio optuženom **ZZ**, a zatim neutvrđenog dana oktobra meseca 1999. godine od **ŽŽ** zatražio da se E4E dodeli na korišćenje teretno vozilo marke «mm» sličnih karakteristika prethodnom sa kojim je izvršeno krivično delo, što je ovaj i uradio, pa je dodeljeno drugo teretno vozilo __, preveženo u E3E __, gde je prefarbano, umesto postojeće žute u __ boju, na isto stavljene registarske tablice dd, da bi se kasnije taj kamion prikazivao javnosti kao pravi i jedini kamion te vrste u vlasništvu MUP-a Republike Srbije - Republičke državne bezbednosti, odnosno E3E,

čime su u saizvršilaštvu izvršili krivično delo teško ubistvo iz člana 114. tačka 9. u vezi člana 33. Krivičnog zakonika.

B) optuženi **ŽŽ**,

zato što je neutvrđenog dana meseca oktobra 1999. godine u Beogradu sa umišljajem pomogao izvršiocima krivičnog dela teškog ubistva iz člana 114. tačka 9. Krivičnog zakonika, opisanog pod tačkom 1-A, izreke ove presude, da ne budu otkriveni, svestan svojih radnji i zabranjenosti istih, tako što je u svojstvu direktora E5E podstreknut od optuženog **EE** posle izvršenog krivičnog dela koje je izvršeno dana 03.oktobra 1999. godine i znajući da je krivično delo izvršeno, nabavio drugo teretno vozilo marke «mm» sa brojem šasijske __ i broj motora __ sličnih karakteristika kao vozilo kojim je izvršeno krivično delo, i naložio radnicima E5E RR1, RR2, RR3 i RR4, da se u knjizi kontrolnih motornih i priključnih vozila u kojoj se vodi evidencija vozila dodeljenih od strane E5E na korišćenje drugim korisnicima, izmeni podatak da je kamion koji je upotrebljen za izvršenje krivičnog dela, marke «mm» broj šasijske __ i broja motora __ dodeljen mp i napiše da je istog dana ovaj kamion dodeljen mk, pa je sačinjeno rešenje broj 04/2 br. D. 11728/2 i 11728/3 sa ovim neistinitim sadržajem,

čime je izvršio krivično delo pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika;

V) optuženi **ZZ** i **I**,

zato što su u toku oktobra 1999. godine u Beogradu, sa umišljajem pomogli učiniocima krivičnog dela teškog ubistva iz člana 114. tačka 9. Krivičnog zakonika opisanog pod tačkom 1-A, izreke ove presude, da ne budu otkriveni, svesni svojih radnji i zabranjenosti istih, tako što je optuženi **EE** kao __ posle izvršenog krivičnog dela koje se dogodilo dana 03. oktobra 1999. godine na tzv., «Ibarskom magistralnom putu», zatražio od optuženog **ZZ**, __ da mu donese registar vozila i prateću dokumentaciju za registarske tablice broj aa od kojih je jedna pronađena na mestu događaja, pa je optuženi **ZZ** preko optuženog **II**, __, a znajući da je krivično delo izvršeno, preuzeo registar vozila i prateću dokumentaciju i predao optuženom **EE**, da bi nakon mesec dana ponovo preuzeo istu od optuženog **EE** i vratio optuženom **II** ne proveravajući da iz registra nedostaje šest zadnjih listova u kojima je bila upisana i registarska tablica broj aa na ime E1E, a zatim umišljajno podstrekavao optuženog **II** da daje nepotpune odgovore na dopise načelnika mmp izostavljajući da su tablice bile registrovane na vozilo «ljlj» koje pripada E1E i koje je objavljeno oko 1994. godine i da je jedna registarska tablica izgubljena, što je **II** učinio odgovorima 04-428/99 od 11.oktobra 1999. godine i 04-483/99 od 08. novembra 1999. godine, svestan svojih radnji,

zabranjenosti istih i znajući da se ti podaci odnose na registarsku tablicu koja je nađena na licu mesta prilikom izvršenja krivičnog dela opisanog pod tačkom 1-A, izreke ove presude i da na taj način pomaže da izvršio krivičnog dela ne budu otkriveni,

- čime je optuženi **ZZ** izvršio krivično delo pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela u podstrekavanju iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. u vezi člana 34. Krivičnog zakonika, a optuženi **II** krivično delo pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika.

Prethodno sud optuženima: **EE, AA, BB, VV, GG, DD i ĐĐ**, za izvršeno krivično delo primenom člana 4., 42, 43. i 45. Krivičnog zakonika utvrđuje pojedinačne kazne i to:

optuženima: **EE, AA i GG** kazne zatvora u trajanju od po **40-četrdeset godina**;

optuženima: **VV i DD** kazne zatvora od po **30-trideset godina**;

optuženima: **BB i ĐĐ**, kazne zatvora u trajanju od po **20-dvadeset godina**.

Za ovim sud na osnovu člana 62. Krivičnog zakonika optuženima **EE, AA, VV, ĐĐ, BB, DD i GG**, uzima kao utvrđene kazne zatvora po presudi Vrhovnog suda Srbije Kž. I o.k. 2/06 od 26. maja 2006. godine, i to:

Optuženom **EE**, kaznu zatvora u trajanju od **15-petnaest godina**;

Optuženom **AA** kaznu zatvora u trajanju od **40-četrdeset godina**;

Optuženom **VV** kaznu zatvora u trajanju od **40-četrdeset godina**, u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 28. marta 2003. godine pa nadalje;

Optuženom **DD** kaznu zatvora u trajanju od **35-tridesetpet godina**;

Optuženom **ĐĐ** kaznu zatvora u trajanju od **30-trideset godina** u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 12.04.2003. godine pa nadalje;

Optuženom **BB** kaznu zatvora u trajanju od **30-trideset godina** u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 24.03.2003. godine pa nadalje;

Optuženom **GG** kaznu zatvora u trajanju od **15-petnaest godina**.

Pa sud optužene: **EE, AA, GG, VV, BB, DD i ĐĐ** primenom člana 60. Krivičnog zakonika, a u odnosu na optužene **ZZ i II** i primenom člana 56. i 57. Krivičnog zakonika,

O S U D U J E

i to:

- optuženog **EE** na kaznu zatvora u trajanju od **40-četrdeset godina** u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 24.02.2001. godine pa nadalje;

optuženog **AA** na kaznu zatvora u trajanju od **40-četrdeset godina**;

- optuženog **GG** na kaznu zatvora u trajanju od **40-četrdeset godina** u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 24. februara 2001. godine, pa nadalje;

optuženog **VV** na kaznu zatvora u trajanju od **40-četrdeset godina** u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 28. marta 2003. godine pa nadalje;

optuženog **DD** na kaznu zatvora u trajanju od **35-tridesetpet godina** u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 24. februara 2001. godine pa nadalje;

optuženog **BB** na kaznu zatvora u trajanju od **30-trideset godina** u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 24. marta 2003. godine pa nadalje;

optuženog **ĐĐ** na kaznu zatvora u trajanju od **30-trideset godina** u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 12.aprila 2003. godine pa nadalje;

optuženog **ŽŽ** na kaznu zatvora u trajanju od **1-jedne godine i 6-šest meseci**;

optuženog **ZZ** na kaznu zatvora u trajanju od **10-deset meseci**;

optuženog **II** na kaznu zatvora u trajanju od **6-šest meseci**.

II

U ostalom delu žalbe: Okružnog javnog tužioca u Beogradu, branilaca optuženih **ŽŽ, II**, optuženog **ZZ**, kao i žalbe: optuženih **GG, BB, VV, DD, EE** i njihovih branilaca i zajedničkog branioca optuženih **AA i GG**,

ODBIJAJU SE kao neosnovane i prvostepena presuda u nepreinačenom delu **POTVRĐUJE**.

O b r a z l o ž e n j e

Okružni sud u Beogradu, pobijanom presudom:

- u stavu I oglasio je krivim optužene AA, BB, VV, GG, DD i ĐĐ, zbog krivičnog dela ubistva u saizvršilaštvu iz člana 47. stav 2. tačka 6. Krivičnog zakona Republike Srbije (KZ RS) u vezi člana 22. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije (KZ SRJ), izvršenog u vreme, na mestu i način opisan u izreci prvostepene presude pod I i za to krivično delo ih osudio i to: optuženog AA na kaznu zatvora u trajanju od 15-petnaest godina, optužene BB, VV i ĐĐ na kazne zatvora u trajanju od po 14-četrnaest godina, optuženog GG na kaznu zatvora u trajanju od 15-petnaest godina u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 24.02.2001. godine, pa nadalje i optuženog DD na kaznu zatvora u trajanju od 14-četrnaest godina u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od

24.02.2001. godine pa nadalje;

- u stavu II oglasio je krivim optuženog EE zbog krivičnog dela pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika (KZ) izvršenog u vreme, na mestu i način opisan u izreci prvostepene presude pod II i za to krivično delo ga osudio na kaznu zatvora u trajanju od 8-osam godina u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 24.02.1002. godine pa nadalje;

- u stavu III oglasio je krivim optuženog ŽŽ zbog krivičnog dela pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. KZ izvršenog u vreme, na mestu i način opisan u izreci prvostepene presude pod III i za to krivično delo ga osudio na kazne zatvora u trajanju od 2-dve godine i 5-pet meseci;

- u stavu IV oglasio je krivim optuženog ZZ, zbog krivičnog dela pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela u podstrekavanju iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. u vezi člana 34. KZ i optuženog II zbog krivičnog dela pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. KZ, oba izvršena u vreme, na mestu i način opisan u izreci prvostepene presude pod IV i za ta krivična dela ih osudio i to: optuženog ZZ na kaznu zatvora u trajanju od 1-jedne godine i 6-šest meseci, a optuženog II na kaznu zatvora u trajanju od 9-devet meseci.

Odlučeno je da svi optuženi budu oslobođeni dužnosti plaćanja krivičnog postupka, a oštećeni OO i OO1, OO2, OO3, OO4 i OO5 i OO6 za ostvarivanje svog imovniskopravnog zahteva upućeni su na parnicu;

- u stavu V na osnovu člana 355. tačka 3. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP) optuženi EE oslobođen je od optužbe da je izvršio krivično delo ubistva iz člana 47. stav 2. tačka 6. KZ RS, a optuženi JJ i KK da su izvršili krivično delo ubistva pomaganjem iz člana 47. stav 2. tačka 6. KZ RS u vezi člana 24. KZ SRJ, s tim da je u odnosu na oštećenog OO ovo krivično delo ostalo u pokušaju u vezi člana 19. KZ SRJ, sve bliže opisano u izreci presude pod V, i odlučeno je da troškovi krivičnog postupka u ovom delu padnu na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv napred citirane presude žalbe su blagovremeno izjavili:

- Okružni javni tužilac u Beogradu (Javni tužilac) zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a u odnosu na osuđujući deo i zbog odluke o krivičnim sankcijama, s predlogom da Vrhovni sud održi pretres pred drugostepenim sudom radi otklanjanja nedostataka prvostepene presude na koje je ukazano u žalbi, ili da pobijanu presudu preinači u osuđujućem delu u smislu žalbenih navoda i optuženima AA, BB, VV, GG, DD, ĐĐ, ŽŽ, ZZ i II izrekne maksimalne kazne predviđene zakonom, a u oslobađajućem delu pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, ili da se pobijana presuda ukine u celosti i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje;

- zajedniči branilac optuženih AA i GG, advokat AA1, iz svih razloga predviđenih u članu 367. ZKP, s predlogom da se pobijana presuda preinači i ovi optuženi oslobode od optužbe, ili da se ista ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje. U ovoj žalbi je stavljen i zahtev da optuženi i ovaj branilac budu obavešteni o sednici veća;

- optuženi GG, lično, ne navodeći osnove pobijanja prvostepene presude, a iz sadržine iste može se zaključiti da se prvostepena presuda pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s predlogom da se ista ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, ili ista preinači i ovaj optuženi bude oslobođen od optužbe i sa zahtevom da bude obavešten o sednici veća;

- optuženi BB, lično, ne navodeći osnove pobijanja, a iz sadržine žalbe proizilazi da se prvostepena presuda pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja;

- branilac optuženog BB, advokat BB3, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s predlogom da se prvostepena presuda preinači i ovaj optuženi oslobodi od optužbe, ili prvostepena presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje;

- optuženi VV, lično, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, s predlogom da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje, ili ista preinači i optuženi oslobodi od optužbe. Zahtevao je da bude obavešten o sednici veća;

- branilac optuženog VV, advokati VV1 i VV2, iz svih razloga predviđenih u članu 367. ZKP, s predlogom da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje, pred potpuno izmenjenim većem, ili da Vrhovni sud kao dugostepeni održi pretres, izvede predložene dokaze i pravilnom ocenom utvrđenog činjeničnog stanja donese presudu kojom se ovaj optuženi oslobađa od optužbe. U žalbi je stavljen zahtev da optuženi i branioci budu obavešteni o sednici veća;

- optuženi DD, lično, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, s predlogom da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, i sa zahtevom da bude obavešten o sednici veća;

- branilac optuženog DD, advokat DD1, iz svih razloga predviđenih u članu 367. ZKP, s predlogom da se prvostepena presuda preinači i ovaj optuženi oslobodi od optužbe, ili ista ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, optuženom ukine pritvor i sa zahtevom da bude obavešten o sednici veća;

- branioci optuženog ĐĐ, advokati ĐĐ1, ĐĐ2 i ĐĐ3, iz svih razloga predviđenih u članu 367. ZKP, s predlogom da se pobijana presuda preinači i ovaj optuženi oslobodi od optužbe, ili ista ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje. U žalbi je stavljen zahtev da optuženi i branioci budu obavešteni o sednici veća;

- optuženi EE lično, zbog povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, s predlogom da se prvostepena presuda preinači i ovaj optuženi oslobodi od optužbe i sa zahtevom da bude obavešten o sednici veća;

- branioci optuženog EE, advokati EE1, EE2 i EE3, iz svih razloga predviđenih u članu 367. ZKP, s predlogom da se pobijana presuda preinači i optuženi u potpunosti oslobodi odgovornosti, ili da se prvostepena presuda ukine u osuđujućem delu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje. U ovoj žalbi je stavljen zahtev da optuženi i branioci budu obavešteni o sednici veća;

- branilac optuženog ŽŽ, advokat ŽŽ1, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivičnoj sankciji, s predlogom da se prvostepena presuda preinači i ovaj optuženi oslobodi od optužbe, ili da se prvostepena presuda u celosti ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje i sa zahtevom da optuženi i branilac budu obavešteni o sednici veća;

- optuženi ZZ, lično, iz svih razloga predviđenih u članu 367. ZKP, s predlogom da se prvostepena presuda preinači i ovaj optuženi oslobodi od optužbe i sa zahtevom da bude obavešten o sednici veća;

- branilac optuženog ZZ, advokat ZZ1, iz svih razloga predviđenih u članu 367. ZKP, s predlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili ista preinači u smislu žalbenih navoda i sa zahtevom da optuženi i branilac budu obavešteni o sednici veća;

- branilac optuženog II, advokat II1, iz svih razloga predviđenih u članu 367. ZKP, s predlogom da se ista preinači i ovaj optuženi oslobodi od optužbe, ili preinači u smislu žalbenih navoda, ili ista ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje i sa zahtevom da optuženi i branilac budu obavešteni o sednici veća.

Na žalbu Javnog tužioca odgovore su blagovremeno izjavili:

- branilac optuženog DD, advokat DD1, branilac optuženog ZZ, advokat ZZ1, branilac optuženog ŽŽ, advokat ŽŽ1 i optuženi EE u kojima su ostali pri navodima iz žalbi i s predlogom da se žalba Javnog tužioca odbije kao neosnovana;

- branilac optuženih JJ i KK, advokat KK1, s predlogom da se žalba Javnog tužioca odbije kao neosnovana i sa zahtevom da optuženi i ovaj branilac budu obavešteni o sednici veća.

Republički javni tužilac podneskom Ktž. br. 1662/07 od 12.07.2007. godine, predložio:

1. da Vrhovni sud uvažavajući kao osnovane žalbe Javnog tužioca i kao delimično osnovane žalbe branilaca optuženog EE, advokata EE1, EE3 i EE2;

A) preinači prvostepenu presudu u njenom osuđujućem delu u tačkama I, III i IV izreke presude i to samo u pogledu odluke o kaznama tako što će optuženima AA, BB, VV, GG, DD i ĐĐ izreći kazne zatvora u trajanju od po 40-četrdeset godina, a optuženima ŽŽ, II i ZZ izrekne kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju, a da se žalbe ovih optuženih i njihovih branilaca odbiju kao neosnovane.

B) delimično ukine prvostepenu presudu i to u njenom osuđujućem delu u odnosu na optuženog EE za krivično delo opisano u tački II izreke i u njenom oslobađajućem delu u odnosu na optužene EE, JJ i KK za krivična dela opisana u tački V izreke presude i u tom delu predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni pretres i odluku, ili da

2. po službenoj dužnosti i uvažanjem žalbi Javnog tužioca optuženih GG, EE, BB, VV, DD i ZZ i njihovih branilaca, kao i zajedničkog branioca optuženih AA i GG ukine prvostepenu presudu i predmet vrati istom sudu na ponovni postupak i odluku.

Vrhovni sud Srbije, u veću sastavljenom od sudija: Dragomira Milojevića, predsednika veća, sudija Predraga Glirorijevića, Dragana Jocića, Zorana Tatalovića i Miodraga Vićentijevića, je održao sednicu veća dana 5,6, 7, i 8. novembra 2008. godine u smislu člana 375. ZKP u prisustvu zamenika Republičkog javnog tužioca Mirjane Ilić, optuženih i njihovih branilaca označenih u uvodu izreke ove presude, osim optuženog BB i njegovog branioca, advokata BB3 koji nisu tražili prisustvo sednici veća i u odsustvu uredno obaveštenih branilaca advokata EE2, ĐĐ1 i ĐĐ2.

Na ovoj sednici razmotreni su kompletni spisi ovog krivičnog predmeta zajedno sa pobijanom presudom, ocenjeni svi navodi i predlozi u izjavljenim žalbama i odgovorima na žalbu Javnog tužioca, stav Republičkog javnog tužioca iznet u citiranom podnesku, pa je nakon saslušanja i objašnjenja predloga stranaka datih u sednici veća, a po završenoj sednici veća, odlučeno je da se u ovoj krivičnopravnoj stvari održi pretres pred ovim sudom kao drugostepenim u smislu odredbe člana 376. stav 2. ZKP, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, radi ponovnog izvođenja određenih dokaza, ili eventulanog izvođenja novih dokaza koje predlože stranke, ili sud odredi po službenoj dužnosti, a postoje i opravdani razlozi da se predmet ne vrati prvostepenom sudu na ponovni glavni pretres. Naime, veće je ocenilo, da se radi o složenom predmetu, sa više optuženih i u kojem se sudi za više krivičnih dela, koji obuhvata mnoštvo činjenica i dokaza, a sumnja u ispravnost utvrđenog činjeničnog stanja ispoljava se samo u pogledu nekih odlučnih činjenica, a pojavila se i potreba za izvođenjem novih dokaza. U takvoj situaciji po oceni veća bilo bi veoma nesvrshodno ukinuti prvostepenu presudu, ponavljati celokupni glomazni prvostepeni postupak, izvoditi brojne dokaze i utvrđivati bezbroj činjenica, odugovlačiti postupak, gomilati troškove, a s druge strane, prvostepena presuda je dva puta ukidana i predmet vraćan na ponovno suđenje, a prvostepeni sud je uporno ostajao na svojim prvobitnim stanovištima i nije postupao po jasnim primedbama i nalogima višeg suda.

Na pretresu pred Vrhovnim sudom kao drugostepenim, održanom u dane kako je to navedeno u uvodu ove presude u prisustvu svih optuženih i njihovih branilaca, nakon razmatranja prvostepene presude i upoznavanja sa navodima iz žalbi, odgovorima na žalbu, izvedeni su sledeći dokazi: saslušanje svedoka SS1 do SS8, za koje je veće odlučilo da budu nesporedno saslušani na pretresu, kao i čitanje iskaza: svedoka OO1, SS9 do SS26; optuženih GG i DD, oba od 24.02.2001. godine koje su dali kao okrivljeni kod istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu u predmetu Ki. 187/2001, optuženog DD od 30.04.2001. godine, koji je dao istražnom sudiji Okružnog suda u Beogradu kao okrivljeni u istom krivičnom predmetu, kao i zapisnik o suočenju od 30.04.2001. godine između tada okrivljenih DD i EE kod istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu u istom krivičnom predmetu, optuženog BB dat

u policiji od 01.04.2003. godine kao osumnjičeni, a čije čitanje je dozvoljeno rešenjem Vrhovnog suda Srbije Kri. 223/08 od 02.04.2008. godine u smislu člana 333. stav 5. Zakonika o krivičnom postupku («Službeni glasnik RS», br. 46/2006), a na saglasan predlog stranaka izvedeni su sledeći dokazi: pročitane su sve odbrane optuženih GG i DD koje su ovi optuženi davali u prvostepenom postupku, izvršen uvid u spise Opštinskog suda u Lazarevcu Ki. 72/79, posebno predlog za preduzimanje istražnih radnji Ktn. br. 128/99 od 08.10.1999. godine, izvršeno u vid spise Okružnog suda u Beogradu Ki. 187/01 posebno u predlog za preduzimanje istražnih radnji Okružnog javnog tužioca u Beogradu Ktn. 478/2003 od 30.01.2001. godine, izvršen uvid u spise Okružnog suda u Beogradu – Posebno odeljenje Kp. 6/03, a posebno u presudu pod tim brojem od 18. jula 2005. godine, izvršen uvid u presude Vrhovnog suda Srbije: Kž. I o.k. 2/06 od 26.05.2006. godine; Kž. III o.k. 1/06 od 09.03.2007. godine; Kzp. o.k. 6/06 od 09.07.2007. godine i Kzp. o.k. 3/07 od 25.01.2008. godine, a usvajanjem predloga branioca optuženog AA i GG izvršen je uvid u zapisnik o oduzetim predmetima od optuženog GG, pročitano veštačenje tablica BE 2015/99 veštaka ŠŠ, pročitani deo nalaza i mišljenja veštaka saobraćajne struke ŠŠ1 sa zapisnika o glavnom pretresu od 11.02.2005. godine.

Nakon ocene dokaza, kako onih koji su izvedeni u postupku pred prvostepenim sudom, tako i onih koji su neposredno izvedeni na pretresu pred drugostepenim sudom, i onih koji su izvedeni čitanjem bilo iskaza optuženih i svedoka iz prvostepenog postupka i njihovom ponovnom ocenom, tako i onih koji su izvedeni čitanjem spisa, ocene navoda u žalbama i odgovorima, i predloga stranaka, i reči na pretresu, Vrhovni sud je našao:

1. da prvostepenu presudu, na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog na pretresu pred ovim sudom treba preinačiti i optužene EE, AA, GG, BB, VV, DD i ĐĐ oglasiti krivim i osuditi za krivično delo teško ubistvo u saizvršilaštvu iz člana 114. tačka 9. u vezi člana 33. Krivičnog zakonika (KZ), izvršenog u vreme, na mestu i način utvrđen u izreci ove presude u stavu I tačka 1. pod A). Na taj način delimično je uvažena žalba Javnog tužioca, a žalbe izjavljene u korist ovih optuženih odbijene kao neosnovane.

Na ovom mestu nužno je reći da po oceni ovog suda žalbeni navodi Javnog tužioca i žalbi izjavljenih u korist ovih optuženih koji se odnose na bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 7. (sud svojom presudom nije potpuno rešio predmet optužbe), tačke 8. (optužba je prekoračena) i tačke 11. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP - izreka presude je nerazumljiva, protivrečna sama sebi i razlozima presude, nema razloga o odlučnim činjenicama, ili su isti nejasni i u znatnoj meri protivurečni i postoji znatna protivurečnost između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržini isprava ili zapisnika o iskazima datim u postupku i samih tih isprava i zapisnika) - u ovoj procesnoj situaciji, kada je pred ovim sudom kao drugostepenim održan pretres i u odnosu na ove optužene, na osnovu napred navedenih i izvedenih dokaza i dokaza iz prvostepenog postupka utvrđeno novo činjenično stanje, drugačije od činjeničnog stanja iz prvostepene presude, nemaju značaj istaknutih povreda krivične procedure. Ovo i stoga, jer su po oceni Vrhovnog suda one posledica pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene zakona, zbog čega su i žalbeni navodi zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja u prvostepenom postupku i pobijanoj presudi, s obzirom na novo utvrđeno činjenično stanje, zasada bez značaja.

Neosnovano se žalbama branioca optuženih AA i GG, optuženog DD i njegovog branioca, branioca BB, optuženog VV i njegovog branioca i branioca optuženog ĐĐ pobija prvostepena presuda zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 10. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP) time što se tvrdi da se presuda zasniva na dokazima na kojima se po odredbama ovog Zakonika ne može zasnivati.

Žalbe ovu povredu vide u tome što se tvrdi da se presuda zasniva pre svega na iskazu optuženog BB iz predkrivičnog postupka u policiji od 01. aprila 2003. godine i iskazima optuženih GG i DD datih u istrazi, jer isti nisu dati u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku (ZKP) propisno upozoreni o svojim pravima iz člana 13. stav 3. ZKP, a iskaz tada osumnjičenog BB je morao biti izdvojen, s obzirom na odluku Ustavnog suda Srbije broj 93/03 od 08.07.2004. godine kojom je utvrđeno da odredbe po kojima je MUP mogao da drži lice do 30 dana nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom i istovremeno proglasio ništavim sve odluke donete u vreme vanrednog stanja, a protivne odredbama Zakonika o krivičnom postupku, s obzirom da osumnjičeni BB nije saslušan u roku od 48 sati, prema njemu nije ukinuto zadržavanje, što znači da je ovaj tada osumnjičeni bio lice protivpravno lišeno slobode i u vreme kada je davao izjavu u svojstvu osumnjičenog, a prema optuženima GG i DD je korišćena obmana i prevara da daju takve iskaze u istrazi lažnim obećanjem da će njima i njihovim porodicama biti promenjen identitet, te da će dobiti odgovarajuća dokumenta, da će biti donet zakon o zaštiti svedoka, da će biti u pritvoru pet do šest meseci i da će im biti isplaćena naknada u novcu, a ovo iz sledećih razloga:

Tačno je to što se navodi u izjavljenim žalbama, posebno u žalbi branioca optuženih GG i AA da optuženi GG i DD na pomenutim zapisnicima o ispitivanju okrivljenih od 24.02.2001. godine nisu upozoreni u smislu člana 13. stav 3. Zakonika o krivičnom postupku. Takvog upozorenja nema ni na zapisniku o ispitivanju okrivljenog DD od 30. aprila 2001. godine kada je i obavljeno i suočenje između njega i optuženog EE po pomenutom zapisniku o suočenju.

Međutim, podnosioci žalbi kojima se insistira na ovoj činjenici gube iz vida da su optuženi GG i DD iznosili svoje odbrane pred istražnim sudijom navedenih datuma, ali su imali branioca po izboru i to optuženi DD, advokata LL1 koga je lično, kako to stoji na navedenim zapisnicima u spisima, odredio za svog branioca, a optuženi GG upravo advokata AA1, koji ga brani do okončanja prvostepenog postupka i u ovom postupku, po punomoćju u spisima, a koga je angažovala supruga ovog optuženog. Oba okrivljena su pre davanja svojih iskaza upozorena od strane istražnog sudije identično – poučeni su u smislu člana 218. stav 2. Zakona o krivičnom postupku da nisu dužni da iznose svoju odbranu i da odgovaraju na postavljena pitanja, kao i poučeni u smislu člana 67. stav 2. Zakona o krivičnom postupku o pravu na branioca, pa pošto su im predočeni navodi iz zahteva za sprovođenje istrage javnog tužioca Kt. br. 216/2001 od 24.02.2001. godine izneli su svoju odbranu u prisustvu svojih navedenih branilaca.

Upozorenje na sadržinu odredbe člana 67. stav 2. Zakona o krivičnom postupku koji se odnosi o pravu okrivljenih na branioca i postupak određivanja branioca zavisno od zaprečene kazne za krivično delo za koje postoji osnovana sumnja da je izvršeno, sa aspekta ocene podobnosti ovih zapisnika da se u postupku koriste kao dokaz, u konkretnom slučaju nije od značaja, jer su oba okrivljena imala branioca po izboru prilikom iznošenja svojih odbrana.

U odnosu na upozorenje iz člana 218. stav 2. Zakonika o krivičnom postupku branioci uostalom na zapisnik nisu imali nikakve primedbe. Ne samo to, nego istražni sudija okrivljene nije upozorio samo na odredbu člana 218. stav 2. Zakona o krivičnom postupku, već se iz sadržine ovih zapisnika utvrđuje i da je u upozorenje uneta potpuna sadržina odredbe člana 218. stav 2. Zakona o krivičnom postupku, a iz sadržine ovih zapisnika utvrđuje se da nisu prekršene ni ostale odredbe sadržane u stavovima od 1. do 9. člana 218., pa stoga nema osnova da se primeni član 218. stav 10. Zakona o krivičnom postupku koji reguliše pod kojim uslovima se na iskazima okrivljenih ne može zasnivati sudska odluka tj., ukoliko je postupljeno protivno članu 218. stav 8. i 9. tog zakona.

Ukazivanje žalbi na sadržinu odredbe člana 13. stav 3., člana 89. i 178. ZKP, nije osnovano, jer su to odredbe Zakonika o krivičnom postupku koje se u ovom slučaju ne mogu primeniti. Naime, Zakonik o krivičnom postupku je objavljen u «Službenom listu SRJ» broj 70 od 28. decembra 2001. godine, a prema odredbi člana 577. ovog Zakonika isti stupa na snagu tri meseca od dana objavljivanja, dakle 28. marta 2002. godine. Očigledno je da su okrivljeni GG i DD pred istražnim sudijom Okružnog suda u Beogradu odbrane iznosili pre stupanja na snagu Zakonika o krivičnom postupku, pa se validnost navedenih zapisnika o njihovom saslušanju mora ocenjivati prema odredbama Zakona o krivičnom postupku («Službeni list SRJ» 27/92 i 24/94) kao važećeg procesnog zakona u vreme preduzimanja tih istražnih radnji.

Dakle, ocena da li su dokazi pribavljeni u skladu sa zakonom mora se ceniti u odnosu na procesni zakon koji je važio u vreme preduzimanja određene procesne radnje. Konkretno to je Zakon o krivičnom postupku koji je važio u vreme pribavljanja ovih izjava, jer retroaktivna primena Zakonika o krivičnom postupku na koje se žalbe pozivaju nije moguća. S druge strane, pozivanje u žalbama da je prema ovim optuženima upotrebljena prevara i obmana lažnim napred navedenim obećanjima u Zakonu o krivičnom postupku ovaj osnov nije bio predviđen kao razlog da se na takom iskazu ne može zasnivati sudska odluka. Naime, u članu 218. stav 8. Zakona o krivičnom postupku bilo je predviđeno da se prema okrivljenom ne smeju upotrebiti sila, pretnja ili druga slična sredstva (član 259. stav 3. koji se odnosi na primenu nedozvoljenih sredstava i primenu medicinske intervencije kojima bi se uticalo na njihovu volju pri davanju iskaza) da bi se došlo do njegove izjave ili priznanja, a u stavu 10. istog člana je navedeno da ukoliko je postupljeno protivno odredbama stava 8. i 9. (koji se odnosi, kao što je rečeno na pouku branioca i slično) ovog člana na takvom iskazu okrivljenog se ne može zasnivati sudska odluka.

Dalje, prvostepeni sud pravilno utvrđuje, a to prihvata i ovaj sud, o čemu će naknadno biti reči, da pasoši i lične karte na ime MS i MS1 i njihove dece su od strane ovlašćenog predstavnika MUP-a RS MS2 11.05. i 05.04.2001. godine preuzeta od Narodne banke Jugoslavije, Zavoda za izradu novčanica i kovanog novca u Beogradu, dakle, nekoliko meseci posle davanja izjava, a zašto su navedena dokumenta izdata su u svojim iskazima objasnili svedoci SS5 i SS6, u pogledu kojih činjenica ovaj sud iste u potpunosti prihvata, pa je do očiglednosti jasno da nema nikakvih dokaza da je prema ovim optuženima korišćena obmana ili prevara, mada u vreme davanja izjava to i nije bio osnov za isključenje ovih zapisnika, tj., da se zbog toga i na takvim zapisnicima ne može zasnivati sudska odluka, a sasvim je drugo pitanje prihvatljivosti sadržine iskaza datih na tim zapisnicima, to je već pitanje činjeničnog stanja, a ne ovog žalbenog osnova.

Što se tiče validnosti iskaza optuženog BB koji je u svojstvu osumnjičenog saslušan 01. aprila 2003. godine u policiji, u prekrivičnom postupku, na početku valja reći da je on saslušavan u vreme važenja i sada važećeg Zakonika o krivičnom postupku i zakonitost njegovog iskaza treba ceniti u svetlu tog Zakonika. Činjenica da u

zapisniku o saslušanju osumnjičenog BB nije konstatovano upozorenje iz člana 13. stav 3. ZKP, i po oceni ovog suda ne dovodi u pitanje zakonitost njegovog iskaza, jer u zapisniku postoji konstatacija: «osumnjicheni je poučen o svojim pravima u krivičnom postupku, pre svega o pravu na branioca, da nije dužan da iznese svoju odbranu, niti da odgovara na postavljena pitanja. Nakon toga osumnjičenom je saopšteno šta mu se stavlja na teret postojanje osnovane sumnje..... da ima pravo da angažuje branioca koji će prisustvovati njegovom daljem saslušanju, da nije dužan da bez branioca odgovara na postavljena pitanja, te pošto su mu predočena prava propisana u članu 5. Zakonika o krivičnom postupku, u prisustvu advokata LL2, koju je obezbedio MUP R Srbije po službenoj dužnosti, pa upitan šta ima da iznese u svoju odbranu, izjavi».

Dakle, u svemu je postupljeno u smislu člana 89. stav 2. ZKP i u skladu sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima iz člana 6. stav 3., osim što u zapisniku nije konstatovano upozorenje iz člana 13. stav 3. ZKP, već je navedeno da je poučen o svojim pravima, koji su u skladu sa navedenim zakonskim propisom i Konvencijom. Prema odredbama člana 89. stav 2. ZKP, organ koji vrši saslušanje dužan je da osumnjičenom ili okrivljenom saopšti prava iz člana 13. stav 3. ZKP, ali ni u jednom zakonskom propisu vezan za krivičnu proceduru ne stoji obaveza tog organa da i u zapisnik unese sadržaj tog člana i njegovu brojčanu oznaku. Takođe, dužnost organa koji vrši saslušanje je i da osumnjičenom omogući poverljivi razgovor sa braniocem, ali ne i da konstatuje da je taj razgovor obavljen, ali pri tom treba imati u vidu i odredbu člana 75. stav 2. ZKP koja određuje da branilac ima pravo na poverljiv razgovor sa osumnjičenim koji je lišen slobode i pre nego što je osumnjičeni saslušan..., pa dakle treba imati u vidu da se radi o pravu koje branilac ima i kome je ostavljen izbor da li će se tim pravom koristiti. Ovo između ostalog proizilazi iz odredbe člana 89. stav 10. ZKP prema kojoj se na iskazu osumnjičenog ili okrivljenog ne može zasnivati sudska odluka samo ukoliko osumnjičeni ili okrivljeni nije poučen o svojim pravima iz člana 89. stav 2. ZKP, pri čemu se ne traži da sva prava o kojima je poučen u celokupnom zakonskom tekstu moraju biti uneta u zapisnik, već je dovoljno da se iz zapisnika jasno vidi da je osumnjičeni ili okrivljeni faktički upoznat sa tim pravima, kao što je u konkretnom slučaju, dok se obaveza unošenja u zapisnik celokupnog teksta odnosi na izjavu osumnjičenog ili okrivljenog iz člana 89. stav 2. ZKP u odsustvu branioca.

Kako upozorenje iz člana 13. stav 3. ZKP ulazi u korpus prava koja osumnjičenom ili okrivljenom pripadaju u krivičnom postupku, a prema osporenom zapisniku navedeni osumnjičeni je poučen o svojim pravima u krivičnom postupku, tada izostanak zakonskog teksta odredbe člana 13. stav 3. ZKP u zapisniku, ne čini iskaz iz navedenog zapisnika nezakonitim, zbog čega je i ovaj sud prihvatio kao pravilan zaključak prvostepenog suda da se radi o zakonitom iskazu iz člana 226. stav 9. ZKP koji se može koristiti kao dokaz u krivičnom postupku.

Ovde valja dodati da je prvostepeni sud i na osnovu iskaza svedoka advokata LL2 utvrdio da je tada osumnjičeni BB u poverljivom razgovoru, pre njegovog saslušanja, upoznala se sa njegovim načinom odbrane, a trajanje poverljivog razgovora Zakonikom nije određeno i nesumnjivo je da zavisi pre svega od opredeljenja osumnjičenog kako će se u postupku braniti. To je, samim tim i pravo osumnjičenog koji se samostalno opredeljuje da li će ga, kako i koliko dugo koristiti, a svedok LL2 u svom iskazu objašnjava opredeljenje osumnjičenog BB, i kako se opredelio za korišćenje ovog prava, pa se samim tim i opredelio za vremensko trajanje poverljivog razgovora.

Na zakonitost i validnost navedenog zapisnika tada osumnjičenog BB, ne utiču i navodi iz žalbe njegovog branioca da se ovaj osumnjičeni na zapisnicima na stranama 2, i 3, potpisao inicijalima, jer odredbom člana 177. stav 2. ZKP, zapisnik potpisuje saslušano lice i Zakonik ne propisuje da li će to biti skraćeni, puni ili potpisi inicijalima. Uostalom ovaj optuženi na zapisniku o ispitivanju okrivljenog u predmetu Ki. br. 1439/03 od 25.12.2003. godine na prvoj strani se takođe potpisao samo inicijalima «DM».

Kao što je rečeno na samom početku osporenog zapisnika o ispitivanju tada osumnjičenog BB konstatovano je da mu je saopšteno šta mu se stavlja na teret i postojanje osnovane sumnje da je izvršio određeno krivično delo, zato se i po oceni ovoga suda neosnovano žalbom branioca ovog optuženog ukazuje da ovaj zapisnik nije validan jer tada osumnjičenom nije pročitana krivična prijava i nedostatak te konstatacije da je pročitana krivična prijava ne dovodi u sumnju valjanost ovog dokaza, a tada osumnjičeni BB nije u smislu člana 89. stav 3. ZKP to zahtevao u kom slučaju bi organ koji ga saslušava bio dužan da mu omogući da neposredno pre prvog saslušanja pročitava krivičnu prijavu.

Neosnovano se žalbom branioca optuženih AA i GG osporava zakonitost i validnost istog zapisnika o saslušanju osumnjičenog BB od 01.04.2003. godine, s obzirom na navedenu Odluku Ustavnog suda Srbije, jer je isti saslušavan u vreme važenja naredbe o posebnim merama koje se primenjuju za vreme vanrednog stanja («Sl. glasnik RS», 22/03 od 12.03.2003. godine) s obzirom da je bio u stanju protivpravnog lišenja slobode po navedenoj naredbi i nije saslušan u roku od 8 časova pred organima unutrašnjih poslova niti je izveden pred istražnog sudiju u roku od 48 časova od trenutka lišenja slobode, a ovo iz sledećih razloga:

Tačno je da je Ustavni sud Srbije svojom Odlukom Iu. br. 93/03 od 08.07.2004. godine koja je objavljena u «Službenom glasniku» Republike Srbije, broj 83/04 od 23.07.2004. godine, utvrdio da tačka 2. stava 1. i 3. Naredbe o posebnim merama koje se primenjuju za vreme vanrednog stanja, a koja se odnose na pravo MUP-a da prinudno dovede i zadrži u službenim prostorijama do 30 dana lice koje ugrožava bezbednost drugih građana ili bezbednost Republike i da takvo lice nema pravo na branioca u smislu ZKP-a, u vreme važenja nisu bile u skladu sa Ustavom i zakonom. Zbog toga, prema odredbi člana 57. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njihovih odluka, svi optuženi koji su zadržani od strane MUP-a duže od 48 časova, a na osnovu navedene naredbe, imaju pravo da od nadležnog organa traže izmenu pojedinačnog akta, a u konkretnom slučaju to je «rešenje o zadržavanju» koje je doneto na osnovu neustavnog i nezakonitog opšteg akta pomenute naredbe. Dalje, ako se izmenom pojedinačnog akta ne mogu otkloniti posledice nastale usled primene opšteg akta, za koji je utvrđeno da je neustavan, Ustavni sud može odrediti da se posledice otklone povraćajem u pređašnje stanje, naknadom štete i na drugi način – član 58. istog zakona.

U konkretnom slučaju pojedinačni akt je rešenjem MUP-a Srbije o zadržavanju u trajanju od 30 dana donet i izvršen na osnovu opšteg akta, za koji je Odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u skladu sa Ustavom i Zakonom, a to rešenje je postalo pravnosnažno pre stupanja na snagu Odluke Ustavnog suda, to se na isto ne može primeniti odredba člana 56. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka, jer ta odredba reguliše samo odnose koji su nastali pre dana objavljivanja Odluke Ustavnog suda, ako do tog dana nisu pravnosnažno rešeni. U konkretnom slučaju pojedinačni akt - rešenje o zadržavanju, postalo je pravnosnažno i izvršno pre objavljivanja Odluke Ustavnog suda zbog čega je izostala mogućnost izmene tog rešenja – član 57. istog zakona i obustave njegovog izvršenja – član 56. stav 3., već navedeni optuženi kao satisfakciju za nezakonito zadržavanje duže od 48 časova ima pravo na naknadu štete, čime se prema odredbama člana 58. navedenog zakona otklanjaju posledice nezakonitosti.

Iz činjenice da je optuženi BB dao iskaz u svojstvu osumnjičenog u smislu člana 226. stav 9. ZKP, od strane Organa unutrašnjih poslova zadržan na osnovu neustavnog opšteg akta duže od 48 časova, ne može se izvoditi zaključak da je njegov iskaz iz prekrivičnog postupka nezakonit. Ovo stoga, što se odluka o neustavnosti i nezakonitosti naredbe odnosi samo na trajanje, zadržavanje i uskraćivanje prava na branioca, dok se validnost datih iskaza utvrđuje na osnovu Zakonika o krivičnom postupku. Dakle, iako od strane Organa unutrašnjih poslova u prekrivičnom postupku nisu poštovani rokovi iz člana 229. stav 1. i 6. ZKP, i po nalaženju Vrhovnog suda taj propust nije od uticaja na validnost iskaza osumnjičenog BB dat u smislu člana 226. stav 9. ZKP.

Pri ovom, Vrhovni sud je posebno imao u vidu činjenicu da je optuženi BB, tada osumnjičeni, u vreme davanja iskaza koji se žalbama osporava, od 01. aprila 2003. godine već bio lišen slobode u predmetu Okružnog suda u Beogradu - Posebno odeljenje Kp. br. 6/03 od 24.03.2003. godine, pa se u konkretnom slučaju, u odnosu na ovaj krivični predmet, napred navedeni navodi iz žalbe vezani za Odluku Ustavnog suda ne mogu ni odnositi, jer u ovom krivičnom predmetu optuženi BB nije bio ni lišavan slobode, ali je Vrhovni sud poštujući odredbu člana 392. ZKP odgovorio na napred opisani način i na ovaj žalbeni navod.

Imajući sve napred u vidu zaključak je i Vrhovnog suda da su iskazi optuženih GG i DD oba od 24.02.2001. godine koje su dali kao okrivljeni istražnom sudiji kao i iskaz optuženog DD od 30.04.2001. godine koji je dao istražnom sudiji i zapisnik o suočenju od 30.04.2001. godine i iskaz optuženog BB dat u policiji od 01.04.2003. godine pribavljeni, sastavljeni i samim tim zakoniti i u skladu sa važenjem odgovarajućeg zakona o krivičnoj proceduri koji je važio u vreme preduzimanja tih istražnih radnji, tako da mogu biti dokaz koji se može koristiti u krivičnom postupku, pa ih je i Vrhovni sud kao drugostepeni koristio, a sasvim je drugo pitanje validnosti sadržine ovih dokaza, to je već pitanje činjeničnog stanja, a ne ovog žalbenog osnova, a iz kojih razloga su odbijeni predlozi odbrane o izdavanju ovih zapisnika.

2. Da su žalbe branilaca ŽŽ, II, optuženog ZZ i njegovog branioca, i to samo u pogledu odluke o kaznama, osnovane, a da prvostepenu presudu u odnosu na ove optužene treba preinačiti u pogledu pravnih činjenica pravilnom primenom krivičnog zakona kao u izreci ove presude u stavu I tačka 1. pod B) i V);

3. Da žalba Javnog tužioca u oslobađajućem delu koja se odnosi na optužene JJ i KK nije osnovana i da je prvostepena presuda u odnosu na ove optužene pravilna.

Stav I tačka 1. pod A) izreke ove presude.

Po oceni ovog suda, između pobijane prvostepene presude i izjavljenih žalbi nema spora da se krivičnopravni

događaj na tzv. «Ibarskoj magistrali» dogodio 03. oktobra 1999. godine, da su tom prilikom lišena života četiri lica i to: PP1, PP2, PP3 i PP4 i da je pokušano ubistvo OO, predsednika političke stranke «O1O».

Javni tužilac i sada u žalbi i reči na pretresu održanom pred Vrhovnim sudom, tvrdi i ponavlja da su optuženi EE, AA, BB, VV, GG, ĐĐ, KK i JJ izvršili krivična dela prema podnetoj optužnici Kt. 217/01 od 25.04.2005. godine izmenjene 21.12.2006. godine, kojom su objedinjeni i izmenjeni ranije podnošeni optužni akti koji su navedeni u prvostepenoj presudi.

Nasuprot tim tvrdnjama Javnog tužioca, stoje tvrdnje odbrane navedenih optuženih, da nema dokaza da su oni izvršili krivična dela za koja su i kako optuženi, i da je suprotno utvrđenje prvostepenog suda posledica pre svega pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja koje je posledica pogrešne ocene dokaza, uz postojanje određenih bitnih povreda odredaba krivičnog postupka bliže navedenih i objašnjenih u žalbama i rečima odbrane na pretresu pred ovim sudom, a o kojima je napred bilo reči.

Odlučujući i rešavajući o ovim suprotstavljenim tvrdnjama, Vrhovni sud je, kao drugostepeni, posle održanog pretresa utvrdio činjenično stanje kao u izreci ove presude u stavu I tačka 1. pod A), a naime:

Da je optuženi EE bio načelnik E1E, optuženi AA komandant E3E koja je u sastavu E1E, a optuženi BB, VV, GG, DD i ĐĐ pripadnici te jedinice optuženi JJ načelnik E2E, optuženi ZZ, načelnik E6E, optuženi ŽŽ direktor E5E, a optuženi II načelnik E6EB. Pred kraj leta i u jesen 1999. godine došlo je do usložnjavanja bezbednosne situacije, a stranka oštećenog OO «O1O» je bila stranka koja je najviše organizovala proteste i demonstracije sa velikim brojem ljudi koji su za cilj imali svrgavanje režima tadašnjeg predsednika Slobodana Miloševića. Inače, čitav niz godina unazad bilo je organizovano tajno praćenje oštećenog OO i njegovih saradnika od strane E1E, a par nedelja pre kritičnog događaja optuženi EE je izdao nalog da se to praćenje intenzivira i vrši dvadesetčetvoročasovni nadzor nad kretanjem oštećenog OO. U tom cilju izdao je nalog optuženom JJ da to praćenje sprovede, koji je u tom cilju dao nalog za praćenje i prikupljanje podataka o kretanju oštećenog OO, __, __ i __ odeljenju E2E i o prikupljenim podacima o kretanju oštećenog OO obaveštavao optuženog EE. Ovaj nalog optuženi EE je dao jer je sačinio plan o lišenju života oštećenog OO, a u istom cilju pored navedenog naloga sa planom o lišenju života oštećenog OO upoznao je optuženog AA. Optuženi AA u cilju realizacije ovog plana organizuje grupu pripadnika E3E i to optužene BB, VV, GG, DD i ĐĐ. Optuženi AA ove optužene upoznao je s tim planom, s tim što ih ne upoznao sa svim detaljima, a naime, ne upoznao ih ko je cilj napada, da je to oštećeni OO, već da se navodno radi o više lica pripadnicima «albanske mafije» sa kojim planom su se saglasili ovi optuženi. Optuženi AA je ostalim optuženima pripadnicima E3E objasnio da se narednih nekoliko dana očekuje nailazak pripadnika «albanske mafije», koji su trebali sa svojim vozilom da idu Ibarskom magistralom iz pravca Beograda i koji su prevozili novac na područje Kosova za pripadnike OVK-a. Plan se sastojao u tome da se sa teretnim kamionom izazove direktan sudar sa njihovim vozilom i da se na taj način likvidiraju kao i da vozač kamiona bude optuženi GG, jer je jedini on znao da vozi teretni kamion. Takođe je dogovoreno da će plavi službeni kombi voziti optuženi VV čiji je zadatak bio da javi nailazak vozila u kojima je «albanska mafija» a da će u drugom vozilu marke «jj» __ boje biti optuženi ĐĐ, DD i BB čiji bi zadatak bio da posle sudara koji će da izazove GG sa kamionom i automobilom u kome su pripadnici «albanske mafije» pokupe optuženog GG i omoguće bekstvo sa lica mesta. Inače, optuženi VV, BB, DD i ĐĐ su nekoliko dana pre spornog dana obilazili trasu kako bi izabrali najpovoljnije mesto za praćenje gde će biti bezbedno parkirani, a i optuženi GG je takođe obilazio trasu kako bi izabrao najpovoljnije mesto za izazivanje udesa.

Sva napred navedena vozila i to kamion marke «mm» četvoroosovinac, __ boje, kombi __ boje, «jj» __ boje i «kk» __ boje bio je vlasništvo E4E-a i po tako stvorenom planu i podeli uloga kritičnog dana 03. oktobra 1999. godine optuženi AA i ostali pripadnici E3E-a optuženi BB, VV, GG, DD i ĐĐ su po istom postupili i izvršili konkretnu radnju izvršenja kako je to opisano u izreci ove presude u stavu I tačka 1. pod A) kada je optuženi AA telefonom javio optuženom VV o nailasku navodno «albanske mafije», a ovaj optuženi telefonom obavestio optuženog GG koji je bio u kamionu o nailasku vozila posle čega je ovaj optuženi upravljajući navedenim kamionom makre «mm» reg. br. aa krenuo i kada je uočio navedena putnička vozila marke «ll» i «kk», koja su se kretala pravilno svojom desnom kolovoznom trakom u smeru svog kretanja i u susret kamionu kojim je upravljao opt. GG, naglo skrenuo u levu kolovoznu traku i izazvao direktni sudar prvo sa putničkim vozilom marke «ll» a onda i sa putničkim vozilom marke «kk» pri čemu su zbog sudara i zadobijenih povreda povreda na licu mesta izgubili život navedena lica, a oštećeni OO zadobio lake telesne povrede u vidu povrede glave - površne rane kože dužine 8 sm i širine 1 sm u levom temenom predelu.

U momentu kada je optuženi GG krenuo sa kamionom optuženi BB, ĐĐ i DD su se nalazili u putničkom vozilu marke «jj» __ boje, pustili ga ispred sebe na razdaljinu od 100 do 150 metara, a zatim su krenuli za tim vozilom prateći kamion kojim je upravljao optuženi GG, kada je došlo do sudara kamiona i navedenih vozila oni su smanjili brzinu i polako prošli pored lica mesta, videli su da je kamion sleteo s puta i od tog mesta kada su prošli oko 100

metra u pravcu Beograda, primetili su optuženog GG, zaustavili automobil u koji je ušao optuženi GG i nastavili vožnju «Ibarskom magistralom» u pravcu Beograda, krenuli prema Lazarevcu i na izlasku iz Lazarevca čekao ih je optuženi AA u svom službenom vozilu, a posle udesa vozilom marke «jj» upravljao je DD.

Na tom mestu gde su se zaustavili optuženi AA je pitao optuženog BB da li je sve u redu, da li su svi dobro i kada mu je ovaj to potvrdno odgovorio optuženi BB je izašao iz vozila marke «jj» i seo u vozilo optuženog AA na mestu suvozača koji je u toku vožnje obavio telefonski razgovor, posle čega su ponovo došli u ii na mesto gde ih je čekao optuženi VV, a zatim je stigao i optuženi DD sa vozilom marke «jj» u kome su bili optuženi GG i ĐĐ.

Videli su da optuženi GG jako loše izgleda, pa su ga zato pitali kako se oseća, na šta im je on odgovorio da je dobro, pa su optuženi BB i optuženi VV seli u kombi i otišli u __ na Autobusku stanicu, kako bi optuženi GG otputovao u __, a zatim optuženi BB i ĐĐ vozilom marke «jj» otišli u __ ili __, a optuženi DD i AA otišli u __.

Nekoliko dana posle kritičnog događaja optuženi AA i optuženi BB, GG, DD, ĐĐ i VV su se sastali u bazi E3E, gde je optuženi AA bio ljut zbog celog ovog događaja, posebno zbog toga što nisu skinute službene tablice sa kamiona i što je taj kamion dan pre udesa vožen kod vulkanizera zbog krpljenja guma i ispostavljen račun mp. Tom prilikom optuženi AA je rekao da će nabaviti isti takav kamion kako bi prikrio poreklo kamiona kojim je izazvan navedeni udes i posle izvesnog vremena optuženi AA je pozvao optužene DD, GG, VV, ĐĐ i BB u njihovu bazu E3E i tu u bazi su zatekli __ kamion četvoroosovinac koji su ofarbali u __ boju, a kako nije bilo marke «mm» stavili su znak «mm», a na bočna stakla kamiona stavili lepljene brojeve __, tako da je ovaj kamion koji je prefarban izgledao kao kamion koji je izazvao udes.

Posle spornog događaja optuženi EE u nameri prikrivanja izvršenja krivičnog dela uništio je spise i službene knjige i omogućio da se nabavi drugo teretno vozilo sličnih karakteristika kao vozilo sa kojim je izvršeno krivično delo, izazvan sudar, pa je u toj nameri podstrekao optuženog ZZ i optuženog ŽŽ na način utvrđen u izreci ove presude stav I tačka 1, pod A) pa je to nepotrebno sada ponavljati.

U odnosu na pojedine odlučne činjenice, a koje su utvrđene u prvostepenoj presudi, i to: u pogledu svojstava optuženih i oštećenog AA; praćenja i prisluškivanja oštećenog AA kao predsednika političke stranke «O10», a po nalogu E1E unazad nekoliko godina u odnosu i u vreme kritičnog događaja; da je 03. oktobra 1999. godine na magistralnom putu Beograd - Čačak u selu __ teretni kamion marke «mm» __ boje naglo skrenuo u levu kolovoznu traku gledano u pravcu svoga kretanja, a kada su mu u susret nailazila putnička vozila marke «ll» i «kk» koja su se kretala pravilno svojom kolovoznom trakom u pravcu svoga kretanja i izazvao sudar sa tim vozilima usled čega su oštećeni sada pokojni PP1, PP2, PP3 i PP4 usled zadobijenih povreda izgubili život, a oštećeni OO zadobio lake telesne povrede u vidu povrede glave - površne rane kože dužine 8 sm i žirine 1 sm u levom temenom delu, između prvostepene presude i žalbi nema spora.

Međutim, i po oceni ovoga suda, osnovano se žalbom Javnog tužioca osporavaju zaključci prvostepenog suda da se iz izvedenih dokaza ne može zaključiti da mere tajnog praćenja i prisluškivanja oštećenog OO pred sam kritični događaj u suštini nisu bile atipične, a ovo iz sledećih razloga:

Tako prvostepeni sud iz odbrane optuženog JJ pravilno utvrđuje da je on bio u kritičnom periodu načelnik E2E i da je oštećeni OO bio predmet operativne obrade dugo godina unazad, a što je bilo u nadležnosti __ odeljenja koje radi ekstremizam i terorizam, __ odeljenja koje se bavi primenom operativne tehnike, a __ odeljenje je radilo tajnu pratnju i u principu su načelnici tih odeljenja izveštaj dostavljali njemu kao načelniku E1E koje je proučavao on posle selekcije koju bi izvršili njegovi zamenici, vršio selekciju nakon čega bi selektivne izveštaje dostavljao ili načelniku E1E ili pomoćnicima po liniji rada u okviru te službe. Na par dana pre kritičnog događaja došli su do saznanja da će oštećeni OO putovati sa delegacijom na Ravnu Goru, a o tačnom danu putovanja oštećenog je saznao od svedoka SS16. Inače, načelnik E1E je dobijao izvorne materijale o neposrednoj aktivnosti najvažnijih objekata, pa je logično da je na opisan način i načelnik - optuženi EE dobio informaciju o putu OO na Ravnu Goru.

Iz iskaza svedoka SS14 prvostepeni sud pravilno utvrđuje da je ovaj svedok bio načelnik __ odeljenja E2E koje se uglavnom bavi ekstremizmom i slično i do 20.09.1999. godine je bio na odmoru i kada se vratio na posao njegov tadašnji pomoćnik svedok SS15 mu je rekao da je naloženo od strane načelnika E2E (a to je optuženi JJ) praćenje OO na duži period i da su o tome obavestili i u __ odeljenju, pa je sledećeg dana o tome razgovarao i sa optuženim JJ i ovaj mu je tada rekao da je je to naložio načelnik -optuženi EE. Sa ovakvim zahtevom se on nije slagao zato što je to vreme oštećeni OO bio zahvalna ličnost vlastima, sve vreme se zalagao za prevremene izbore, a to je bio i osnovni razlog mitinga opozicije koji je bio zakazan za 21.09.1999. godine tako da je stranka na

čijem čelu je bio oštećeni bila na suprotnim pozicijama od drugih opozicionih stranaka. Negde desetak dana pre kritičnog događaja operativno su saznali da OO treba da ide na Ravnu Goru 02. ili 03. oktobra 1999. godine, a ljudi iz političke stranke «O10» skrivali su ko će tamo da ide i u kom sastavu.

Kritičnog dana 03. oktobra 1999. godine oko 10,00 časova kada je došao u svoju kancelariju dobio je poziv od JJ koji ga je zvao iz stana u blizini i pitao šta ima novo i u tom trenutku se nije znalo ko će sve ići na ovaj put i optuženi JJ mu je rekao da žuri da treba da ide «I1» (I1I) i da treba da se vidi sa načelnikom optuženim EE i da mu on javi kada oštećeni i ostali pođu, kao i kada se budu vratili, što je ovaj svedok i prihvatio i oko 12 i 13 časova optuženom JJ je javio da u stanu oštećenog OO više nema nikoga iz čega se može zaključiti da su otišli na put i bio je u kolima kada ga je ovaj optuženi ponovo zvao i pitao «gde su pošli naši» pošto je moguće do Ravne Gore stići iz nekoliko pravaca iz pravca Beograda i tada mu je rekao da se nešto desilo, da je bila neka saobraćajna nesreća i da proveriti to, a svedok SS14 mu je odgovorio da u tom trenutku to ne može da učini, već treba da se vrati u kancelariju, i kasnije je pokušavao da ponovo uspostavi vezu sa optuženim JJ ali u tome nije uspeo.

Posle kritičnog događaja sreo se sa optuženim JJ istog je pitao u vezi priča da je u kritičnom događaju učestvovao kamion MUP-a i komentara u štampi, pa optuženi JJ mu je rekao da je to samo podudarnost puka slučajnost. Kada se sreo sa optuženim JJ u __ ulici toga dana ovaj je bio sasvim miran i pribran, a sa svojim pomoćnikom svedokom SS15 kritičnog dana, uveče, kada su zajedno nosili poštu, komentarisao je da to sve nije normalno i pitao se da li je moguće da načelnik daje takve naloge koji se ne mogu izvršiti jer u više pokušaja nije sa JJ mogao da ostvari kontakt tokom popodneva i da treba čuvati glavu i sve to preživeti.

Posebno iz iskaza ovog svedoka prvostepeni sud pravilno utvrđuje da je od strane optuženog JJ upoznat sa činjenicom da je naloženo praćenje OO i to 24 časa u kontinuitetu do zakazanog mitinga opozicije dana 21. septembra 1999. godine i dalje posle mitinga, da je ovaj optuženi zahtevao iscrpne informacije o oštećenom i ljudima oko njega od ranije, od opozicionog skupa u Beogradu u avgustu 1999. godine i sa ovim nalogom tzv., «tvrdim praćenjem» ovaj svedok se nije slagao jer je politička stranka oštećenog OO tada bila na suprotnim pozicijama od drugih opozicionih stranaka.

Pravilno prvostepeni sud, iz iskaza svedoka SS15 utvrđuje da je on bio pomoćnik svedoka SS14 i da je pred kraj leta 1999. godine došlo do bezbednosnog usložavanja situacije, a interesovanje za političku stranku «O10» (O10) je bilo jer je ta stranka najviše organizovala proteste i demonstracije sa velikim brojem ljudi i najvećim brojem bezbednosnih posledica za javni red i mir. U vezi kritičnog događaja nikakav neposredni nalog nisu imali, bar tri do četiri dana pre 03.10.1999. godine i u Odeljenju je došla zadnja informacija u odnosu na oštećenog OO da se nastavi kao do tada primenjivanje aktivnosti praćenja.

Pred kritični događaj dobili su potvrdnu informaciju da će oštećeni u nedelju 03.10.1999. godine da putuje na Ravnu Goru, a za taj put su znali ranije, ali se nije znao tačan datum putovanja i kada je ta informacija došla od njihove tehnike, šifrovano je ova poruka prenetu Centru. Posle kritičnog događaja je kratko sa svedokom SS14 komentarisao ovaj događaj i razgovor je bio u smislu da će zbog toga događaja i on imati problema, da se ne zna ko šta radi i da ne znaju kako će da izvuku glave iz svega. Govoreći da se ne zna ko šta radi, govorili su o ljudima koji vode resor, načelniku resora, njegovom zameniku kao i načelniku E2E. Ovom svedoku se čini da je svedok SS14 rekao da treba da čute, tako ga je shvatio, nešto u smislu «vidiš da padaju glave», nije bliže konkretnije objašnjavao šta time misli i svedok SS14 je sa dosta strepnje rekao «daj da mi čuvamo glave, vidiš da su ovo ubice» i u tom smislu.

Iz iskaza svedoka S16 utvrđuju se činjenice da nalog za primenu mere tajnog praćenja OO dat od strane __ odeljenja, konkretno od SS15, par dana ranije pre kritičnog događaja, a optuženi JJ mu je rekao i da će OO možda tih dana ići na put, pa je ovo preneo šefovima svog odeljenja, jer je on u to vreme bio načelnik __ odeljenja E2E kako bi oni adekvatno mogli da se pripreme za praćenje oštećenog OO van Beograda. Kritičnog dana 03.10.1999. godine javio se problem identifikacije u kojim kolima se nalazi oštećeni OO i na kraju je dobio informaciju da je na put krenuo crni džip u kome je bila OO1, ali i dva vozila sa tamnim staklima i nisu znali u kojim kolima je OO, pa su njihove ekipe nastavile praćenje ta dva vozila. Kako nisu znali u kojim kolima je OO i pošto je trebalo ići van Beograda, poslao je rukovodiocima smene NN1 i NN2, svog punomoćnika da takođe krenu na teren i pomognu ekipama i sve podatke do kojih je došao prenosio je svedoku SS15 kao i u ranijim slučajevima, a o kritičnom događaju obavešten je od strane svedoka NN2. Ovaj svedok se izjašnjavao i u pogledu činjenice da ga je toga dana oko 10 časova pre podne telefonom pozvao optuženi JJ i rekao mu da njemu javi kada OO krene na put i druge podatke, što je ovaj i učinio, a takvo obaveštenje i podatke je dostavio __ odeljenju.

I svedoci NN2 i NN1 u svojim iskazima navode da je praćenje oštećenog OO bilo nekoliko dana pre spornog

događaja i to svedok Tomaš 7 do 10 dana unatrag, a svedok NN1 da je praćenje OO bilo u kontinuitetu petnaestak dana pre kritičnog događaja i da su njih dvojica po nalogu svedoka NN1 krenuli vozilom kako bi proverili informaciju da će toga dana oštećeni OO se sastati sa nekim licem koje bi hteli da identifikuju posle čega su saznali da je na «Ibarskoj magistrali» došlo do saobraćajnog udesa i da kolona oštećenog OO ne ide dalje.

Posebno iz iskaza svedoka CC17 prvostepeni sud pravilno utvrđuje da je kritičnog dana oko 8,30 časova načelnik svedok SS16 obavestjen od strane __ odeljenja da imaju rutinski posao tajnog praćenja OO koji treba toga dana da ide na Ravnu Goru, pa je on kao rukovodilac smene određivao koliko ekipa će da radi, vreme okupljanja i mesto, pa posle odprilike jednog sata on oformio ekipe za praćenje, a pošto je bilo dilema kojim će putem ići pored uobičajene četiri ekipe pozvao je još četiri ekipe koje su uslovno predstavljale drugu smenu da bi se oba puta pokrila. Preko radija od nekih od ekipa je čuo da je OO krenuo u nekom «ll» __ boje što je značilo da je objekt praćenja prihvaćen, a onda i da je krenuo auto sa obezbeđenjem. Sa terena je došao podatak da se oštećeni OO nalazi u sivom «ll» na mestu suvozača rečen je i registarski broj vozila, a vozač tog vozila nije identifikovan, i sve ove podatke do kojih je došao prenosio je samo načelniku S16.

Takođe, iz iskaza svedoka NN3, NN4 i NN5 prvostepeni sud pravilno utvrđuje da su ovi svedoci zajedno sa svedokom SS18 bili u sastavu ekipa koja je vršila praćenje oštećenog OO i da su se oni nalazili u vozilima, a da su svedoci NN5 i SS18 u suštini i očevici spornog događaja, tj., da su videli kada je kamion krećući se iz suprotnog pravca prešao na suprotnu kolovoznu traku i udario u kolonu vozila koja su bila ispred njih. Posebno iz iskaza svedoka NN5 i SS18 utvrđuje se činjenica da oni prolaze pored lica mesta i da se vraćaju, a da ne ukazuju pomoć povređenima niti preduzimaju bilo kakve mere u cilju otkrivanja, hvatanja i identifikacije vozača kamiona, a iz iskaza svedoka SS18 utvrđuje se i činjenica da je on zapisao registarski broj kamiona, da je to bila civilna tablica __, imala je na sebi brojeve 9 i 7, to je zapisao i predao šefu SS17 da bi se sve to unelo u izveštaj, a kasnije čuo da je taj izveštaj uništen.

Dalje, i svedoci NN6 i NN7 objašnjavaju da su bili na zadatku tajnog praćenja OO, da se ispred njih nalazilo vozilo u kome je bio svedok NN5 i da su videli kada je neki kamion koji je išao ka Beogradu skrenuo u njihovu traku i došlo do sudara, ali nisu videli sa kojim vozilima, prošli su pored mesta sudara bez zadržavanja, posle pređenih 3 do 4 kilometra polukružno se okrenuli i vratili natrag ka Beogradu, a posebno svedok NN7 navodi da su bili zapanjeni, da je pognuo glavu, da mu niko ne vidi lice i na kraju produžili kretanje.

Takođe, i svedok SS19 je kritičnog dana bio angažovan na praćenju i osmatranju oštećenog OO i njegov zadatak je bio da utvrdi identitet lica koja dolaze kod oštećenog, broj automobila, oko 10 časova je usledio poziv svedoka SS16 preko mobilnog telefona da pojača budnost, pa pošto je popisao sve registarske brojeve automobila to izdiktirao svedoku SS16.

Takođe, prvostepeni sud iz iskaza svedoka SS20 pravilno utvrđuje da je ona radila na prisluškivanju kućnog broja OO i kritičnog dana 03.10.1999. godine pre podne za vreme njene smene bio je razgovor sa sada pok. PP1 kojom prilikom su ga OO i OO1 nagovarali da krene sa njima na put i na kraju je to PP1 i prihvatio. Misli da je bio dogovor da idu istim kolima i o ovoj činjenici obavestila svedoka SS14 - načelnika __ odeljenja koji joj je rekao da na to obrati pažnju, a čini joj se da je taj razgovor bio između 11,00 i 11,30 časova, a da je svedok NN8 koja je kritičnog dana radila u Operativno-tehničkom odeljenju o činjenici kada su OO i OO1 krenuli obavestila je načelnika __ odeljenja.

Po oceni Vrhovnog suda, na osnovu postojećeg, napred prezentiranog, dokaznog materijala, prvostepeni sud izvodi pogrešan zaključak da tajno praćenje oštećenog OO kritičnog dana i periodu koji je prethodio nije bilo neuobičajeno da bi potkrepilo stav optužbe o postojanju plana o lišenju života oštećenog OO. Suština stava prvostepenog suda zasniva se na slobodnoj oceni dokaza, kao jednom od prihvaćenih načela naše krivične procedure.

Međutim, prvostepeni sud gubi iz vida činjenicu da slobodna ocena dokaza ne dozvoljava proizvoljnost arbitrarnost, slobodno zaključivanje, već predstavlja sadržajnu suštinsku analizu i ocenu svakog dokaza u njegovoj unutrašnjoj vrednosti, materijalnoj vezi sa realnim činjenicama i objektivnom stvarnošću, uzajamnoj vezi sa drugim dokazima ili utvrđenim činjenicama. Ona mora da se zasniva na realnoj proceni vrednosti i značaja svakog pojedinačnog dokaza i to na takvoj proceni koja po logici stvari kod svakog čoveka doprinosi donošenju istog zaključka o vrednosti i sadržaju dokaza. Stoga je Vrhovni sud, u skladu sa rešenjem Vrhovnog suda Kri. 223/08 od 02.04.2008. godine, a radi ponovne ocene iskaza svedoka, pročitao iskaze svedoka SS14, SS15, SS16, SS17, SS18, SS19 i SS20 i neposredno saslušao svedoke SS5 i SS6.

Iz iskaza svedoka SS5 i SS6, ovaj sud je, kao i prvostepeni, utvrdio da je svedok SS5 26.01.2001. godine postavljen za načelnika E1E, a istog dana svedok SS6 za njegovog zamenika i da oni u vreme i više meseci pre kritičnog događaja nisu radili u toj službi tako da u suštini nemaju lična saznanja o samom kritičnom događaju ni o radu službe u to vreme, ali s obzirom na činjenicu da su ranije radili u toj službi su mišljenja da primenjene mere praćenja i prisluškivanja prema OO su u jednom periodu bile tipične, ali pred sam događaj na «Ibarskoj magistrali» i na sam dan događaja te mere su bile atipične, jer nije uobičajeno da se na taj način intenzivira praćenje na oko dva meseca pre događaja, dakle, neuobičajeno je praćenje u tako dugom vremenskom periodu, posebno imajući u vidu i činjenicu da se rukovodioci pojedinih resora i odeljenja interesuju iz sata u sat o praćenju objekta i da se od funkcionera proveravaju izveštaji po nekoliko puta na dan.

Iskaze ovih svedoka u pogledu prednjih činjenica sud u potpunosti prihvata ne samo što su međusobno bitno saglasni, već i s razloga što sa iskazima svedoka, čiji su iskazi pročitani na pretresu kao i drugim napred navedenim iskazima svedoka iz prvostepenog postupka, predstavljaju jednu logičnu i apsolutno uverljivu celinu i po oceni ovoga suda sasvim logično i ubedljivo govore o opravdanosti njihovog zaključka i mišljenja da se radilo o atipičnim merama.

Naime, i po oceni ovoga suda iz napred navedenih dokaza se utvrđuje činjenica da je ne samo na dan kritičnog događaja 03.10.1999. godine već i unazad u izvesnom vremenskom periodu bilo intenzivirano tajno praćenje i prisluškivanje oštećenog OO, jer se iz iskaza navedenih svedoka utvrđuje da je na tom praćenju i prisluškivanju bio anagažovan neuobičajeno veliki broj radnika E1E koji su bili u obavezi da o svojim saznanjima obavestavaju svoje rukovodioce, a oni dalje optuženog JJ koji je informacije prosleđivao optuženom EE.

Dakle, po oceni ovog suda na osnovu prezentiranog dokaznog materijala iz koga se utvrđuje da je na tajnom praćenju i prisluškivanju oštećenog OO radio veći broj radnika E1E, da je primena tih mera bila u dužem vremenskom periodu pre i u vreme kritičnog dana, da su operativni radnici bili u obavezi da svoje rukovodioce obavestaju o kretanju oštećenog OO gotovo iz minute u minut, da o svakoj promeni o tome ih obavestavaju, da su oni dalje te informacije prosleđivali konačno do optuženog JJ, a ovaj dalje do optuženog EE, jedini mogući zaključak je da je primena tih mera bila intenzivirana i atipična u odnosu na primenu mera prema eventualno drugim licima.

Pored napred navedenog, stav ovog suda da se radilo o atipičnom praćenju na izvestan indikativan način govore i iskazi svedoka SS14 i SS15, koji su od samog saznanja za kritični događaj izrazili ne samo ozbiljnu sumnju u zvanične informacije da se radilo o «običnoj» saobraćajnoj nezgodi, već i strah za svoj lični integritet, u neku ruku shvativši da i oni mogu biti umešani.

Stoga se sada postavlja opravdano pitanje: zašto je doneta takva odluka da se intenzivira primena tih mera i ko je tu odluku doneo?

Naime, nakon ocene dokaza, kako onih koji su izvedeni u postupku pred prvostepenim sudom, tako i onih koji su izvedeni na pretresu pred ovim sudom, Vrhovni sud nalazi da je nesumnjivo utvrđeno da je teretno vozilo marke «mm» registarskog broja aa kojim je kritičnom prilikom upravljao i optuženi GG bio u voznom parku E3E i da je sa istim izazvana saobraćajna nezgoda na način utvrđen u izreci presude I stav 1. tačka A), da su u konkretnom izvršenju krivičnog dela u pitanju učestvovali optuženi AA kao komandant E3E i optuženi BB, VV, GG, DD i ĐĐ, kao pripadnici E3E. Iz izvedenih dokaza, po oceni ovog suda utvrđuje se da ovi optuženi nisu imali nikakve lične, imovinske ili političke motive i razloge da izvrše ovo krivično delo i da su oni samo konkretno realizovali plan za lišenje života oštećenog OO, a koji je plan po oceni ovog suda na osnovu izvedenih dokaza stvorio baš optuženi EE. Stoji činjenica, da se može reći, da i optuženi EE nije imao motiva da liši života oštećenog OO, a koji bi bili vezani za njegovu ličnost, ili ličnost oštećenog OO i da je odluka o lišenju života oštećenog OO kao __ «O1O» doneta.

Međutim, ni prvostepeni ni ovaj sud na osnovu izvedenih dokaza nije mogao utvrditi ko je konkretno takvu odluku doneo, ali do očiglednosti je jasno da je optuženi EE kao načelnik E1E stvorio plan o lišenju života oštećenog O1O kao __ te opozicione stranke koja je u periodu neposredno pre kritičnog događaja organizovala masovne proteste i mitinge u cilju svrgavanja sa vlasti tadašnjeg predsednika Slobodana Miloševića. Dakle, optuženi EE je stvorio plan o lišenju života oštećenog OO u smislu realizacije donete odluke, koja je po oceni ovog suda bila politički motivisana u cilju eliminisanja političkog protivnika. U prilog ovakvog zaključka ovog suda na indikativan način govore spisi KP. 6/07 Okružnog suda u Beogradu (u koje je ovaj sud izvršio uvid) iz kojih se utvrđuje da su optuženi: AA, kao komandant E3E, GG, VV i ĐĐ, kao pripadnici te Jedinice, kao i optuženi EE kao načelnik E1E osuđeni pravnosnažnom presudom Vrhovnog suda Srbije Kž. I o.k. 2/06 od 26.05.2006. godine, i to AA, GG, VV i ĐĐ zbog krivičnog dela ubistva u pokušaju i saizvršilaštvu iz člana 114. stav 5. u vezi člana 30. i 33. KZ, baš izvršenog na štetu istog oštećenog OO, u __, a kao političkog protivnika tadašnjeg predsednika Slobodana Miloševića, iz niskih

pobuda, a optuženi EE osuđen za isto krivično delo samo pomaganjem, a kojom presudom je u pogledu pravne ocene dela i odluke o kazni preinačena presuda Okružnog suda u Beogradu – Posebno odeljenje Kp. br. 6/03 od 18.07.2005. godine, a pomenuta drugostepena presuda potvrđena presudom Vrhovnog suda Srbije Kž. III o.k. 1/06 od 09. marta 2007. godine, a koje odluke su ostale neizmenjene i po vanrednim pravnim sredstvima – zahtevima za vanredno preispitivanje pravnosnažnih presuda. Dakle, radi se o optuženima koji učestvuju u izvršenju i krivičnog dela u pitanju prema istom oštećenom, što po oceni ovog suda govori o političkim motivima donošenja odluke o lišenju života oštećenog OO, jer posle ovog događaja sledi novi pokušaj lišenja njegovog života u Budvi.

Da je on taj plan stvorio i realizovao govori i činjenica da on kao načelnik navedene službe u čijem sastavu je i E3E jedini mogao da da nalog za angažovanje pripadnika iz sredstava te jedinice koja je isključivo postupala po njegovom naređenju, (iskaz svedoka SS6 i SS5) posebno kod «zadataka» ovakvog značaja i posledica. Stoga, po nalaženju ovog suda u odnosu na optuženog EE ne može biti ni govora o tzv., «komandnoj odgovornosti», jer on ne samo da stvara plan o lišenju života ošt. OO, već i konkretnim radnjama učestvuje u njegovoj realizaciji, angažujući pripadnike E3E – iskaz opt. DD, a njegovo kasnije ponašanje, posle izvršenog krivičnog dela, kada umesto da intenzivira rad na otkrivanju i hvatanju počinioca, vrši radnje kojima otkrivanje krivičnog dela i izvršilaca otežava i prikriva, što gledano u celini, njegove radnje jasno upućuju na zaključak da je on stvorio plan o lišenju života ošt. OO, i s tim u vezi da je vrlo dobro znao šta ostali optuženi - pripadnici E3E, rade, i da je delo hteo kao svoje.

Konkretno.

Da je kamion bio u voznom parku E3E pre kritičnog dana prvostepeni sud pravilno utvrđuje na osnovu iskaza svedoka NN9, NN10 i NN11, a na pretresu pred ovim sudom pročitani su iskazi svedoka SS13 i SS26 kao i iskazi optuženih GG i DD oba od 24.02.2001. godine koji su dali kao okrivljeni, iskaz optuženog DD od 30.04.2001. godine, kao i zapisnika o suočenju od istog datuma između optuženih DD i EE.

Naime, i prvostepeni i ovaj sud iz iskaza svedoka SS13 utvrđuje da je on radio u mp u auto-parku u ii kao vozač i da je u auto-parku video jedan kamion marke «mm» __ boje, da je taj kamion odvezao kod vulkanizera na popravku i da ga je toga dana telefonom pozvao optuženi DD, što je ovaj optuženi u svom iskazu od 24.02.2001. godine potvrđuje i rekao mu da taj kamion mora odmah da odveze na parking I11 i tamo ostavi sa ključevima u bravi. Pošto je u ii postojao samo jedan takav kamion postupio je kako mu je rečeno, a posle nekoliko dana od kritičnog događaja na «Ibarskoj magistrali» video je u garažama u ii kamion isti kao i onaj koji je on izvezao.

Dalje, prvostepeni sud je pravilno iz iskaza svedoka NN9 utvrdio činjenicu da je on prefarbao jedan kamion marke «mm» u __ boju na oko 15 do 30 dana pre kritičnog događaja, i da mu je poznato da je svedok SS13 kamion vozilo na popravku i kada je 03.10.1999. godine uveče na televiziji video kamion tog tipa kojeg je farbao i koji je vrlo redak bilo mu je nešto sumnjivo, a posle 10 do 15 dana u ii je došao kamion istih karakteristika kao i onaj koga je prethodno farbao iste boje, samo što se videlo da je jedna felna bila malo svetlija od ostalih kao i da je prana.

Dakle, iz iskaza ovog svedoka prvostepeni sud pravilno utvrđuje da je kamion koji je učestvovao u kritičnom događaju bio sveže prefarban u __ boju i da se kamion istog tipa posle kraćeg vremena opet pojavio u auto-bazi samo sa izuzetnom razlikom u boji felne. Iskaz ovog svedoka u bitnom potkrepljuje iskaz svedoka NN10 kome je svedok NN9 rekao da ga oči peku zbog farbanja nekog kamiona, taj razgovor su vodili 02.10.1999. godine, pa sutradan kada su se sreli i pošto je već imao saznanja da se tog dana na «Ibarskoj magistrali» desio kritični događaj, svedoka NN9 je pitao u smislu da nije to kamion koji se farbao, a ovaj je samo ćutao, a kada su se sreli posle pola godine otvoreno je svedoka NN9 pitao ko je vozio kamion, ovaj nije hteo ništa da kaže, pa mu je onda on rekao da je čuo da je vozač bio iz njihove jedinice GG po nadimku «__» i tada je pitao svedoka NN9 u smislu da nije farbao i drugi kamion koji je prepoznavan na uviđaju u ii od strane vulkanizera __ i on mu je govorio u smislu da pusti to. I svedok NN11 između ostalog navodi da je pre događaja na «Ibarskoj magistrali» na placu u ii bio jedan kamion marke «mm» sa četiri osovine boje između __ i __ i da je isti na 15 do 20 dana pre kritičnog događaja bio prefarban u __, da je to učinio svedok NN9, a da je taj kamion osim njega vozio i svedok SS13.

Iz iskaza svedoka SS26 i prvostepeni i ovaj sud s obzirom da je njegov iskaz pročitao na glavnom pretresu utvrđuju da se radi o vulkanizeru koji je popravljao sporni kamion, koji je na popravku doveo SS13, da je posle događaja na «Ibarskoj magistrali» vođen na prepoznavanje u servis «__» gde je bio kamion koji je učestvovao u tom događaju kome nisu bile izgorele zadnje osovine, te je prepoznao da je to kamion koga je on 01. oktobra 1999. godine popravljao, a u vezi te popravke izdao je račun broj 140 od 02.10.1999. godine za «__ 35 h 35» na mp.

Prvostepeni sud s pravom u potpunosti prihvata iskaze navedenih svedoka i iz istih utvrđuje napred navedene činjenice, posebno da je kamion koji je učestvovao u kritičnom događaju bio u voznom parku E3E, da je baš taj kamion učestvovao u tom događaju, a da je posle tog događaja dovežen drugi kamion sličnih, gotovo istih karakteristika, jer i po oceni ovog suda, iskazi navedenih svedoka su apsolutno logični i uverljivi i predstavljaju jednu apsolutno logičnu i uverljivu celinu, međusobno se dopunjujući.

Ne samo to, nego iz iskaza optuženih GG, DD od 24.02.2001. godine, iskaza optuženog DD od 30.04.2001. godine i iskaza optuženog BB u policiji od 01.04.2003. godine u svojstvu osumnjičenih takođe se utvrđuje činjenica da je u kritičnom događaju učestvovao kamion marke «mm» __ boje, a koji je bio u voznom parku E3E. Posebno priznanje optuženog DD dato na navedenim zapisnicima, potkrepljuje iskaz svedoka SS13 da ga je upravo ovaj optuženi zvao i rekao mu da kamion izveze i ostavi u I11 sa ključevima u bravi, a optuženi GG u svom iskazu u suštini potvrđuje te navode da su ključevi bili u kamionu kada je isti preuzeo kritičnog jutra, kao i da su na njemu bile tablice __, da je bio __ boje i da je siguran da je bio farban, da to nije njegova fabrička boja, jer je i sam sanduk za teret bio farban.

Da je zeleni kamion marke «Mercedes» kiper, četvooroosovinac kritičnog dana viđen u okolini mesta događaja, prvostepeni sud pravilno utvrđuje na osnovu iskaza svedoka NN12, NN13 i NN14. Naime, iz iskaza svedoka NN12 pravilno se utvrđuje da je kamion takvih karakteristika video toga dana, da je on tipa 35-35, da je taj broj video na oznaci na vratima pored levog retrovizora tamno __ boje i da mu se činilo da je skoro ofarban i da se na kamionu nalazila stara registarska tablica, __ sa petokrakom i seća se prvih brojeva da su bili ____. Taj kamion je video toga dana više puta, zadnji put oko 11,30 časova parkiran u Čelijama preko puta mlina, a sa desne strane puta okrenut ka Beogradu, a tada je video i jedno vozilo marke «jj» na oko 200 metara iza kamiona bliže kafani «__», dok se iz iskaza svedoka NN13 pored napred navedenih činjenica utvrđuje i to da je ovaj svedok zapamtio registraciju __, tablice su bile stare i to je svom sinu prokomentarisao rečima u smislu da su tablice okačene samo da dođe do nekog mesta. Takođe iz iskaza svedoka NN14 prvostepeni sud pravilno utvrđuje navedene činjenice da je ovaj svedok video tamno __ kamion marke «mm» četvooroosovinac tipa 35-35, da je video zadnju tablicu kamiona sa oznakom __, ali da se broja ne seća, a iza tog kamiona registrovao je jedno vozilo marke «jj» __ boje parkirano na udaljenosti od oko 2 do 3 metra, a navedenu oznaku je video na levim vratima ispod levog bočnog retrovizora.

Ocenu iskaza ovih svedoka od strane prvostepenog suda u svemu prihvata i ovaj sud, jer je do očiglednosti jasno da svedoci kao slučajni očevidci nemaju nikakvog razloga da govore neistinu, međusobno su saglasni, a i sa iskazima napred navedenih svedoka koji su se izjašnjavali u pogledu činjenica da je kamion tih karakteristika boje i oznaka bio u voznom parku E3E i sa istima čine jednu apsolutno logičnu i uverljivu celinu međusobno se dopunjujući.

I iskazi svedoka NN15, NN16 i NN17, potvrđuju činjenicu da je kamion viđen u blizini lica mesta i da je svedok NN15 i zaustavio kamion iza koga je išao «jj» __ boje, a video je da iza kamiona sa starom registracijom se kreće kombi u istom pravcu, ali da su pre toga pred njega izašla dvojica ljudi koji su se predstavili kao radnici mp i rekli da su iz E1E, i čini mu se da su to lica koja su bila u «jj», a kada su došli na lice mesta videli su kamion marke «mm» čiji je prednji deo bio izgoreo, i tada je svedok NN16 prokomentarisao u smislu «ovo je onaj kamion», misleći na kamion koji su zaustavljali u __, što potvrđuje i ovaj svedok.

U pogledu činjenice zaustavljanja kamiona kojim je upravljao optuženi GG od strane policije na izvestan indikativan način govori i sam optuženi u svom iskazu od 24.02.2001. godine u kome između ostalog navodi: «na putu ka Lazarevcu uz put sam primetio jednog saobraćajca na putu, ne znam da li je meni davao znak da stanem ili ne, ali sam ja u svakom slučaju produžio vožnju i nisam primetio da me prate neka patronalna kola posle toga...», što sa iskazima navedenih svedoka policajaca NN15 i NN16 čini jednu apsolutno logičnu celinu i govori u prilog stava ovog suda o verodostojnosti iskaza optuženog GG datog na navedenom zapisniku jer tu činjenicu u pogledu eventualnog zaustavljanja može znati samo lice koje je upravljalo tim kamionom.

Ne samo to, nego i na osnovu niza dokaza pobrojanih u prvostepenoj presudi u delu pod II i III obrazloženja, kao i odbrana optuženog II, i po oceni ovog suda, govori u prilog pravilnog stava prvostepenog suda da je nesumnjivo utvrđeno da je E3E u svom voznom parku pre 03.10.1999. godine imala kamion koji se sudario sa automobilima oštećenih i na taj način upotrebljen za izvršenje ovog krivičnog dela, a da je sličan kamion koji se posle kritičnog događaja nalazio u auto-bazi E3E u II i bio predmet uviđaja nabavljen, da bi se ova činjenica prikrla, tako da su suprotni žalbeni navodi kojima se osporava činjenica da je kamion sa kojim je izvršeno krivično delo u pitanju bio u voznom parku E3E, a navedena registarska tablica aa, tj., taj registarski broj bio uveden u specijalnu evidenciju E1E, ocenjeni kao neosnovani. Ovo tim pre što se žalbama kojima se osporava ova činjenica ne iznose neke nove činjenice i dokazi koji su utvrđeno činjenično stanje doveli u sumnju, već samo iznosi sopstvena ocena istih činjenica i okolnosti koje je prvostepeni sud imao u vidu i po nalaženju ovog suda pravilno i nesumnjivo utvrdio.

U pogledu prednje činjenice utvrđeno činjenično stanje potkrepljuje i veštačenje Odeljenja kriminalističke tehnike UKP SUP Beograd, koje je obavljeno pod brojem VE 2015/99 od strane veštaka ŠŠ, a koje je pročitano i na pretresu pred ovim sudom, i iz istog se utvrđuje činjenica da navedena tablica koja je pronađena na licu mesta je autentična, a ovim veštačenjem se potvrđuju i iskazi svedoka koji su se izjašnjavali u pogledu činjenice da su ovu registarsku tablicu videli na kamionu marke «mm» pre kritičnog događaja, pa i ovo veštačenje i iz tih razloga i ovaj sud u potpunosti prihvata.

U pogledu činjenica vezanih za sam kritični događaj 03.10.1999. godine na tzv. «Ibarskoj magistrali» tj., da je teretni kamion marke «mm» prešao na svoju levu kolovoznu traku izazvao sudar sa vozilima koja su mu dolazila u susret, na način utvrđen izrekom ove presude između žalbi i prvostepene presude nema spora i ove činjenice prvostepeni sud je pravilno utvrdio na osnovu zapisnika o uviđaju sa skicom lica mesta i fotodokumentacijom, a posebno na osnovu nalaza i mišljenja veštaka Saobraćajnog fakulteta, a na glavnom pretresu je pročitano deo nalaza i mišljenja koji je dat na zapisniku o glavnom pretresu od 11.02.2005. godine od strane veštaka profesora ŠŠ1. Navedene dokaze i ovaj sud prihvata iz razloga navedenih u prvostepenoj presudi na strani 40.

S tim u vezi nužno je reći da su kao neosnovani ocenjeni navodi u žalbi branioca optuženog GG, da njegovu odbranu iz istrage sa zapisnika od 24.02.2001. godine ne treba prihvatiti jer je ista obesnažena nalazom i mišljenjem veštaka posebno na navedenom zapisniku. Tačno je to što se navodi u žalbi, u smislu da ukoliko je odbrana optuženog GG tačna da ona nije potvrđena nalazom i mišljenjem veštaka saobraćajne struke, ali i po oceni ovog suda ta činjenica ni sama za sebe ni u vezi sa ostalim dokazima ne dovodi u sumnju utvrđenje prvostepenog i ovog suda da je optuženi GG kritičnom prilikom upravljao navedenim kamionom. Ne samo za to što to on priznaje na navedenom zapisniku, već što takvo njegovo kazivanje potkrepljuje svojim iskazom optuženi DD na zapisnicima o svom ispitivanju od 24.02.2001. godine i 30.04.2001. godine, kao i iskaz optuženog BB od 01.04.2003. godine, koji takođe kao i optuženi GG potvrđuju činjenicu da je kamionom upravljao baš ovaj optuženi. Stoga su navedeni žalbeni navodi kojima se insistira na ovoj činjenici, nelogičnosti i neprihvatljivosti odbrane optuženog GG na navedenom zapisniku u istrazi ocenjeni kao neosnovani.

Da su optuženi AA, GG, BB, VV, DD i ĐĐ kritičnom prilikom bili na licu mesta po napred stvorenom planu i dogovoru i sa tačno podeljenim ulogama, prvostepeni sud pravilno utvrđuje na osnovu iskaza optuženog BB, koji je dao na zapisniku od 01.04.2003. godine kao osumnjičeni u mp pod brojem Ku. 16560/99 u prisustvu branioca, a koji zapisnik je kao što je napred rečeno i ovaj sud ocenio kao validnim, dajući na 26-stoj strani obrazloženja razloge zašto prihvata ovaj iskaz, a koje razloge u svemu prihvata i ovaj sud. Međutim, po oceni ovog suda izostala je valjana i sveobuhvatna ocena iskaza optuženih GG i DD od 24.02.2001. godine, koje su oni dali kao okrivljeni pred istražnim sudijom, a u potpunosti je izostala ocena odbrane optuženog DD od 30.01.2001. godine pred istražnim sudijom kao i zapisnika o suočenju ovog optuženog sa optuženim EE od istog datuma pred istražnim sudijom, zbog čega je ovaj sud, u skladu sa navedenim rešenjem Vrhovnog suda pročitao navedene odbrane optuženih BB, GG i DD, a na saglasan predlog stranaka pročitao i sve odbrane koje su optuženi GG i DD davali u ovom krivičnom postupku i ocenom odbrana optuženih BB, GG i DD datih na navedenim zapisnicima, ovaj sud nesumnjivo utvrđuje da su optuženi AA, GG, BB, VV, DD i ĐĐ kritičnom prilikom, 03.10.1999. godine bili na licu mesta po prethodnom dogovoru i sa tačno podeljenim ulogama izvršili radnju izvršenja krivičnog dela u pitanju na način utvrđen u izreci presude - stav I tačka 1. pod A).

Prvostepeni sud veoma detaljno prezentira iskaze optuženih GG i DD od 24.02.2001. godine i BB od 01.04.2003. godine, pa je po mišljenju ovog suda nepotrebno to ponavljati, već ćemo samo ukazati, po našem mišljenju, na najznačajnije detalje.

Naime, optuženi GG u svom iskazu kao okrivljeni od 24.02.2001. godine između ostalog navodi da poseduje vozačku dozvolu za «B», «C» i «E» kategoriju, da dok je bio na Kosovu ponekad kamionom vozio vojni materijal i da ga je posle NATO bombardovanja optuženi DD pozvao i rekao mu da ima saznanja o nekom licu koje je veza za novac, naoružanje, drogu i uniforme za Šiptare i da ima svoje kanale u mp i Vladi i da radi za zapadne obaveštajne službe, te da ga treba staviti pod našu kontrolu, da ga uklone sa tog mesta i da u tome treba da učestvuje što manje ljudi i sa što manje buke da se to uradi da bi se videlo ko će da se angažuje za to lice. U početku mu nije bilo jasno o čemu se radi, i posle nekog vremena optuženi DD ga je ponovo pozvao i rekao da je to lice u Beogradu i da bi trebalo da se on - optuženi GG prepereči kamionom, pa će on da ga uzme pod svoje, da ga pokupi, rekavši mu da sada ne može da se povuče jer su već zagrizli, a krajem septembra 1999. godine ga je ponovo zvao i rekao mu da je neko odlučio da oni moraju to da urade, da idu i na gaženje, ako to ne urade oni uradiće neko drugi, a ko zna šta će biti s njima, pa je on tada shvatio da se radi o varijanti sa fatalnim ishodom i nije ga interesovalo koje je to lice i zbog koga idu, kao niti ko odlučuje šta da rade, niti mu je to optuženi DD ikada rekao. Posle par dana oko 7,00 časova ujutru zvao je optuženi DD i rekao da treba da se nađu na I11, gde su se i našli i tada mu je optuženi DD rekao da taj neprijatelj kreće autom na jug, najverovatnije «Ibarskom magistralom» i treba da ga spreče da stigne na jug, tako da su odlučili da to učine u blizini Lazarevca jer odatle mogu brzo da se

vratne natrag, te su oko 8,00 sati krenuli i to optuženi DD kombijem, a on kamionom marke «mm» __ boje na kome su bile civilne BG tablice, a broja se ne seća. Na putu ka Lazarevcu usput je primetio jednog saobraćajca na putu, ne zna da li je taj njemu davao znak da stane, ali je u svakom slučaju produžio put i negde kod Lazarevca su se okrenuli na «Ibarskoj magistrali» ka Beogradu i stali na jednom proširenju. Par sati su sedeli u kombiju optuženog DD i oko 12,00 ili 12,30 časova DD je zazvonio mobilni telefon i sa druge strane je čuo neki glas, vika i reči: «krećite, šta čekate, samo što nije stigao» pa je on odmah otišao u kamion i krenuo ka Beogradu, a optuženi DD ostao u kombiju iza, jer je nakon udesa trebalo da se kombijem obojica vrata za Beograd, ukoliko dođe do fatalnog ishoda. Kamion je vozio brzinom manjom od 40 km, na čas, nije prešao ni 400 do 500 metara, kada je video u daljini da mu u susret dolazi jedan «ll», a DD mu je ranije rekao da takvom vozilu treba da se popreči ne pominjući boju, zbog čega se on pitao da li je to to vozilo, a u daljini iza njega bilo je još drugih automobila, te krenuo da se tom vozilu popreči, ali nije imao nameru da ga pregazi procenjujući da je to vozilo išlo relativno brzo 100 do 120 kilometara na čas, on je polako ulevo ušao na suprotnu stranu jer brzo nije mogao da skrene, a onda je počeo da koči da ne bi kamion sleteo u jarak i na 10 do 15 metara od njega počeo je da koči vozač tog vozila pokušavajući da iskoristi oko jedan metar slobodnog prostora proširenja, ali nije uspeo i došlo je do udarca u kamion i «ll» se praktično odbio od kamiona i sleteo u kanal, tada je video da mu se iz pravca Beograda približava još većom brzinom drugo vozilo čiji je vozač pokušao da se zaustavi, ali je to vozilo podletelo pod njegov kamion koji je već bio zaustavljen i na ivici kanala, tada je izašao iz kamiona, pobegao kroz neku njivu sa kukuruzom i preko voćnjaka i otišao za __ i odatle jednim taksijem za __, gde ga je ubrzo pozvao optuženi DD, pitao ga da li je dobro, na šta mu je potvrdno odgovorio, a ovaj mu je rekao da treba da se skloni neko vreme, te GG otišao kod __ u __ i tada preko televizije saznao i shvatio koji čovek im je bio cilj, a posle 05. oktobra 2000. godine shvatio je da treba da vidi gde je i da sa tim izađe u javnost, pa šta ispadne i tražio je kontakt kome to da prizna, te je po DD savetu otišao kod NN18 koji je u E3E bio zadužen za operativu i sve mu ispričao.

U kasnijim svojim odbranama o toku ovog postupka optuženi GG je izmenio svoju odbranu kako je detaljno prezentirano i u prvostepenoj presudi i čija suština je da je on ovakvu odbranu izneo kod istražnog sudije jega ga je negde 20.02.2001. godine pozvao optuženi DD u njegovu kancelariju gde je on otišao tada je bio još jedan čovek koga nije poznavao niti je znao šta radi, već se predstavljao da radi u E1E i optuženi DD mu je tada rekao da je vrhovni interes službe kako države, a i jedinice da se reši slučaj «Ibarske magistrale» i da njih dvojica treba da prihvate da su u tome učestvovali i da će im biti garantovano da neće biti posledica po njih, da će dobiti novčanu naknadu, a i promenu imena i identiteta, da se što pre fotografše i da im preda fotografije i svoje žene i dece, da se priprema zakon kojim se štite svedoci i da za to neće odgovarati, a biće u zatvoru izvesno vreme pet - šest meseci dok se to ne završi, pa je on to prihvatio i zato dao takav iskaz kod istražnog sudije, a u suštini u kritičnom periodu bio je na slavi u __ kod rođaka.

Iskaz optuženog DD od 24.0.2001. godine je u suštini saglasan sa iskazom optuženog GG u pogledu činjenica da ga je on pozvao da učestvuje u izvršenju ovog krivičnog dela, zatim da mu je on rekao da optuženi GG treba da vozi kamion, a da je on prethodnog dana 02.10.1999. godine zvao dispečera u bazi u ii i rekao mu da kamion odveze na __ i da ostavi ključeve u bravi. Optuženi DD u svojim iskazima za razliku od iskaza optuženog GG, koji je, kao što je prezentirano navodi u smislu da mu je optuženi DD rekao da mu je neko lice reklo da oni treba da izvrše taj «zadatak» to lice identifikuje lik optuženog EE objašnjavajući da ga je negde u junu i julu 1999. godine njegov starešina optuženi AA «tada se izjašnjavao kao starešina pukovnik NN19» pozvao i rekao mu da će ga za dva tri dana pozvati načelnik E1E, i zaista ga je posle tog vremena na mobilni telefon pozvao načelnik E1E optuženi EE zakazavši mu sastanak u 22,00 sata na parking prostoru restorana «__». Na tom sastanku optuženi EE mu je rekao da ima jedan zadatak za njega i još jednog koga on odabere, da je u pitanju jedan državni neprijatelj koji radi za strane obavestajne službe, da nosi pare iz inostranstva dole na Kosovo, da je u pitanju oružje i droga i slično, te da upravo služba mora da obavi zadatak, jer je to lice van politike, neekspozirano u javnosti, a pri tome iz službe nema curenja informacija. Tom prilikom optuženi EE mu je dao jedan mobilni telefon i rekao mu da će mu to isključivo služiti da se javi na taj telefon u vezi daljih zadataka i da je bitno da bude saobraćajka u odnosu na tog neprijatelja, da izgleda kao nesrećan slučaj i da treba da se vidi ko će sve oko toga da diže buku i da stane u zaštitu tog lica. Tom prilikom optuženi EE mu je rekao da ta saobraćajka treba da bude kamionom i da za to treba on da odabere dobrog vozača koji će u pravom trenutku da skrene u suprotnu stranu i tako napravi saobraćajku, pri tom rekavši da «oni voze brzo», misleći na ljude u tom automobilu, mada je bio bitan samo taj neprijatelj. Njemu je pao na pamet optuženi GG, dalje iznoseći u suštini istu odbranu kao i optuženi GG u vezi njihovih razgovora, s tim što je optuženi DD dodao da je optuženom GG verovatno rekao da je to sve čuo od načelnika, jer mu je nelogično da ne kaže i odakle mu podaci. Optuženi DD u svojoj odbrani objašnjava da kada su bili na licu mesta, izjašnjavajući se gotovo identično kao i optuženi GG, da ga je posle sat ipo telefonom pozvao načelnik optuženi EE i rekao mu da je vozilo prošlo __, da je pitanje minuta kada će se pojaviti i napomenuo je da je auto siv. Ovakvu svoju odbranu od 24.02.2001. godine koju je dao u prisustvu angažovanog branioca advokata LL1 u prisustvu istog advokata u suštini je ponovio i 30. aprila 2001. godine objašnjavajući da i kada je prvi put saslušan (a to je 24.02.2001. godine) na njega nije vršen nikakav pritisak da su on i GG rešili sami da se predaju i prijave šta se desilo, jer je počelo nešto da se lomi i upravo je razgovarao sa komandantom NN19 rekavši mu šta su on i GG uradili i sam NN19 (a to je optuženi AA) je isto rekao da treba da ovo prijave, jer je to sigurnije za njih i mišljenja je da je posle tog razgovora istog dana su se prijavili i privedeni kod istražnog sudije.

I na zapisniku o suočenju od 30. aprila 2001. godine sa optuženim EE optuženi DD je potvrdio svoje prednje navode, a to je suočenje izvršeno kako u prisustvu branioca optuženog DD, advokata LL1, tako i u prisustvu

branilaca optuženog EE, advokata EE1 i branioca optuženog GG, advokata AA1.

Optuženi BB u svom iskazu na zapisniku o saslušanju osumnjičenog od 01.04.2003. godine, u prisustvu branioca između ostalog je naveo da ga je krajem septembra 1999. godine na sastanak pozvao telefonom optuženi NN19 tada komandant E3E čiji je i on bio pripadnik, na tom sastanku su bili optuženi DD, VV, GG, takođe pripadnici E3E, kada im je optuženi NN19 (AA) rekao da se u narednih nekoliko dana očekuje nailazak pripadnika «albanske mafije» koja je trebala da ide sa svojim vozilima Ibarskom magistralom iz pravca Beograda i prevozi novac na području Kosova, a njihov zadatak se sastoji u tome da sa teretnim kamionom izazovu direktan sudar sa njihovim vozilom i na taj način ih likvidiraju, kao i da vozač kamiona bude optuženi GG jer je on jedini od svih njih znao da vozi teretni kamion, a optuženi AA je rekao da će se o detaljima «akcije» dogovoriti sa optuženim GG. Inače na ovaj sastanak je otišao zajedno sa svojim kolegom iz jedinice optuženim ĐĐ, i na sastanku je između njih postignut dogovor da plavi službeni kombi vozi optuženi VV, čiji je zadatak bio da javi nailazak vozila u kojima je «albanska mafija», da će u drugom vozilu marke «jj» __ boje biti optuženi ĐĐ, DD i BB, čiji je zadatak bio da posle sudara koji će da izazove optuženi GG sa kamionom istog pakupe i omoguće bekstvo sa lica mesta, a sva navedena vozila su bila vlasništvo RDB-a sa službenim tablicama.

Tom prilikom optuženi AA im je rekao, odnosno izdao naređenje da će «albanska mafija» najverovatnije biti u tri automobila, ali da će im on naknadno javiti telefonom. Pre kritičnog događaja optuženi VV je obilazio trasu, kako bi izabrao najpovoljnije mesto za praćenje, a on - optuženi BB, i optuženi DD i ĐĐ su takođe obilazili trasu gde će biti bezbedno parkirani, a to je učinio i optuženi GG kako bi izabrao najpovoljnije mesto za izazivanje udesa. Dalje optuženi BB u svojoj odbrani objašnjava da su po tako postignutom prethodnom dogovoru se našli na jednoj separaciji gde su došli po pesak, tako što su službenim vozilom __ boje - kombijem došli on, optuženi ĐĐ i optuženi VV, a nakon kraćeg vremena u __ «kk 5» došli optuženi AA i DD i dok su stajali kod separacije optuženi AA je obavio dva telefonska razgovora sa njemu nepoznatom osobom, nakon čega je optuženi ĐĐ otišao u njihovu bazu i dovezao vozilo marke «jj» __ boje, a za njim je stigao i optuženi GG u kamionu marke «mm» četvoroosovinac, __ boje, takođe vlasništvo E1E.

Takođe, objašnjava da su tog dana u popodnevним satima optuženi VV se postavio sa službenim __ kombijem sa leve strane puta gledajući iz pravca Beograda, i udaljen bio nekoliko kilometra od mesta gde je trebalo da dođe do udesa, a on optuženi ĐĐ i DD parkirali su se sa vozilom marke «jj» __ boje na oko 1.000 metara od mesta udesa gledajući u pravcu Beograda na krivini koja se spuštala nekoliko stotina metara na ravni deo puta u pravcu Beograda, gde je i došlo do udesa, a ispred njih je bio parkiran optuženi GG u kamionu i po prethodnom dogovoru optuženi NN19 (AA) je telefonom javio optuženom VV o nailasku «albanske mafije», a VV je telefonom o tome obavestio optuženog GG, koji je bio u kamionu, o toj činjenici.

Kada je optuženi GG krenuo sa kamionom, oni su ga propustili ispred sebe od 100 do 150 metara, a zatim su krenuli sa vozilom marke «Golf» prateći ga, i kada su izlazi iz krivine primetili su da je kamion kojim je upravljao opt. GG udario jedan automobil bočno koji je sleteo s puta, a nakon par sekundi videli su kako GG ide sa kamionom iz desne trake sleće u jarugu pored puta, smanjili su brzinu i polako prošli pored mesta, gledajući u kabinu kamiona i videli da tamo nema optuženog GG, prošli su oko 100 metara u pravcu Beograda i pored puta sa desne strane primetili optuženog GG, zaustavili automobil i pozadi je ovaj ušao i napustili lice mesta, krenuli u pravcu Lazarevca, gde ih je na izlazu čekao optuženi AA u svom službenom vozilu, s tim što je posle udesa vozilo marke «ll» __ boje vozio optuženi DD i na tom mestu se zaustavili i na pitanje optuženog AA potvrdno mu odgovorio da je sve u redu, da su svi dobro, posle čega je on prešao u vozilo optuženog AA na mesto suvozača koji je u toku vožnje obavio telefonski razgovor, a zatim ponovo došli u ii šumu na mesto gde ih je čekao optuženi VV, gde je stigao i optuženi DD sa __ jj u kome su bili optuženi GG i ĐĐ, a zatim se razišli da bi u većernjim satima preko televizije saznao da su oni toga dana umesto «albanske mafije» na «Ibarskoj magistrali» likvidirali četvoricu telohranitelja OO. Posle nekoliko dana su se sastali u bazi u ii šumi gde je optuženi NN19 (AA) bio jako ljut zbog celog događaja, a posebno zbog toga što nisu skinuli službene tablice sa kamiona i što su dan pre udesa navedeni kamion vozili kod vulkanizera zbog krpljenja guma i ispostavili račun na mp, a tom prilikom optuženi NN19 im je rekao da će nabaviti isti takav kamion kako bi prikrio poreklo kamiona koji je izazvao udes, i posle izvesnog vremena optuženi NN19 ga je pozvao da sa optuženima DD, VV, ĐĐ i GG dođe u bazu u ii što su oni i učinili i tu su zatekli __ kamion četvoroosovinac koji su ofarbali u __ boju, ali pošto nije bilo marke «mm» stavili su znak «mm» a na bočna stakla kamiona stavili lepljene brojeve 35-35 kakva stoji na original takvom «mm».

U daljem toku ovog krivičnog postupka optuženi BB je izmenio svoju odbranu negirajući kako svoje, tako i učešće ostalih saoptuženih u izvršenju ovog krivičnog dela, objašnjavajući da je takvu odbranu dao pod pritiskom i prinudom.

Ovaj sud je cenio napred prezentirane odbrane optuženih GG, DD i BB i očigledno je prostim poređenjem istih da isti nisu međusobno saglasne. Međutim, kada se odbrane ovih optuženih pravilno analiziraju do očiglednosti je

jasno da iste optužene AA, GG, DD, VV, BB i ĐĐ sve dovode na lice mesta, sa tačno podeljenim ulogama i zadacima, posebno kako je to prezentirano u odbrani optuženog BB, S druge strane kada se pravilno analizira odbrana optuženog BB, imajući u vidu da se kritični događaj i dogodio sa utvrđenim posledicama, do očiglednosti je jasno da je naredbu za izvršenje ovog «zadatka» dao optuženi AA, koga optuženi BB pominje kao NN19, a radi se o istom licu, a kao što je napred rečeno, za ovakvo svoje ponašanje optuženi AA nije imao razloga niti motiva kako onih vezanih za njegovu ličnost tako i za ličnost oštećenih, pa se kao jedini mogući i logični zaključak nameće zaključak da je to on učinio po nalogu optuženog EE.

To što optuženi GG i DD u svojim odbranama ne pominju ostale saoptužene je po oceni ovog suda sasvim normalno i logično imajući u vidu njihovo svojstvo, da su pripadnici E3E kao i ostali optuženi kao i vreme kada su davali svoje iskaze, a naime, u 2001. godini kada je krivični postupak pokrenut samo protiv njih i optuženog EE. Sasvim je normalno i logično da optuženi GG i DD davanjem ovakvih iskaza žele da zaštite ostale pripadnike E3E, svoje drugove i prijatelje, jer je tada krivični postupak išao samo protiv njih i optuženog EE i u to vreme nisu ni postojali ni osnovi sumnje da su u izvršenje ovog krivično dela učestvovala i druga lica. Stoga je po oceni ovoga suda sasvim normalno, logično i uverljivo da optuženi GG i DD na ovaj način žele da zaštite ostale saoptužene pripadnike E3E. S druge strane očigledno je da optuženi GG i DD iznose činjenice koje su poznate samo izvršiocima ovih krivičnih dela, a naime, da je optuženi DD zvao svedoka SS13 da kamion izveze iz baze na I1I, i ostavi ključeve, što ovaj svedok potvrđuje, optuženi GG navodi da je kamion zatekao u I1I sa ključevima u vozilu, a s druge strane optuženi GG objašnjava da ga u toku vožnje, mada u tu činjenicu nije siguran, zaustavljao saobraćajni policajac, a o tome govori svedok NN15.

S druge strane iz odbrane optuženog BB utvrđuje se da su svi optuženi postupali po prethodnom dogovoru i tačno podeljenim ulogama, što upućuje na zaključak da su svi dobro znali šta se radi, šta će se dogoditi, da će više lica biti lišeno života, da su to i hteli, zbog čega su i postupali kao saizvršioци.

Stoji činjenica da optuženi GG, DD i BB, ne govore da je njihov «cilj» bilo lišenje života oštećenog OO već navodno pripadnici «albanske mafije», što opet ovaj sud ocenjuje kao logično i uverljivo. Naime, sasvim je logično da optuženi GG, DD, BB, VV i ĐĐ, s obzirom na njihova svojstva, da su pripadnici E3E neznaju i nemoraju znati koji je njihov «cilj» pre svega, s obzirom na svojstvo oštećenog OO – __ političke stranke «O10» i sasvim je normalno i logično da im optuženi EE i AA ne govore ko je njihov «cilj» jer za isti znaju samo optuženi EE i AA. Optuženi EE kao lice koje je stvorilo plan za lišenje života oštećenog OO kao načelnika E1E, koji je jedini imao pravo da da naredbu za angažovanje E3E i optuženi AA kao komandant te Jedinice. Sasvim je logično da za stvarni «cilj» znaju samo oni, a ne i ostali optuženi pripadnici E3E koji su izvršioци i učestvuju u dogovoru, podeli uloga i u konkretnom izvršenju.

Takođe, iz odbrane optuženih GG, DD i BB na nesumnjiv način se utvrđuje da je njihov cilj bio lišenje života više lica s obzirom na okolnosti iz njihovih odbrana, a naime, da se oni u svojim iskazima uvek izjašnjavaju u množini, a i s obzirom na dogovoreni način izvršenja da se kamionom izazove sudar sa vozilom iz suprotnog pravca, znajući zasigurno da se u vozilu nalazi više lica, više od jednog, a pri tom je u kamionu bila natovarena znatna količina peska, o čemu se izjašnjavao optuženi BB, da su bili na separaciji, koja je očigledno imala za cilj da poveća celokupnu masu kamiona, samim tim i silinu udara u dolazeća vozila, kako bi još više bili sigurni u konačni ishod, tj., da su lišena života lica koja se nalaze u vozilu.

Ne samo to, nego odbranu optuženog BB, date u svojstvu osumnjičenog u policiji na posredan način potkrepljuje iskaz svedoka NN15 koji je zaustavljao kamion, a iza kamiona video je i vozilo marke «jj» __ boje kao i kombi koji se kretao u istom pravcu, a sva vozila sa starim registracijama, baš upravo kako se izjašnjavao optuženi BB u pogledu činjenica sa kojim vozilima su došli na lice mesta. S druge strane odbranu optuženog GG iz istrage od 24.02.2001. godine potkrepljuju na posredan način iskazi svedoka SS9, SS10, SS11 i donekle svedoka SS12 koji su i pročitani na pretresu pred ovim sudom, iz kojih se utvrđuje kako kaže svedok SS9 da vidi jedno lice posle nezgode kako beži u kukuruz, svedok SS10 da vidi jednu osobu da izlazi iz kamiona sa desne strane, koji je izazvao sudar, a zatim da jedno lice ulazi u __ «jj», s tim da ne zna da li je to isto lice koje je izašlo iz kamiona, a i svedok SS11 objašnjava da je videla jedno lice da ulazi u __ «jj».

Dakle, imajući u vidu ne samo odbrane optuženih GG, DD i BB, date na napred navedenim zapisnicima, već imajući u vidu i iskaz navedenih svedoka, očigledno je da optuženi u svojim odbranama iznose čitav niz činjenica i detalja koji mogu biti poznati samo izvršiocima. Na ovom mestu, nužno je ponovo reći da međusobne nesaglasnosti u iskazima ovih optuženih kako su napred prezentirani, po oceni suda su sasvim logične i normalne, jer su optuženi GG i DD saslušavani kada je krivični postupak vođen protiv njih i optuženog EE, pa je sasvim normalno da oni svojim iskazima ne žele da terete ostale optužene, svoje drugove i prijatelje iz E3E, kao što je napred rečeno pa iz iskaza optuženog BB utvrđuje se tačan plan i dgovor svih optuženih, sa tačno podeljenim ulogama, kao što je napred prezentirano.

Predmet ocene ovog suda bile su i ostale odbrane optuženih GG i DD koje su na saglasan predlog stranaka pročitane na pretresu, a koje se u suštini svode na nepriznavanje kako svog učešća tako i učešća ostalih saoptuženih, uz objašnjenje da su napred date odbrane u istrazi ovi optuženi izneli iz razloga što su im obećane određene beneficije, kao što je rečeno, pod uslovom da preuzmu odgovornost na sebe.

Stoji činjenica da je prvostepeni sud u dokaznom postupku izvršio uvid u pasoše i lične karte na ime MS i MS1 njihove dece, da je optuženi DD istakao da je slika na pasošu na ime «MS1» slika njegove supruge i dvoje maloletne dece __ i __, a optuženi GG da je fotografija na pasošu na ime «MS» njegove supruge kao i njegove dvoje dece __ i __, te da su odgovarajuće putne isprave i lične karte sa brojevima navedenim u prvostepenoj presudi na strani 57 obrazloženja preuzeo ovlašćeni predstavnik MUP-a Republike Srbije 05.04. i 11.05.2001. godine.

Međutim, iz iskaza svedoka SS5 i SS6, koji su i neposredno saslušani na pretresu pred ovim sudom, na nesumnjiv način se utvrđuje koji su razlozi za izdavanje ovih ličnih dokumenata, a kako to pravilno utvrđuje i prvostepeni sud. Naime, između prvostepene presude i žalbi nema spora da su ovi dokumenti izdati, da su neistinite sadržine jer fotografije na tim dokumentima se ne odnose na lica čija se imena nalaze na tim ispravama. Međutim, svedok SS5 je veoma logično i ubedljivo i pred ovim sudom objasnio razlog izdavanja tih dokumenata, a naime, da se radilo o licima koja su prva priznala izvršenje jednog od niza krivičnog dela za koja je javnost bila zainteresovana, pa je on lično došao na ideju da se pomogne porodicama tih lica tako što bi im se izdala lažna dokumenta, a i novčano pomagalo, sa tom idejom upoznao je i svedoka SS6, svog zamenika, koji je ove navode svedoka SS5 i potvrdio, pa je svedok SS5 naložio da te naloge sprovede optuženi NN19 i oficir za bezbednost svedok NN18, što i ovaj svedok u svom iskazu potvrđuje, a iz iskaza svedoka SS27, čiji je iskaz pročitao na pretresu pred ovim sudom utvrđuje se i činjenica da je on dobio fotografije porodica optuženih GG i DD, misli od svedoka SS5.

Dakle, iz iskaza ovih svedoka utvrđuje se razlog izdavanja ovih lažnih dokumenata, a koje u potpunosti prihvata i ovaj sud, imajući u vidu da su iskazi ovih svedoka u pogledu te činjenice u bitnom saglasni, pre svega u pogledu činjenice da je takav nalog izdao svedok SS5, a u cilju da se pomogne porodicama u smislu njihove zaštite i obezbeđenja, a ne radi davanja lažnih obećanja optuženima GG i DD da oni preuzmu odgovornost na sebe. Ovo tim pre što se iz navedenog dopisa Narodne banke Jugoslavije – Zavoda za izradu novčanica i kovanog novca u Beogradu od 05.12.2002. godine utvrđuje činjenica da su ta dokumenta preuzeta 05. aprila i 11. maja 2001. godine, dakle, dosta kasnije u odnosu na ispitivanje odnosno saslušavanje optuženih GG i DD. S druge strane, po oceni ovog suda apsolutno je nelogično, neživotno i neprihvatljivo da optuženi prihvate na sebe izvršenje ovako teškog krivičnog dela za koje je u to vreme bila predviđena smrtna kazna, posebno je neprihvatljivo da im je obećavano da će biti nekoliko meseci u zatvoru, a zatim pušteni i promenjen im identitet, jer bi u svakom slučaju javnost morala biti upoznata sa činjenicom da su identifikovani i lišeni slobode izvršiooci ovog krivičnog dela, pa je dalje apsolutno nemoguće i ne prihvatljivo da im bilo ko obećava da će biti oslobođeni, odnosno da će im biti omogućeno da izbegnu krivičnu odgovornost posle takvih saznanja javnosti.

Stoga i ovaj sud odbrane optuženih GG i DD, osim onih napred prezentiranih, iz istrage, ne prihvata i ocenjuje ih kao pokušaj da na taj način izbegnu krivičnu odgovornost. Na pretresu pred ovim sudom na predlog odbrane izvršen je uvid u potvrdu o oduzetim predmetima od optuženog GG iz koje se utvrđuje koje su stvari od njega oduzete, iz istih se ne vidi ništa neobično. Posebno ne vidi se da je od njega oduzeto bilo kakvo oružje, zbog čega po oceni ovog suda ova potvrda na izvestan indikativan način obesnažuje odbrane optuženih koji su se izjašnjavali da su prilikom lišenja slobode od njih oduzeto oružje, tj., da su oni sami otišli i prijavili se sa naoružanjem.

S tim u vezi nužno je na ovom mestu reći i da i ovaj sud u svemu prihvata ocenu odbrana ostalih optuženih od strane prvostepenog suda, nalazeći da su dati razlozi, valjani i neprotivrečni, dati sa puno analitičnosti, u skladu sa stanjem stvari u spisima, pa dakle i za ovaj sud prihvatljivi, zbog čega su suprotni žalbeni navodi u pogledu ovih činjenica ocenjeni kao neosnovani.

Neosnovano se žalbama izjavljenim u korist optuženih, a posebno žalbama branilaca optuženih AA i GG, advokata AA1, optuženog VV i njegovog branioca, pobija prvostepena presuda time što se tvrdi da prvostepeni sud nije postupio po primedbama Vrhovnog suda Srbije stavljanjem u rešenje Kž. I 30/06 od 31.03.2006. godine i time do kraja nije raščistio mogućnost uspostavljanja telekomunikacionih veza na licu mesta kritičnom prilikom, ovo stoga, jer i po oceni ovoga suda taj nalog nije bio izričit, već samo da se u pogledu te činjenice daju jasniji razlozi i potpunija ocena izvedenih dokaza.

U tom smislu prvostepeni sud je pokušao da preko odgovarajućih telekomunikacionih ustanova utvrdi mogućnost

telekomunikacionih veza, ali u pogledu tih činjenica na osnovu dobijenih izveštaja od «Mobtela Srbije» i «Telekoma Srbije», nije mogao utvrditi ni pozitivno ni negativno utvrđenje ove činjenice, tj., da li je bilo moguće ili ne uspostavljanje telekomunikacionih veza, zbog čega je prvostepeni sud bio primoran da tu činjenicu utvrđuje i iz drugih dokaza.

Tako, iz iskaza svedoka NN20, prvostepeni sud pravilno utvrđuje činjenicu da je ovaj svedok mobilnim telefonom svoju suprugu zvao kući s obzirom da nije mogao da dobije policiju, iz iskaza svedoka OO da je odmah posle nezgode na licu mesta kontaktirao svojim mobilnim telefonom i sa svojom suprugom OO1, koja ove navode potvrđuje u svom iskazu koji je pročitao na glavnom pretresu. Takođe, optuženi II u svojoj odbrani objašnjava da je po nalogu optuženog NN18 sa lica mesta radi provere tablice koja je nađena na licu mesta zvao svedoka NN21 preko mobilnog telefona i dao joj nalog da proveriti podatke o nađenoj tablici, a to potvrđuje i ovaj svedok da je optuženi II zvao, pretpostavlja mobilnim telefonom i tražio podatke o teretnom kamionu, ko je vlasnik po registarskom broju. Ne samo to, nego i optuženi BB, II i DD govore o međusobnoj komunikaciji mobilnim telefonima na licu mesta, pa sve te činjenice u međusobnoj povezanosti upućuju na nesumnjiv zaključak da je postojala mogućnost uspostavljanja telefonskih komunikacija na licu mesta i u kritično vreme. Ovo stoga što je ovaj sud iskaze navedenih svedoka kao i iskaz svedoka OO1 u pogledu navedene činjenice u potpunosti prihvata, jer je do očiglednosti jasno da navedeni svedoci nemaju nikakvog razloga da govore neistinu, posebno imajući u vidu i činjenicu da u momentu davanja svojih iskaza, nisu znali, niti mogli znati od kakvog je značaja ta činjenica i da će u kasnijem toku postupka u neku ruku imati karakter odlučne činjenice. Posebno, optuženi II, u pogledu ove činjenice nema nikakvog razloga da govori neistinu jer na ovaj način iznosi i određene činjenice koje mu ne idu u prilog, a naime da je na licu mesta znao da se navedeni broj registarske tablice vodi u specijalnoj evidenciji i pripada E1E. Što se tiče iskaza svedoka OO1 koji je pročitao na pretresu, sud isti u pogledu navedene činjenice, mogućnosti komunikacija, u potpunosti prihvata, jer je isti saglasan i sa iskazom OO i sa iskazima ostalih svedoka čini jednu apsolutno logičnu i uverljivu celinu, a u ostalim delovima njen iskaz ovaj sud ocenjuje u suštini kao irelevantan za utvrđenje činjeničnog stanja, isti se odnosi na određene činjenice i okolnosti pre i posle spornog događaja.

Prvostepeni sud pravilnom ocenom odbrane optuženih EE i ŽŽ, zatim ocenom odbrana optuženih ZZ i II, posebno na strani 101 stav dva obrazloženja kao i niza dokaza navedenih u obrazloženju prvostepene presude u stavu II, III i IV, utvrđuje ponašanje i radnje optuženog EE posle izvršenja krivičnog dela u pitanju, a naime, da je isti u nameri prikrivanja izvršenja tog krivičnog dela uništio spise i službene knjige i omogućio da se nabavi drugo teretno vozilo sličnih karakteristika kao vozilo sa kojim je izvršeno krivično delo, pa je u toj nameri i podstrekao optuženog ZZ i optuženog ŽŽ, na taj način što je posle nekoliko dana nakon izvršenog krivičnog dela zatražio od optuženog ZZ načelnika Uprave saobraćajne policije MUP-a RS da mu iz SUP-a Beograd - Uprava saobraćajne policije registar vozila i prateću dokumentaciju za registarske tablice aa, što je ovaj i učinio, pa kada je video da je taj registarski broj uveden u specijalnu evidenciju RDB MUP-a RS iz registra iscepao šest zadnjih listova i uništio ih od registarskog broja __ do registarskog broja __, među kojima je i dokumentacija za navedeni registarski broj, a čija se tablica nalazi na kamionu sa kojim je izvršeno krivično delo, a zatim knjigu - registar nakon uništenih listova vratio optuženom ZZ, a takođe neutvrđenog dana oktobra meseca 1999. godine od direktora Savezne uprave carina optuženog EE zatražio da se RDB MUP-a RS dodeli na korišćenje teretno vozilo marke «mm» sličnih karakteristika prethodno sa kojim je izvršeno krivično delo, što je ovaj i uradio, pa je dodeljeno drugo teretno vozilo sa sabirnog centra na __, preveženo u Centar E3E ii, gde je prefarbano umesto postojeće u __ boju, na isto stavljene registarske tablice __, da bi se taj kamion prikazivao javnosti kao pravi i jedini kamion te vrste vlasništvu MUP-a RS - RDB, odnosno E3E. Prvostepeni sud za ovakvo svoje činjenično utvrđenje sa puno analitičnosti daje valjane razloge, koje u svemu kao pravilne prihvata i ovaj sud, a u vezi kojih dokaza će biti više reči naknadno kod obrazlaganja zaključaka ovog suda u vezi stava I tačka 1 pod B) i V).

Ne samo to, nego navedeni pravilan stav prvostepenog suda u pogledu činjeničnog utvrđenja navedenih činjenica, na izvestan posredan način potvrđuje i odbrana optuženog DD data u istrazi 24.02.2001. godine gde ovaj optuženi između ostalog navodi da ga je optuženi EE istim telefonom koji mu je dao i pre izvršenja krivičnog dela, nazvao posle izvršenja istog govoreći mu da su zajebali stvar, da se sklone i uništi telefon koji mu je dao, što je ovaj i učinio, a iz iskaza svedoka SS18 radnika DB, čiji je iskaz na pretresu pročitao, utvrđuje se i činjenica da je on na licu mesta zapisao broj tablice kamiona koji je učestvovao u kritičnom događaju, da je to predao svojim nadređenima, da je to uneto u izveštaj za koji je kasnije sazano da je uništen, pa po oceni suda ove činjenice iz odbrane optuženog DD i iskaza ovog svedoka na izvestan posredan način upućuju na zaključak da je odmah posle izvršenja krivičnog dela u pitanju kada se saznalo da se registarski broj tablice nađe na licu mesta, vodi u specijalnoj evidenciji koje pripada RDB MUP-a Srbije započeto sa radnjama prikrivanja, a ta činjenica u kom registru se vodi navedena tablica utvrđena je istog dana neposredno posle kritičnog događaja, a što se utvrđuje iz iskaza optuženog II.

Međutim, prvostepeni sud napred navedene pravilno utvrđene činjenice pogrešno kvalifikuje u odnosu na optuženog EE kao krivično delo pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. KZ kako je to opisano u stavu II prvostepene presude, jer iz izvedenih dokaza pravilno utvrđuje napred navedene činjenice, ali izvodi pogrešan zaključak da te radnje predstavljaju prikrivanje, a time je i pogrešno primenjen

krivični zakona.

Stoga je, Vrhovni sud kao drugostepeni imajući u vidu dokaze izvedene u prvostepenom postupku, kao i dokaze pred ovim sudom pre svega odbrane optuženog DD i iskaz svedoka SS18, našao da ove utvrđene radnje optuženog EE iako u suštini predstavljaju radnje prikriivanja izvršenog krivičnog dela i izvršioca, i iste su učinjene u toj nameri su konzumirane njegovim radnjama saizvršilaštva i iste govore u prilog činjenici da je baš optuženi EE stvorio plan za lišenje života oštećenog OO, intenzivirao njegovo praćenje i prikupljanje podataka o njegovom kretanju preko optuženog JJ i taj plan konkretno realizovao preko optuženog AA komandanta E3E koji je organizovao ostale optužene pripadnike E3E koji su izvršili radnje izvršenja konkretnog krivičnog dela. I ove radnje govore u prilog stava ovog suda da je optuženi EE u izvršenju krivičnog dela u pitanju postupao sa direktnim umišljajem, jer ovaj optuženi s obzirom na svojstvo načelnika E1E umesto da intenzivira rad na otkrivanju, gonjenju i hvatanju izvršilaca ovog krivičnog dela, preuzima čitav niz radnji koje su u suprotnosti sa takvom njegovom obavezom, tj., preuzima radnje prikriivanja, ne samo izvršioca, već i nabavljanjem kamiona sličnih karakteristika i predstavljanjem javnosti da je to jedini kamion takve vrste u vlasništvu mp - E1E odnosno E3E, već prikriiva i postojanje samog krivičnog dela.

Pri ovome, ovaj sud, je imao u vidu imperativnu odredbu člana 361. stav 7. ZKP, gde je između ostalog navedeno da će sud određeno i potpuno izneti... kojim razlozima se rukovodio pri rešavanju pravnih pitanja, naročito pri utvrđivanju da li postoji krivično delo i krivična odgovornost optuženog..., pa je iz tih razloga u činjenični opis izreke ove presude u stavu I tačka 1 pod A) uneo i utvrđene radnje optuženog EE vezane za njegovo ponašanje i radnje posle izvršenog krivičnog dela 03.10.1999. godine, jer i te radnje, po oceni ovog suda govore u prilog zaključka da je optuženi kritičnom prilikom iz navedenih razloga postupao sa direktnim umišljajem.

Na ovaj način su gotovo istovetne radnje opisane u konačnoj verziji optužnice Kt. 217/01 od 25.04.2005. godine izmenjene 21.12.2006. godine, rešene po istom principu konzupcije.

To su bili razlozi zašto je ovaj sud i te radnje optuženog EE uneo u izreku ove presude i pravno kvalifikovao kao u stavu I tačka 1 pod A) pri tom imajući u vidu da je apsolutno neprihvatljiv zaključak prvostepenog suda iz pravilno utvrđenih činjenica da utvrđene radnje optuženog EE predstavljaju pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. KZ jer je potpuno neprihvatljivo da saizvršilac krivičnog dela istovremeno bude i lice koje pruža pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela, jer je to kontradiktorno i ispalo bi da izvršilac posle izvršenog krivičnog dela sam sebi pomaže da ne bude otkriven, što je u neku ruku logično, normalno i opravdano.

Na pretresu pred ovim sudom, a u vezi činjeničnog utvrđenja iz stava I tačka 1. po d A), a radi provere odbrana optuženih ponovo su saslušani svedoci SS2, SS7 i po prvi put SS4 i njihove iskaze ovaj sud ocenjuje u suštini kao irelevantne za utvrđivanje činjeničnog stanja. Naime, svedok SS2 je ponovio svoj iskaz iz prvostepenog postupka u pogledu činjenice da je optuženi EE bio kod njega na __ u vremenskom periodu od 11,15 časova do iza 12,00 časova kada mu je zazvonio telefon na koji se javio optuženi i rekao da mora hitno da ide, pa i po oceni ovoga suda, iako ovi navodi potkrepljuju odbranu optuženog EE u pogledu navedene činjenice ni u kom slučaju ne obesnažuju napred navedeni stav ovoga suda vezan za utvrđenje radnji ovog optuženog i njegove krivice.

Takođe, iskaz svedoka SS4 sud ocenjuje kao irelevantan, a ovaj svedok navodi da je u vreme kritičnog događaja bio načelnik opštih poslova I11 i šef Kabineta optuženog EE i da on nikada nije čuo niti načuo da se bilo šta priprema u vezi izvršenja nekog krivičnog dela. S druge strane, po oceni ovog suda sasvim je logično da ovaj svedok nema saznanja u tom smislu, jer s obzirom na činjenicu da se pripremalo lišenje života jednog od opozicionih lidera, sasvim je normalno i životno da o toj činjenici bude upoznato što manje lica.

Na glavnom pretresu kao svedoci saslušani su i svedoci SS3 i SS8 i iz njihovog iskaza ovaj sud je utvrdio činjenicu da oni nemaju nikakva lična saznanja u vezi konkretnog izvršenja krivičnog dela i njihovi iskazi su se odnosili na odnose između Javne i Državne bezbednosti koji su nastali posle izvršenja krivičnog dela i u vezi otkrivanja istog, zatim u odnosu na njihova naknadna saznanja - iskaz svedoka SS8, i međusobne lične odnose između svedoka SS3 i SS6, ali iz njihovih iskaza, po oceni ovog suda, ovaj sud nije mogao utvrditi ni jednu bitnu činjenicu koja bi pomogla rasvetljavanju i utvrđivanju činjeničnog stanja iz kojih razloga ih ovaj sud ocenjuje kao irelevantne, osim u delu iskaza svedoka SS8 gde se on izjašnjavao da je E3E bila pod komandom E1E i da je mogla biti angažovana samo po naredbi načelnika te službe. U tom delu iskaz ovog svedoka i ovaj sud prihvata jer je u pogledu te činjenice saglasan sa iskazima svedoka SS5 i SS6.

Inače, ovaj sud iskaze svedoka SS5, SS6, SS8 i SS3, osim u pogledu napred navedenih činjenica: razloga davanja

dokumenata članovima porodica opt. GG i DD – iskazi svedoka SS5 i SS6; da je E3E bila pod komandom E1E i time opt. EE kao načelnika te službe, u ostalim delovima i u suštini ocenjuje kao irelevantne i isti po oceni ovog suda imaju neki drugi značaj, ali ne i značaj u krivičnoppravnom smislu.

Radi provere odbrane optuženih, pre svega optuženih BB, VV, GG, DD i ĐĐ da su se u kritičnom periodu kao pripadnici E3E nalazili u rejonu __, dakle radi provere njihovog alibija, ponovo je saslušan po predlogu odbrane svedok SS7 koji je u suštini ponovio svoj iskaz iz prvostepenog postupka, s tim što je iznosio i određene činjenice i saznanja u vezi događaja od 05. oktobra 2000. godine i kasnije, i u tom delu njegov iskaz sud ocenjuje kao relevantan za rasvetljavanje i utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi konkretnog krivičnog dela.

U vezi provere alibija optuženih i njihovih navoda da su se nalazili kao pripadnici E3E na teritoriji __, prvostepeni sud je izveo čitav niz dokaza tražeći od čitavog niza državnih institucija dokaze u tom smislu, a koje su navedene u prvostepenoj presudi i iz traženih izveštaja nije mogao utvrditi da su se ovi optuženi u vreme kritičnog događaja nalazili u rejonu __ ni kompnene zone. Kako prvostepeni sud, može se reći na zvaničan način nije mogao utvrditi takvu činjenicu ni u pozitivnom ni u negativnom smislu, saslušani su svedoci NN22, NN23, NN24, NN25 i SS7, i iz njihovih iskaza prvostepeni sud pravilno zaključuje na stranama 54 i 55 da se ne može sa neophodnom sigurnošću utvrditi boravak optuženih u kritičnom periodu, a posebno je značajan iskaz svedoka NN23, da se kritičnog dana 03. oktobra 1999. godine vraćao sa vikenda, a tada je bio i na terenu u __ kao pripadnik E3E, a u vezi boravka na vikendu nije imao nikakvu posebnu dozvolu, pa su stoga neprihvatljivi navodi pojedinih optuženih da je u vezi boravka jedinice postojala stroga i precizna evidencija prisustva i odsustva iz jedinice, iz kojih razloga je i po oceni ovoga suda pravilan napred navedeni stav prvostepenog suda koji se žalbenim navodima izjavljenim u korist optuženih ne dovodi u sumnju.

Kao što je rečeno iz iskaza svedoka OO1 ovaj sud je utvrdio mogućnost uspostavljanja telefonske veze, s obzirom na njenu kategoričnu tvrdnju da je kritičnom prilikom razgovarala sa svojim suprugom oštećenim OO koji to potvrđuje, kao i napred navedeni dokazi, a u vezi ostalih navoda ovog svedoka sud njen iskaz u suštini ocenjuje kao irelevantan, jer se odnosi na nesporne činjenice vezane za polazak i događaje koji su usledili posle kritičnog događaja.

Dakle, iz dokaza izvedenih pred prvostepenim i na pretresu pred ovim sudom, kao drugostepenim, ovaj sud je utvrdio čitav niz činjenica i to:

- da je pre svega doneta odluka o lišenju života oštećenog OO, kao lidera opozicione stranke «O10», koja je pre kritičnog događaja organizovala masovne mitinge u cilju svrgavanja sa vlasti tadašnjeg predsednika pok. Slobodana Miloševića, a koja je po oceni ovoga suda bila motivisana političkim razlozima;

- da je u cilju realizacije te odluke optuženi EE kao načelnik E1E stvorio plan o lišenju života oštećenog OO, sa kojim je upoznao optuženog AA - komandanta E3E koja je bila u sastavu RDB i koja je samo po nalogu optuženog EE u skladu sa njegovim svojstvima mogla biti angažovana, u kom cilju je optuženi AA angažovao ostale optužene pripadnike E3E i to: optužene GG, DD, BB, VV i ĐĐ, s tim što ih nije upoznao sa konačnim ciljem - lišenje života oštećenog OO, već da se radi o lišenju života pripadnika «albanske mafije», sa kojim planom su se ovi optuženi saglasili i po dogovoru tačno podelili uloge;

- da je kamion sa kojim je izvršeno krivično delo u pitanju bio u posedu E3E;

- da svi napred optuženi pripadnici E3E učestvuju u izvršenju krivičnog dela u pitanju sa tačno podeljenim ulogama i zadacima, s tim što u neposrednom izvršenju, kao vozač kamiona, učestvuje optuženi GG, a ostali optuženi sa tačno podeljenim ulogama učestvuju u izvršenju istog na drugi način i time znatno doprinose konačnom izvršenju krivičnog dela u pitanju;

- da posle izvršenja krivičnog dela izvršenog 03.10.1999. godine opt. EE preduzima utvrđene radnje u cilju prikrivanja izvršenog krivičnog dela i izvršioca, pribavlja kamion gotovo istih karakteristika koji je prema izjavi optuženog BB od 01.04.2003. godine prefarban u istu __ boju, što potvrđuju i brojni svedoci između kojih i svedok SS26, a na uviđajima i to dva u vezi prepoznavanja kamiona po nalogu optuženog EE prisustvuje optuženi AA, kako između ostalog navodi i ovaj svedok kako bi taj prefarbani kamion koji je naknadno pribavljen, a podaci o kamionu sa kojim je izvršeno krivično delo uništeni, bio predstavljen javnosti kao kamion koji je jedini u posedu E3E, a time i

E1E, jer je ta jedinica pod direktnom komandom ove službe.

Sve napred, po oceni ovoga suda, nesumnjivo utvrđene činjenice predstavljaju zatvoren krug i sa punom sigurnošću upućuju na jedini mogući zaključak da su upravo optuženi EE, AA, GG, DD, BB, VV i ĐĐ izvršili krivično delo na način utvrđen izrekom ove presude stav I tačka 1 pod A) i da se izvedenim dokazima isključuje svaka druga mogućnost.

Na pretresu pred ovim sudom, kao drugostepenim odbijeni su predlozi i

to:

- saglasan predlog odbrane svih optuženih da se ponovo izvedu svi dokazi iz prvostepenog postupka neposrednim saslušanjem svih svedoka i ponovnim saslušanjem svih optuženih, ovo sa razloga jer je po oceni ovoga suda ovakav predlog u suprotnosti sa suštinom i svrhom održavanja pretresa pred drugostepenim sudom, a razlozi držanja pretresa pred ovim sudom kao drugostepenim su napred objašnjeni, pa bi ponovnim izvođenjem svih dokaza iz prvostepenog postupka, ovaj postupak izgubio svoju svrhu i cilj;

- predlog branioca optuženih JJ i KK, advokata KK1, da se pribavi od Bezbednosno-informativne agencije dosije oštećenog OO, a ovo sa razloga, jer je po oceni suda takav predlog irelevantan i suvišan, ne bi doprineo utvrđivanju činjeničnog stanja, već eventualno okolnosti vezanih za ličnost oštećenog OO i nepotrebno bi odugovlačio ovaj krivični postupak;

- zajednički predlog branilaca optuženih AA, GG i DD, advokata AA1 i DD1 da se izvrši veštačenje čujnosti telefonskih veza na licu mesta, a ovo sa razloga jer je po oceni ovog suda ta činjenica dovoljno rasvetljena i nesumnjivo utvrđena od strane prvostepenog suda, koji je u pogledu iste dao valjane i iscrpne razloge, koje kao što je rečeno prihvata i ovaj sud;

- predlog branioca optuženih AA i GG, advokata AA1 da se izvrši rekonstrukcija kritičnog događaja prema verzijama događaja optuženih iz iskaza čije je izdvajanje traženo, ovo sa razloga, jer je po oceni ovoga suda činjenično stanje u pogledu toka i dinamike kritičnog događaja od 03.10.1999. godine na nesumnjiv način utvrđena pre svega nalazom i mišljenjem veštaka saobraćajne struke, koje i ovaj sud prihvata iz razloga navedenih u prvostepenoj presudi, pa bi izvođenje ovog dokaza nepotrebno odugovlačilo ovaj krivični postupak, posebno imajući u vidu i kasnije izmene odbrana optuženih koja se svode na negiranje kako svog tako i učešća ostalih saoptuženih u izvršenju krivičnog dela u pitanju;

- predlog branioca optuženog VV, advokata VV1, da se sasluša neko od članova Ekspertske grupe koju je oformio OIO na okolnosti zašto je podnošena krivična prijava protiv pok. premijera Zorana Đinđića, ovo sa razloga jer je po oceni ovoga suda očigledno da se ovaj dokaz ne odnosi na kritični događaj, već na druge okolnosti koje su nastale posle istog i imaju za cilj utvrđivanje činjenica koje ne idu u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja već drugih okolnosti vezanih za događanja posle kritičnog događaja, pa bi izvođenje takvog dokaza nepotrebno odugovlačilo ovaj krivični postupak. Takođe, odbijen je i predlog istog branioca da se od MUP-a zatraži izveštaj da li je jedinica bila u rejonu ___ i s timu vezi neposredno saslušaju svedoci NN22, NN24 i NN23, a ovo sa razloga jer je po mišljenju ovog suda ova činjenica u prvostepenom postupku rasvetljena i nesumnjivo utvrđena, iz razloga koje prihvata i ovaj sud, a kako je napred rečeno;

- predlog branioca optuženog DD, advokata DD1, da se pročitaju iskazi svedoka koji daju alibi ovom optuženom i to NN26, NN27, NN28, NN29, NN30, NN31, NN32, NN33 i NN34, kao irelevantan i u suprotnosti sa odbranama optuženog DD datim na zapisnicima o ispitivanju okrivljenog od 24. i 30.02.2001. godine, iz koga se, kao što je rečeno, u sklopu sa ocenom odbrana optuženog GG i BB utvrđuje da je kritičnom prilikom bio na licu mesta, pa imajući u vidu da su predloženi svedoci detaljno saslušani u prvostepenom postupku kada ovom optuženom daju alibi, i kod jasnog stava prvostepenog suda da u suštini ne prihvata ove iskaze, zaključak je ovog suda da je nepotrebno i suvišno čitanje njihovih iskaza;

- odbijeni su predlozi odbrane za suočenje svedoka SS6 i SS5, zatim predlozi za suočenje svedoka SS6 i SS3 (branilac optuženog AA), kao i predlozi optuženih VV i AA za suočenje sa svedokom SS6, a ovo sa razloga jer su se svedoci najviše izjašnjavali o stanju u službi, o odnosima u službi posle kritičnog događaja, odnosima između Javne

i Državne bezbednosti i njihovim međusobnim odnosima tako da su isti u suštini irelevantni, a kao što je rečeno iz iskaza svedoka SS5 i SS6 samo se utvrđuje činjenica da je praćenje oštećenog OO u kritičnom periodu bilo atipično, da je ekskluzivno pravo nad komandovanjem E3E imao isključivo načelnik, a to je optuženi EE, što potvrđuje i svedok SS8, pa je do očiglednosti jasno da ni suočenjem ne bi bila utvrđena ni jedna bitna činjenica od značaja za utvrđivanje konkretnog krivičnog dela i krivice optuženih;

- odbijen je predlog branioca optuženog AA, advokata AA2 da se pribavi krivična prijava protiv pok. Zorana Đinđića, ocenjujući ovaj predlog kao irelevantan jer se ne odnosi na kritični događaj;

- odbijen je predlog branioca optuženog EE, advokata EE1 da se kao svedok sasluša NN35 koji je toga dana bio u pratnji optuženog EE, a na okolnosti njihovog kretanja toga dana, kao irelevantan, jer je očigledno da se iz iskaza ovog svedoka ne bi utvrdila ni jedna nova bitna činjenica, kao i predlog da se kao svedok sasluša NN36 koji je u to vreme bio pomoćnik optuženog EE, na okolnosti da li on ima neka saznanja da se nešto priprema u vezi konkretnog krivičnog dela, ocenjujući i ovaj predlog kao irelevantan iz razloga koji su dati kod ocene iskaza svedoka SS4, kao i predlog da se neposredno saslušaju svedoci NN37, NN38, NN39, a u vezi saslušanja svedoka NN38 i NN39, takav predlog je dao i branilac optuženog ŽŽ, advokat ŽŽ1, a sa razloga, jer su navedeni svedoci svoje iskaze detaljno dali u prvostepenom postupku, i u prvostepenoj presudi detaljno prezentirani i isti su bili i predmet ocene i ovog suda, pa bi njihovo neposredno saslušanje po oceni ovog suda nepotrebno odugovlačilo ovaj krivični postupak;

- odbijen je predlog branioca optuženog AA, advokata AA1, da se u dopunu dokaznog postupka pribavi nalaz i izveštaj o izvršenju službenog zadatka broj 3567/02 od 03.10.1999. godine, koji su sastavili svedoci NN15 i NN16 iz koga se vidi da oni toga dana nisu zaustavili nikakav kamion i da su ga propustili jer se neko lice predstavilo kao radnik DB, a ovo sa razloga jer su prednje činjenice utvrđivane iz iskaza ovih svedoka kao što je napred rečeno;

- predlog optuženog AA da se kao svedok sasluša NN49 koji je u to vreme bio okružni javni tužilac u Beogradu, na okolnosti da je ovaj svedok zajedno sa svedokom SS6 radio na montiranju ovog slučaja, kao irelevantan jer po oceni ovog suda takve tvrdnje nemaju podlogu u spisima; da se kao svedok sasluša LL1 koji je bio branilac optuženog DD, kao i da se pribavi punomoćje koje je navodno izdao taj optuženi jer ga isti u suštini nije branio, kao irelevantan, sa razloga jer se iz spisa predmeta nesumnjivo utvrđuje da je ovaj svedok kao branilac prisustvovao ispitivanjima optuženog u istrazi i na suočenju na kome je čak bio prisutan i branilac optuženog AA, advokat AA1, a optuženi DD se na oba zapisnika izjasnio da je angažovao za svog branioca tog advokata, a punomoćje se može dati i usmeno, kao u konkretnom slučaju, da se pribavi izveštaj o izlasku lica na lice mesta NN39, inspektora NN40 i vulkanizera NN41 i o njihovim izlascima sa istražnim sudijom na lice mesta, a povodom pregleda kamiona, a ovo sa razloga, jer u pogledu navedenih činjenica u spisima postoje odgovarajući zapisnici, kao i predlog da se od BIA-e pribave izjave koje su dali optuženi GG i DD, a koji predlog je stavio i branilac optuženog EE, advokat EE1, a ovo sa razloga jer i u slučaju da takve izjave postoje iste ne bi mogle biti korišćene u ovom krivičnom postupku, jer bi suprotno postupanje bilo u suprotnosti sa Zakonikom o krivičnom postupku;

- predlog branioca optuženog AA, advokata AA1 da se pribavi izveštaj pod kojim imenima su supruge optuženih GG i DD iste posećivale u zatvoru, kao irelevantan, jer je u ovom krivičnom postupku nesumnjivo utvrđeno da su zaista izdata lažna dokumenta suprugama ovih optuženih, a o razlozima takvog postupanja saglasno su se izjašnjavali svedoci SS5 i SS6; da se kao svedoci saslušaju lica koja je pominjao i optuženi VV i to NN42 i NN43 na okolnosti sastanka u maju mesecu u __, šta je svedok SS6 tada govorio, na iste okolnosti i svedoci NN44, NN26 i NN45, kao irelevantan, jer je očigledno da se eventualni iskazi ovih svedoka ne odnose na kritičan događaj, već na događanja posle njega, pa bi eventualno izvođenje ovih dokaza nepotrebno odugovlačilo ovaj krivični postupak, iz kojih razloga je isti takav predlog branioca optuženog VV, advokata VV1 i tog optuženog odbijen;

- predlog branioca optuženog VV, advokata VV1 da se od General-štaba Vojske Srbije pribavi izveštaj - podatak da li je Jedinica u periodu od IX do XI meseca 1999. godine bila u reonu __ koja su sva lica bila, kao irelevantan, jer je iz napred navedenih razloga po oceni ovog suda nesumnjivo utvrđeno da su optuženi kritičnom prilikom bili na licu mesta;

- predlog branioca optuženog EE, advokata EE3, da se kao svedoci saslušaju advokati LL1 i AA1 na okolnosti šta im je svedok SS6 rekao kada su oni bili angažovani od strane DB kao branioci optuženih GG i DD, kao irelevantan, jer nema podlogu u spisima, s obzirom na iskaz svedoka SS6 koji se izjašnjavao da sa tim advokatima nije kontaktirao, a nema ni dokaza da su oni bili angažovani od strane DB; da se kao svedok sasluša svedok NN46, raniji pomoćnik optuženog EE na okolnosti iz odbrane ovog optuženog, da je ovaj svedok saznao za pretnju OO, kontaktirao sa NN47, tada visokim funkcionerom O10 kako bi ponudio zaštitu OO, a pre spornog događaja, kao irelevantan, jer je

očigledno da se eventualni iskaz ovog svedoka ne odnosi na kritičan događaj; neposredno sasluša svedok NN48 na okolnosti da je na njega vršen pritisak da izmeni iskaz, kao irelevantan s obzirom da je ovaj svedok svoj iskaz već dao u prvostepenom postupku u više navrata i isti i po oceni ovoga suda od strane prvostepenog suda pravilno ocenjen, a s tim u vezi da se pročitaju izjave i transkripti ovog svedoka koji je on dao pred Većem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu Kri. V. 1/2004 od 11.06.2004. godine koji je priložio spisima, sa razloga jer se radi o iskazu u drugom krivičnom predmetu i u vezi drugih krivičnopравnih događaja;

- predlog branilaca optuženih JJ i KK, advokata KK1, da se pribavi izveštaj o praćenju OO za ceo period u kome je ovaj oštećeni bio predmet obrade ili samo za 1999. godinu od BIA, kao irelevantan, jer je očigledno da se ne odnosi ni na jednu bitnu činjenicu vezanu za utvrđivanje konkretnog krivičnog dela i krivice optuženih;

- iz istih razloga odbijeni su i predlozi branioca optuženih BB, advokata BB2 i optuženog ŽŽ, advokata ŽŽ1 koji su u suštini ponovili napred navedene predloge i sa istim se saglasili;

- optuženog AA, da se saslušaju svedoci koji su bili na sastanku u __, a koji su napred navedeni, iz istih razloga, da se kao svedok sasluša NN32 i pribave transkripti njegovih izjava u predmetu vezanih za ubistvo premijera Zorana Đinđića u kome je on optužen, kao irelevantan, jer je očigledno da se ti transkripti odnose na drugi krivično-pravni događaj, a ovaj svedok je u ovom krivičnom postupku saslušan i njegov iskaz je od strane prvostepenog suda pravilno ocenjen, pa bi ponovno saslušanje ovog svedoka bilo irelevantno, kao i predlog da se pribave izjave optuženih GG i DD, koje su dali u pretkrivičnom postupku, iz napred navedenih razloga jer se radi o ponovljenom predlogu, kao i o predlogu da se sasluša kao svedok NN49, Okružni tužilac u Beogradu, a koji predlog je ponavio i branilac optuženog EE, advokat EE1, iz napred navedenih razloga.

S obzirom na sve napred izloženo, kako iz dokaza izvedenih u prvostepenom postupku, tako iz dokaza izvedenih pred ovim sudom, kao drugostepenim, zaključak je ovog suda da u konkretnoj krivičnoj stvari nesumnjivo utvrđeno da su optuženi EE, AA, GG, BB, VV, DD i ĐĐ izvršili krivično delo teško ubistvo u saizvršilaštvu iz člana 114. tačka 9. u vezi člana 33. KZ na način utvrđen izrekom ove presude stav I tačka 1 pod A).

Nesumnjivo je utvrđeno da je optuženi EE kao načelnik E1E sačinio plan o lišenju života OO i sa tim planom upoznao optuženog AA komandanta E3E koja jedinica je bila u sastavu E1E i koja je mogla biti angažovana samo po nalogu optuženog EE kao načelnika E1E, a koji je sa tim planom upoznao optužene GG, BB, VV, DD i ĐĐ, s tim što im nije rekao da je njihov cilj lišenje života oštećenog OO, već drugih lica, i sa tim planom su se ovi optuženi saglasili i postigli zajednički dogovor o lišenju života više lica, sa tačno podeljenim ulogama kako je to utvrđeno u izreci ove presude i u činjeničnom utvrđenju u obrazloženju. Nesumnjivo je utvrđeno da su optuženi AA, GG, DD, BB, VV i ĐĐ po napred stvorenom planu, tačno podeljenim ulogama i zadacima i postupili kritičnom prilikom, s tim što je konkretnom prilikom pripremljenim kamionom koji je prethodno bio prefarban u zeleno i natovaren peskom upravljao optuženi GG i kada je naišla kolona vozila u kojima su se nalazili oštećeni, sada pokojni PP1, PP2, PP3, PP4 i oštećeni OO u svojim vozilima krećući se pravilno svojom desnom stranom skrenuo na njihovu stranu i izazvao sudar sa vozilima u kojima su se nalazili oštećeni usled kog sudara su navedena lica izgubila život, a oštećeni OO zadobio lake telesne povrede, posle čega su se po dogovorenom planu podeljenim ulogama i zadacima udaljili sa lica mesta, a zatim optuženi EE radi prikrivanja izvršenja krivičnog dela i izvršioca izvršio utvrđene radnje izrekom presude uništavanje službenih spisa i nabavljanjem kamiona sličnih karakteristika koji su optuženi prefarbali u __ boju kako bi isti bio predstavljen javnosti kao jedini kamion u posedu E1E i E3E. Zaključak je ovog suda da su optuženi ovakvim svojim radnjama ostvarili sva bitna obeležja krivičnog dela teško ubistvo u saizvršilaštvu iz člana 114. tačka 9. u vezi člana 33. KZ, naravno, objektivne i subjektivne prirode.

Na osnovu niza napred prezentiranih činjenica utvrđeno je da je doneta odluka o lišenju života oštećenog OO, a da je u cilju realizacije te odluke optuženi EE stvorio plan o lišenju života oštećenog OO i o tome upoznao optuženog AA, kao komandanta E3E kako bi ovaj dalje taj plan konkretno i realizovao što je ovaj učinio pronalazeći i izvršioca, ostale optužene pripadnike E3E i sredstvo izvršenja. Nesumnjivo je utvrđeno pored postojanja činjenice o planu o lišenju života oštećenog OO da je između optuženih postignut i dogovor o lišenju života više lica sa tačno podeljenim ulogama i zadacima, a s obzirom na konkretan plan izvršenja i postignut dogovor da se delo izvrši na način utvrđen izrekom presude i imajući u vidu odbrane optuženih GG, DD i BB neumnjivo je utvrđeno da su svi optuženi znali da će kritičnom prilikom biti lišeno života više lica, a s obzirom na način izvršenja - izazivanje direktnog sudara kamionom sa nailazećim vozilom u kome se u svakom slučaju nalazi više lica, što su optuženi znali, kao što su i znali za činjenicu da tom prilikom može biti lišeno života više lica, što su i hteli, pa je zaključak ovog suda da su svi optuženi krivično delo u pitanju izvršili sa direktnim umišljajem.

Zaključak je ovog suda da su optuženi EE, AA, GG, BB, VV, DD i ĐĐ kritičnom prilikom delovali kao saizvršioци.

Naime, saizvršilaštvo treba posmatrati u objektivnom – subjektivnom smislu. Ono postoji ako su ispunjena dva uslova i to: prvo, učešće u radnji izvršenja ili na drugi način zajedničko izvršenje krivičnog dela kao objektivni elemenat, i drugo, svest o zajedničkoj saradnji kao elemenat subjektivne prirode. Učesnici u izvršenju jednog krivičnog dela mogu učestvovati sa različitim ulogama, a da se ipak smatraju saizvršiocima, ali je nužno da radnje svih učesnika moraju biti takvog karaktera da se imaju smatrati radnjama koje predstavljaju radnje izvršenja u smislu člana 33. KZ – saizvršilaštva. Njihove radnje moraju biti u tolikoj meri prisutne i zajedničke, da se može reći da tok izvršenja dela i ostvarenje posledice bitno zavise upravo od doprinosa svakog od optuženog. Kao što je rečeno, u ovom krivičnom postupku nesumnjivo je utvrđeno postojanje plana za lišenje života oštećenog OO, a koji je sačinio optuženi EE, sa kojim upoznaje optuženog AA, a ovaj ostale optužene i sa njima postiže dogovor o konkretnoj realizaciji tog plana sa tačno podeljenim ulogama. Svi optuženi osim optuženog EE su se kritičnom prilikom nalazili na licu mesta, sa tačno podeljenim ulogama i zadacima raspoređeni u vozilima, a optuženi GG u kamionu čekajući unapred dogovoreni znak optuženog AA, a preko optuženog VV, da izvrši konkretnu radnju izvršenja, koju je izvršio nakon dobijenog telefonskog znaka VV, a ostali optuženi na licu mesta čekaju ishod i posle izazvanog sudara optuženi BB, ĐĐ i DD pošto prođu lice mesta preuzimaju optuženog GG u vozilo marke «jj» __ boje u kome su se nalazili i napustio lice mesta.

Sve ovo ukazuje da optuženi AA, GG, DD, BB, VV i ĐĐ, dobro znaju šta se radi, da u svemu tome učestvuju zajedno, da kod njih postoji svest o zajedničkoj saradnji, dakle, subjektivni elemenat saizvršilaštva, a da napred utvrđene radnje optuženih AA, DD, BB, VV i ĐĐ, koje ne predstavljaju konkretne radnje izvršenja, u bitnom doprinose izvršenju krivičnog dela u pitanju.

Takođe, i utvrđene radnje optuženog EE u bitnom doprinose izvršenju krivičnog dela u pitanju. On stvara plan o lišenju života oštećenog OO, sa tim planom upoznaje optuženog AA kao komandanta E3E i daje mu «zadatak» da taj plan konkretno realizuje, što ovaj i čini, tako da je očigledno da je jasno da i optuženi EE zna šta se radi, da će biti lišeno života više lica s obzirom na dogovoreni način izvršenja - izazivanje sudara kamionom natovarenim peskom sa nailazećim vozilima u kome se sigurno nalazi više lica, pa to i hoće i želi, da u svemu tome učestvuje zajedno sa ostalim optuženima i da kod njega postoji svest o zajedničkoj saradnji, dakle subjektivni element saizvršilaštva. Da kod optuženog EE postoji svest o zajedničkoj saradnji, da delo hoće kao svoje govori i činjenica vezana za njegovo ponašanje posle izvršenog krivičnog dela tj., preduzete radnje u cilju prikrivanja izvršenog krivičnog dela i izvršioaca.

Dakle, zaključak je suda da su optuženi EE, AA, GG, DD, BB, VV i ĐĐ krivično delo teškog ubistva u saizvršilaštvu iz člana 114. tačka 9. u vezi člana 33. KZ izvršili sa direktnim umišljajem, jer je u napred stvoren plan koji se odnosi na lišenje života oštećenog OO, a s obzirom na utvrđeni način izvršenja, a koji je dogovoren između optuženih, jasno je da su svi optuženi bili svesni i znali da s obzirom na način izvršenja može biti lišeno života više lica, pa su to i hteli i željenu posledicu i ostvarili na način utvrđen izrekom ove presude. To što do lišenja života oštećenog OO nije došlo je samo sticaj, po njega, srećnih okolnosti, zbog čega je u odnosu na njega, odnosno da se ostvari plan o lišenju života oštećenog OO posledica ostala u pokušaju. Očigledno je s obzirom na stvoreni plan od strane optuženog EE sa kojim je bio upoznat optuženi AA njihov umišljaj bio usmeren i na lišenje života oštećenog OO kao predsednika političke stranke O10, a s obzirom na dogovoreni način izvršenja do očiglednosti je jasno da je umišljaj svih optuženih bio usmeren i ka lišenju života više lica, koje činjenice su bili svesni svi optuženi, i to hteli i pri tome bili svesni zabranjenosti svojih radnji.

S obzirom na izloženo, Vrhovni sud je po službenoj dužnosti u pogledu pravne ocene dela radnji optuženih EE, AA, GG, DD, BB, VV i ĐĐ preinačio prvostepenu presudu i utvrđene radnje iz stava I tačka 1 pod A) pravno kvalifikovao kao krivično delo teško ubistvo u saizvršilaštvu iz člana 114. tačka 9. u vezi člana 33. KZ, a ovo iz sledećih razloga:

Pre svega, Vrhovni sud je radnje optuženog EE opisane u optužnici OJT-a u Beogradu i kvalifikovane kao krivično delo falsifikovanje službene isprave iz člana 248. stav 2. KZ RS u vezi člana 23. stav 1. KZ SRJ uneo u činjenično utvrđenje iz izreke ove presude, jer po oceni ovog suda te radnje govore u prilog zaključka o postojanju direktnog umišljaja kod optuženog pri izvršenju krivičnog dela u pitanju, jer ovaj optuženi s obzirom na svoju funkciju – načelnika E1E umesto da intenzivira rad na otkrivanju i hvatanju izvršilaca krivičnog dela preuzima čitav niz utvrđenih radnji usmerenih na prikrivanju kako krivičnog dela tako i izvršioaca, a pitanje umišljaja je odlučna činjenica. Kako je odredbom člana 361. stav 7. ZKP određeno da će sud određeno i potpuno izneti koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane.... kojim razlozima se rukovodio pri rešavanju pravnih pitanja, naročito pri utvrđivanju da li postoji krivično delo i krivična odgovornost optuženog..., to je ovaj sud te radnje uneo u činjenični opis izreke ove presude jer govore o odlučnoj činjenici – umišljaju optuženog. Dakle, umišljaj optuženog nije bio usmeren ka falsifikovanju službenih isprava, već na prikrivanje otkrivanja krivičnog dela i izvršioaca, a s obzirom na nepobitno utvrđenu činjenicu da je ovaj optuženi saizvršilac u izvršenju tog krivičnog dela neprihvatljiv je i stav prvostepenog suda iz stava II da je optuženi EE izvršio krivično delo pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. KZ, dajući gotovo identični opis kao iz optuženja za krivično delo falsifikovanje isprave, jer je apsolutno nelogično i neprihvatljivo da izvršilac krivičnog dela vrši i krivično delo pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela, pa je ovaj sud ih svih navedenih razloga radnje optuženog EE

izvršene posle izvršenog krivičnog dela opisane kako u optužnici, tako i u prvostepenoj presudi uneo u izreku ove presude, a radi utvrđivanja odlučne činjenice - umišlja optuženog.

U ovom krivičnom postupku, s obzirom da je od izvršenja krivičnog dela 03.10.1999. godine krivični zakon više puta menjan, postavlja se pitanje primene blažeg zakona, imajući u vidu imperativnu odredbu člana 5. stav 2. KZ koja nalaže da ako je posle izvršenja krivičnog dela izmenjen zakon, jednom ili više puta, primeniće se zakon koji je najblaži za učinioca, Vrhovni sud nalazi da je najblaži zakon koji se ima primeniti na optužene Krivični zakonik koji je stupio na snagu 01. januara 2006. godine, a objavljen u «Službenom glasniku RS» br. 85/05, a iz sledećih razloga:

Optuženi su krivično delo utvrđeno izrekom ove presude izvršili 03. oktobra 1999. godine, dakle, u vreme važenja Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije i Krivičnog zakona Republike Srbije. Od ustanovljavanja našeg krivičnog zakonodavstva kao predviđena kazna bila je između ostalog i smrtna kazna koja je i u krivičnom zakonodavstvu Savezne Republike Jugoslavije bila predviđena u članovima 34. i 37. KZ SRJ. Međutim, Zakonom o izmenama Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije, objavljenom u «Službenom listu SRJ» br. 37 od 16. jula 1993. godine, u članu 6. ovog Zakona navedeno je «u članu 34. tačka 1. menja se i glasi: - smrtna kazna, kada je propisana zakonom republike, a u sledećem članu 7. navedeno je da se naslov ispred člana 37. «smrtna kazna» i član 37. brišu. Zakonom o izmenama i dopunama Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije («Službeni list SRJ» br. 61 od 09.11.2001. godine, koji je stupio na snagu 11.11.2001. godine) i kojim je u članu 1. propisano da se briše tačka 1. člana 34. KZ SRJ kojim je bilo propisano da se smrtna kazna može izreći kada je propisana zakonom republike, a članom 3. je propisano da zatvor ne može biti kraći od 30 dana ni duži od petnaest godina, a stav 2. istog člana je izmenjen i sada glasi: «za najteža krivična dela i najteže oblike teških krivičnih dela može se propisati kazna zatvora od četrdeset godina. Ova kazna se može propisati samo uz kaznu zatvora od petnaest godina i ne može se izreći licu koje u vreme izvršenja krivičnog dela nije navršilo 21 godinu života». S druge strane u krivičnom zakonodavstvu Republike Srbije za najteža krivična dela bila je propisana smrtna kazna svo vreme do donošenja Zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakona Republike Srbije («Sl. glasnik RS» br. 10 od 01.03.2002. godine) kada je brisan član 2-a. KZ RS, pa se za ona krivična dela za koja je bila propisana smrtna kazna sada umesto ove kazne može izreći kazna zatvora od četrdeset godina, tako da član 47. stav 2. određuje da će se učinilac kazniti «zatvorom najmanje deset godina ili zatvorom od četrdeset godina» to što dalje znači da je u Krivičnom zakonu Republike Srbije smrtna kazna bila propisana u neprekidnom trajanju sve do 01.03.2002. godine, kada je navedenim izmenama definitivno ukinuta i zamenjena kaznom zatvora u trajanju od četrdeset godina. Navedeni Krivični zakonik je stupio na snagu 01. januara 2006. godine koji u članu 45. stav 3. predviđa da se za najteža krivična dela i najteže oblike teških krivičnih dela može uz kaznu iz stava 1. ovog člana izuzetno propisati kazna zatvora od trideset do četrdeset godina, a članom 114. KZ predviđeno je da će se učinilac ovog krivičnog dela kazniti zatvorom od najmanje deset godina ili trideset do četrdeset godina.

Iz izloženog sledi da je u krivičnom zakonodavstvu Republike Srbije smrtna kazna bila propisana sve do 01.03.2002. godine kada je konačno ukinuta i zamenjena kaznom zatvora u trajanju od četrdeset godina, a poslednjim izmenama i stupanjem na snagu Krivičnog zakonika ta kazna je zamenjena kaznom zatvora u trajanju od trideset do četrdeset godina, pa dakle prostim poređenjem napred navedenih činjenica vezanih za izmene krivičnog zakonodavstva nesumnjivo se zaključuje da je najblaži zakon koji se mora primeniti na izvršioce krivičnog dela u pitanju Krivični zakonik, odnosno član 114. iz kojih razloga je i ovaj sud preinačio prvostepenu presudu i odlučio kao u izreci.

Odlučujući o visini kazni optuženima sud je imao u vidu sve okolnosti predviđene u članu 54. KZ koje utiču na to da kazna bude manja ili veća. Od olakšavajućih okolnosti svim optuženima sud je imao u vidu njihove lične i porodične prilike, optuženom AA da je otac __ maloletne dece, optuženom EE da je oženjen i otac __ maloletnog deteta, optuženom BB, da je oženjen otac __ maloletnog deteta, optuženom VV da je oženjen i otac __ maloletnog deteta, optuženom GG i otac __ maloletne dece, optuženima DD da je oženjen i otac __ maloletne dece i optuženom ĐĐ da je otac __ maloletnog deteta, svim optuženima, osim optuženom AA, da su neosuđivani. Od otežavajućih okolnosti svim optuženima sud je imao u vidu visok stepen društvene opasnosti izvršenog krivičnog dela, a naime, da je lišeno života četiri lica, da je pokušano lišenje života oštećenog OO, dakle, da nastupele posledice daleko prevazilaze zakonska obeležja krivičnog dela u pitanju, da je za postojanje ovog krivičnog dela čiji je element više lica potrebno da je posledica nastupila u odnosu na dva lica, zatim njihova lična svojstva, a naime, da je optuženi EE načelnik E1E, optuženi AA komandant E3E koja je u sastavu E1E, a svi ostali optuženi pripadnici te jedinice, pa dakle, da je jedan od njihovih osnovnih zadataka da se brinu o bezbednosti građana, a ne da iste lišavaju života. Imajući u vidu činjenicu da se radi o najtežem krivičnom delu predviđenom u našem zakonodavstvu i imajući u vidu uloge koje su optuženi imali u izvršenju krivičnog dela u pitanju po postignutom dogovoru, kako je napred određeno, sud je optuženom EE, AA i GG utvrdio pojedinačne kazne zatvora u trajanju od po 40-četrdeset godina, optuženima VV i DD kazne zatvora u trajanju od po 30-trideset godina, a optuženima BB i ĐĐ kazne zatvora u trajanju od po 20-dvadeset godina, a zatim im je uzeo kao utvrđene kazne zatvora iz navedene presude Vrhovnog suda, kako je to navedeno u izreci ove presude pa ih osudio na jedinstvene kazne zatvora u trajanju i to: optužene EE, AA, GG, VV, na kazne zatvora u trajanju od po 40-četrdeset godina, optuženog DD na kaznu zatvora u trajanju od 35-tridesetpet godina, a optužene BB i ĐĐ, na kazne zatvora u trajanju od po 30-trideset godina uz

uračunavanje vremena provedenog u pritvoru, nalazeći da će se izrečenim kaznama u svemu postići svrha kažnjavanja i krivičnih sankcija uopšte iz člana 4. i 42. KZ.

Stav I tačka 1. pod B) i V)

Neosnovano se žalbama branioca optuženog ŽŽ, advokata ŽŽ1, branioca optuženog II, advokata II1, optuženog ZZ i njegovog branioca advokata ZZ1, pobija prvostepena presuda zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka. U vezi sa tim u žalbama se ukazuje da su povređene odredbe krivičnog postupka predviđene u članu 368. stav 1. tačka 8. (žalbe branilaca optuženih ŽŽ i II) i tačke 11. ZKP (izreka presude nerazumljiva, nema razloga o odlučnim činjenicama, dati su nejasni i u znatnoj meri protivrečni – sve žalbe). Ovo nije prihvatljivo iz sledećih razloga:

- član 368. stav 1. tačka 8. ZKP

U vezi ove povrede krivične procedure u žalbi branioca optuženog ŽŽ se neosnovano navodi da je pobijana presuda doneta povredom objektivnog identiteta između optužnice i presude izostavljanjem iz izreke u odnosu na ovog optuženog da je pomagao optuženima EE, JJ i KK, a suprotno mu je stavljeno na teret, optužnicom OJT-a u Beogradu, a žalbom branioca optuženog II da je prvostepeni sud izvršio mnoge izmene inkriminacije u odnosu na optužni akt detaljno opisane na stranama 100 i 102 pobijane presude.

Izneti žalbeni navodi ocenjeni su kao neosnovani, jer unošenje detalja u izreku koje ne sadrži optužnica, a radi se o detaljnijem opisu toka događaja, unošenje zakonskih termina radi što preciznijeg opisivanja radnji izvršenja i izostavljanje određenih i po oceni ovog suda nebitnih detalja, a koje izmene ne zahvataju odlučne činjenice koje se odnose na krivično delo u pitanju ne predstavlja prekoračenje optužbe u pravcu povrede objektivnog identiteta, već samo bliže i detaljnije objašnjavaju inkriminirani događaj, tako da su suprotni žalbeni navodi branioca optuženog II ocenjeni kao neosnovani.

Izostavljanje imena pojedinih optuženih iz izreke prvostepene presude u odnosu na optužni akt koji se odnosi na optuženog ŽŽ, po oceni ovog suda ne predstavlja prekoračenje optužbe, već je ista upodobljena utvrđenom činjeničnom stanju, po stavu prvostepenog suda s obzirom na oslobađajući deo prvostepene presude koji se odnosi na optužene EE, KK i JJ, a posebno imajući u vidu i činjenično stanje utvrđeno u stavu I tačka 1. pod A) ove presude i jasan je stav kako prvostepenog tako i ovog suda da su optuženi ŽŽ, ZZ i II pomagali izvršiocima krivičnog dela izvršenog 03. oktobra 1999. godine, u suštini konkretno i ne znajući kojim licima pomažu, već samo da pomažu izvršiocima tog krivičnog dela, a znajući da je izvršeno teško krivično delo. U izreku prvostepene presude nije unet niti izostavljen neki novi element u odnosu na onaj koji je već kao kvalifikatorna okolnost prisutan u optužnici OJT-a u Beogradu.

- Član 368. stav 1. tačka 11. ZKP

Vrhovni sud, nalazi, suprotno tvrdnjama iznetim u žalbama branilaca optuženih ŽŽ, II, ZZ i tog optuženog, da je izreka pobijane presude u odnosu na ove optužene razumljiva, jasna i u skladu sa utvrđenim činjeničnim stanjem. Presuda sadrži jasne razloge o odlučnim činjenicama iz kojih se pouzdano zaključuje kako su optuženi izvršili predmetna krivična dela, koje su sve radnje preduzeli radi izvršenja istih. Takođe, iz navedenih i neprotivurečnih razloga se vidi koji dokazi potvrđuju odlučne činjenice o izvršenju krivičnih dela i kako je prvostepeni sud cenio izvedene dokaze i ta utvrđenja nisu suprotna sadržini dokaza na kojima se zasnivaju. Stoga se u žalbama neosnovano ističe suprotno, a sasvim je drugo pitanje da li su ove činjenice pravilno utvrđene, to je sada već pitanje činjeničnog stanja, a ne ovog žalbenog osnova.

Inače, po sadržini žalbe, osim istaknutog, u osnovi pobijaju utvrđeno činjenično stanje, da optuženi nisu izvršili krivična dela u pitanju, da je to pogrešno utvrđeno pogrešnom ocenom izvedenih dokaza, zbog čega je prvostepeni sud izveo i pogrešne zaključke.

Neosnovano se žalbama branilaca optuženih ŽŽ, II i ZZ i ovog optuženog pobija prvostepena presuda zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Prvostepeni sud je pravilno cenio izvedene dokaze i odbrane

ovih optuženih, pa je u skladu sa odredbom člana 352. stav 1. i 2. ZKP presudu zasnovao na činjenicama i dokazima koji su izvedeni na glavnom pretresu ocenivši sve dokaze pojedinačno i skupno i pri tome pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje.

Postupajući na ovaj način, prvostepeni sud je konkretno utvrdio da su optuženi ŽŽ, II i ZZ sa umišljajem pomogli izvršiocima krivičnog dela teškog ubistva iz člana 114. tačka 9. Krivičnog zakonika na način utvrđen izrekom prvostepene presude u stavu III i IV dajući za ovakva svoja utvrđenja u prvostepenoj presudi odgovarajuće razloge koje u svemu prihvata kao valjane i ovaj sud i na iste upućuje.

Osnovno pitanje koje se postavlja u vezi ovog žalbenog osnova predstavlja pobijanje pravilnosti i potpunosti utvrđenog činjeničnog stanja, a pre svega odlučnih činjenica značajnih za rešenje ove krivično-pravne stvari i to: prvo, ocena izvedenih dokaza; i, drugo, umišljaj optuženih.

U odnosu na optuženog ŽŽ, prvostepeni sud je pravilno utvrdio činjenično stanje, a naime da je optuženi ŽŽ na zahtev optuženog EE dodelio na korišćenje E3E E1E kamion četvooroosovinac marke «mm» sličnih karakteristika kao što je bio kamion sa kojim je izvršeno krivično delo teškog ubistva, a u nameri prikrivanja, i znajući da je izvršeno teško krivično delo, pa je preko radnika E5E svedoka RR2 i RR4, kao i svedoka NN38 i NN50 u knjigu u kojoj se vodi evidencija dodeljenih vozila od strane E5E na korišćenje drugim korisnicima, izmenjen podatak da je kamion koji je upotreben za izvršenje krivičnog dela i dodeljen mp, - da je istog dana ovaj kamion dodeljen mk - pa su u vezi toga i sačinjena navedena rešenja sa ovim neistinitim sadržajem.

Prvostepeni sud pravilno ove činjenice utvrđuje iz iskaza svedoka Rajda Josipa koji navodi da je u E5E radio kao načelnik Odeljenja nabavke i prodaje na koje mesto ga je doveo njegov kum optuženi ŽŽ, da je nakon kritičnog događaja 03.10.1999. godine došao kod njega tada pok. RR1, načelnik za krijumčarenje i po rangu viši od njega, da je nosio neku cedulju i pitao ga da li zna da izradi neko rešenje čiji je broj pisao na ceduljici i da li može da pod istim brojem da drugo rešenje, na šta mu je ovaj odgovorio da to mora da proveri, pa nakon konsultacije sa optuženim ŽŽ napravio je neistinitu drugu dokumentaciju koja je glasila na mk, a preko odgovarajućih službi. Pored toga, prvostepeni sud pravilno je iz iskaza svedoka RR4 utvrdio da je isti u kontrolniku - registru belilom izbrisao podatak «mp» i kao korisnika upisao «mk».

Pored toga ne samo na osnovu iskaza svedoka RR2, RR4, NN38 i NN50, već i na osnovu brojnih dokaza i iskaza svedoka navedenih u prvostepenoj presudi, pisanih dokaza pre svega predmeta E5E, čiji su brojevi navedeni u izreci ove presude, zapisnika Auto-moto saveza Jugoslavije, izvršenih veštačenja, prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrđuje činjenično stanje zaključujući, a što prihvata i ovaj sud, da izvedeni dokazi upućuju na jedini mogući zaključak da je upravo baš optuženi ŽŽ izvršio krivično delo u pitanju na način utvrđen izrekom prvostepene presude - stav III i da se na osnovu izvedenih dokaza svaka druga mogućnost isključuje.

Neosnovano se žalbom branioca optuženog ŽŽ osporava utvrđenje prvostepenog suda u pogledu umišljaja ovog optuženog, jer je po oceni ovog suda prvostepeni sud tu odlučnu činjenicu pravilno i potpuno utvrdio ceneći sve izvedene dokaze sa puno analitičnosti, kako pojedinačno i u međusobnoj vezi i konačno zaključio da je optuženi ovo krivično delo izvršio sa eventualnim umišljajem, dajući za ovakvo svoje zaključivanje veoma razložne, pravilne i za ovaj sud prihvatljive razloge, posebno na 83 strani obrazloženja, koje utvrđenje prvostepenog suda se žalbenim navodima, po oceni ovog suda ne dovodi u sumnju.

Imajući u vidu da su sve odlučne činjenice pravilno i potpuno utvrđene, prvostepeni sud je izveo pravilan zaključak o pravnoj oceni radnji optuženog ŽŽ, pa je pravilno odlučio i o njegovoj krivici i pravnom kvalifikacijom iz člana 333. stav 3. u vezi stava 1. KZ pravilno je primenjen krivični zakon. Na osnovu utvrđenih činjenica pouzdano se zaključuje da je optuženi ŽŽ izvršio ovo krivično delo i da se u njegovim radnjama stiču bitna obeležja krivičnog dela za koje je oglasen krivim, naravno subjektivne i objektivne prirode.

Razloge prvostepenog suda u pogledu pravne kvalifikacije protivpravne delatnosti optuženog u svemu kao pravilne prihvata i ovaj sud, s tim što je Vrhovni sud kao drugostepeni, po službenoj dužnosti, a po pravilnoj primeni krivičnog zakona preinačio prvostepenu presudu u pogledu pravnih činjenica, a kao u izreci ove presude. Naime, prvostepeni sud je pravilno primenio kod pravne kvalifikacije Krivični zakonik, ali je pogrešno u izreci naveo da je optuženi sa umišljajem pomogao izvršiocima krivičnog dela iz člana 47. stav 2. tačka 6. KZ RS, a imajući u vidu da je ovaj sud posle održanog pretresa utvrdio činjenično stanje kao u izreci ove presude stav I tačka 1. pod A) i da je izvršeno krivično delo teško ubistvo u saizvršilaštvu iz člana 114. tačka 9. u vezi člana 30. KZ tu pravnu činjenicu je uneo u izreku svoje presude ne dirajući u pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje iz prvostepene

presude.

Neosnovano se žalbama branioca optuženog II, optuženog ZZ i njegovog branioca dovodi u sumnju ocena izvedenih dokaza i odbrana optuženih. Nasuprot žalbenih navoda, ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud veoma detaljno, sa puno analitičnosti cenio odbrane ovih optuženih u sklopu izvedenih dokaza i pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje u odnosu na ove optužene.

Pre svega iz odbrane optuženog II pravilno se utvrđuje činjenica da je on još na licu mesta saznao da registarska oznaka tj. tablica koja je nađena na licu mesta se vodi u tzv., «specijalnoj evidenciji», a to potvrđuju i svedoci NN51 i NN21, dok iz iskaza svedoka NN52 prvostepeni sud pravilno utvrđuje da je optuženi II diktirao dopis i odgovor načelniku UKP GSUP-a Beograd čitajući iz nekog notesa, rekavši da mu je to izdiktirao optuženi ZZ nazivajući ga šefom, s tim što ovaj svedok nije bio siguran da li mu je ovaj optuženi rekao da je bio kod optuženog ZZ, ili da mu je to ovaj preneo telefonom. Imajući u vidu i dopise UKP SUP Beograd SS24 kao i navedene odgovore koje je dao optuženi II na te dopise, kao iskaz svedoka SS24, koji je pročitao na pretresu pred ovim sudom, uz priznanje optuženog II, pravilan je zaključak prvostepenog suda da su optuženi ZZ i II izvršili krivična dela na način utvrđen u izreci prvostepene presude stav IV.

Na pretresu pred ovim sudom neposredno je kao svedok saslušan SS1, a to je suprug svedoka NN51, i po oceni ovog suda iz njegovog iskaza nisu utvrđene nikakve nove bitne činjenice koje bi dovele u sumnju utvrđeno činjenično stanje jer se ovaj svedok izjašnjavao o činjenici da je kritične večeri dovezao svoju suprugu svedoka NN51, koju je pozvao optuženi II, tako da on u suštini nema neposredna i lična saznanja u vezi konkretnog krivičnog dela, i osim te činjenice njegovo svedočenje se najviše odnosilo na odnose u policiji i kasnija događanja i kretanja u službi njegove supruge svedoka NN51.

Prvostepeni sud je pravilno ocenio odbranu optuženog II na strani 96 i odbranu optuženog ZZ na strani 101, dajući i za ovaj sud apsolutno prihvatljive i uverljive razloge zašto prihvata odbranu optuženog II, a odbranu optuženog ZZ ocenjuje kao sračunatu na izbegavanje krivične odgovornosti. Naime, priznanje optuženog II potkrepljuju napred navedeni dokazi, posebno iskazi svedoka NN21 i NN52, a na posredan način i iskaz svedoka NN51, zbog čega je odbrana optuženog ZZ i ocenjena na napred navedeni način, uz obrazloženje da su neprihvatljivi navodi optuženog ZZ da mu optuženi EE nije tražio neku tačno određenu dokumentaciju, već da je on odneo dokumentaciju koju mu je dao optuženi II i svedok NN51, čiji iskazi obesnažuju ovakvu odbranu optuženog ZZ iz kojih se utvrđuje da je optuženi ZZ upravo tražio dokumentaciju za određeni registarski broj aa, pa s tim u vezi je neprihvatljiva i odbrana optuženog EE da je on tražio bilo koju dokumentaciju da bi video kako se vodi evidencija i da se samo radi o slučajnosti, što je apsolutno nelogično i neprihvatljivo.

Žalbama izjavljenim u korist optuženih II i ZZ, neosnovano se osporava utvrđenje prvostepenog suda u pogledu postojanja umišljaja kod ovih optuženih, jer je u pogledu te činjenice prvostepeni sud na strani 100 obrazloženja dao veoma analitične i jasne razloge, zašto smatra da su ovi optuženi krivično delo u pitanju izvršili sa eventualnim umišljajem. Jasan je stav prvostepenog suda, a što prihvata i ovaj sud, a kao što je rečeno i u vezi optuženog ŽŽ, da za postojanje krivičnih dela u pitanju nije nužno da izvršioi moraju poimence znati izvršioce, a u svakom slučaju ovi optuženi s obzirom na svoja svojstva su znali da je 03.10.1999. godine izvršeno teško krivično delo u kome je četiri lica lišeno života i u vreme kada se već pojavila sumnja da se ne radi o običnoj saobraćajnoj nezgodi, vrše radnje izvršenja ovih krivičnih dela. Stoga je pravilan zaključak prvostepenog suda da su optuženi postupali sa eventualnim umišljajem pri izvršenju krivičnih dela u pitanju.

Na glavnom pretresu je izvršen uvid u navedene spise Opštinskog suda u Lazarevcu i Okružnog suda u Beogradu posebno u predloge za preduzimanje istražnih radnji iz kojih se utvrđuje da su istražne radnje zahtevane protiv NN lica i u suštini u cilju otkrivanja krivičnog dela teškog dela protiv bezbednosti javnog saobraćaja, pa ove dokaze sud ocenjuje kao irelevantne imajući u vidu da su ti predlozi podneti pre otkrivanja izvršioca, a imajući u vidu i utvrđene radnje optuženih ŽŽ, ZZ i II, do očiglednosti je jasno da su oni svojim radnjama u suštini i prikrivali i izvršenje krivičnog dela i time izvršili i krivično delo u pitanju.

Dakle, imajući u vidu da su sve odlučne činjenice pravilno i potpuno utvrđene prvostepeni sud je izveo pravilan zaključak o pravnoj oceni radnji optuženih ZZ i II, pa je pravilno odlučio o njihovoj krivici i pravnim kvalifikacijama iz izreke prvostepene presude pravilno je primenjen krivični zakon. Na osnovu utvrđenih činjenica pouzdano se zaključuje da su optuženi ZZ i II izvršili ova krivična dela i da se u njihovim radnjama stiču bitna obeležja krivičnih dela za koja su oglašeni krivim, naravno, subjektivne i objektivne prirode.

Vrhovni sud je kao drugostepeni na osnovu pravilne primene krivičnog zakona u izreku svoje presude koja se odnosi na optužene ZZ i II uneo navedene pravne činjenice s obzirom na utvrđeno činjenično stanje kao i u odnosu na optuženog ŽŽ, i iz istih razloga, pa je nepotrebno to sada ponavljati.

Ispitujući odluku o kaznama, u odnosu na optužene ŽŽ, ZZ i II, Vrhovni sud nalazi da su žalbe izjavljene u korist ovih optuženih, u tom delu osnovane. Pri odmeravanju kazni optuženima prvostepeni sud je cenio objektivnu težinu izvršenih krivičnih dela, a zatim sve one okolnosti pobliže utvrđene i opisane u prvostepenoj presudi. Tim svim okolnostima dat je određen značaj koje one imaju kod odmeravanje kazne, pa je optuženom ŽŽ izrečena kazna zatvora u trajanju od 2-dve godine i 5-pet meseci, optuženom ZZ kazna zatvora u trajanju od 1-jedne godine i 7-sedam meseci, a optuženom II kazna zatvora u trajanju od 9-devet meseci.

Vrhovni sud, međutim, ocenjuje da su izrečene kazne veće nego što je to nužno sa stanovišta svrhe kažnjavanja i zbog svoje neopravdane strogosti ne predstavljaju adekvatne kazne, pa su u tom pogledu žalbe izjavljene u korist ovih optuženih osnovane. Stoga je Vrhovni sud ponovnom ocenom i dajući utvrđenim okolnostima onaj značaj koje u slučaju optuženih to i zaslužuju, optuženom ŽŽ izrekao kaznu zatvora u trajanju od 1-jedne godine i 6-šest meseci, optuženom ZZ kaznu zatvora u trajanju od 10-deset meseci i optuženom II kaznu zatvora u trajanju od 6-šest meseci, nalazeći da utvrđene olakšavajuće okolnosti u odnosu na optužene ZZ i II imaju karakter naročito olakšavajućih okolnosti u smislu člana 56. i 57. KZ, iz kog razloga je ovaj sud i primenio institut zakonskog ublažavanja.

Po oceni Vrhovnog suda, ovako izrečene kazne su srazmerne težini učinjenih krivičnih dela, stepenu krivice optuženih, koji je posebno cenjen kroz njihov dosadašnji život, te će ove kazne u potpunosti ispuniti zahteve specijalne i generalne prevencije, odnosno, ostvariti svrhu kažnjavanja propisana zakonom u okviru opšte svrhe krivičnih sankcija (član 4. stav 2. i član 42. KZ), pa je u takvoj situaciji žalba Javnog tužioca u pogledu odluke o kaznama u odnosu na ove optužene ocenjena kao neosnovana.

S obzirom na napred izloženo prvostepena presuda je u odnosu na optužene ŽŽ, ZZ i II po službenoj dužnosti preinačena pravilnom primenom krivičnog zakona i u pogledu odluke o kaznama uvažanjem žalbi izjavljenih u korist ovih optuženih, dok su u ostalom delu žalbe izjavljene u korist optuženih ŽŽ, ZZ i II iz napred navedenih razloga odbijene kao neosnovane.

Imajući u vidu da je prvostepena presuda u odnosu na optužene ŽŽ, ZZ i II preinačena samo u pogledu pravilne primene zakona i pravnih činjenica, kao što je napred rečeno, da iako je održan pretres pred ovim sudom kao drugostepenim činjenično stanje u odnosu na ove optužene je ostalo neizmenjeno, iz kojih razloga je ovaj sud odlučio da u odnosu na ovaj deo presude (stav I tačka 1 pod B i V), žalba nije dozvoljena.

Stav II.

Žalbom Javnog tužioca osim navođenja da se prvostepena presuda u delu koji se odnosi na optužene JJ i KK – oslobađajući deo, pobija i zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP nije navedeno ništa konkretnije, u čemu bi se te povrede krivične procedure sastojale, i po suštini žalbom se osporavaju činjenični i pravni zaključci prvostepenog suda pre svega ocena izvedenih dokaza. Stoga je prvostepena presuda u ovom delu ispitana samo u pogledu onih povreda na koje ovaj sud, kao drugostepeni obligatorno pazi u smislu člana 380. stav 1. tačka 1. ZKP, ali takve povrede nisu nađene.

Racio žalbe javnog tužioca je da je prvostepeni sud iz brojnih izvedenih dokaza izveo pogrešan zaključak da tajno praćenje oštećenog OO nije bilo intenzivno i atipično, da je stoga optuženi JJ morao znati o postojanju plana za lišenje života oštećenog OO sa čim ga je upoznao optuženi EE, zbog čega je izdao naloge __, __ i __ odeljenju E2E da se intenzivira praćenje i dobijene podatke prosleđivao optuženom EE, a da je u odnosu na optuženog KK izveo pogrešan zaključak da nema dokaza da je ovaj optuženi izvršio krivično delo kako je optužen, uz insistiranje u žalbi da je prvostepeni sud iz činjenice da je optuženi KK bio na licu mesta i da ništa nije preduzeo kao načelnik SUP-a __, u cilju otkrivanja krivičnog dela i njegovih izvršioaca, posle kritičnog događaja se sastao sa optuženim EE kao i drugih brojnih dokaza bio u obavezi da izvede suprotan zaključak dosledan tezi optužbe.

Kao što je napred rečeno i u vezi ovog dela prvostepene presude i na pretresu pred ovim sudom izvedeni su brojni dokazi, koji su napred prezentirani, a pročitani su i iskazi svedoka SS21, SS22 i SS23, koji su takođe bili na licu

mesta u vreme vršenja uviđaja, i po oceni ovog suda iz svih dokaza izvedenih kako u prvostepenom tako i pred ovim sudom nesumnjivo je utvrđena činjenica da je po nalogu optuženog EE intenzivirano praćenje oštećenog OO. Da je tu naredbu realizovao optuženi JJ kako se to i u žalbi tvrdi, da su svi podaci od operativnih radnika dostavljani njemu, optuženom JJ, a on ih prosleđivao optuženom EE.

Međutim, i po oceni ovog suda iz tih činjenica i okolnosti ne može se sa sigurnošću utvrditi da je i optuženi JJ bio upoznat sa planom lišenja života oštećenog OO i da je u tom cilju i dostavljao podatke optuženom EE i time izvršio krivično delo u pitanju pomaganjem. Kao što je rečeno, s obzirom na stvoreni plan o lišenju života oštećenog OO sasvim je logično da sa tim planom bude poznato što manje ljudi, i zaključak ovog suda je da se na osnovu dokaza iz prvostepenog postupka i dokaza izvedenih pred ovim sudom utvrđuje da je sa tim planom optuženi EE upoznao samo optuženog AA, pa s obzirom na to, zaključak je i ovog suda da nema dokaza da je o tom planu nešto znao i optuženi JJ i da je iz tih razloga dostavljao podatke o kretanju oštećenog OO optuženom EE.

Tačno je svojstvo optuženog JJ da je on bio načelnik E1E __, ali iz te činjenice ovaj sud nije mogao sa sigurnošću i na nesumnjiv način utvrditi i zaključiti da je optuženi JJ znao za stvoreni plan, i po oceni ovog suda sve utvrđene činjenice vezane za intenzivirano praćenje, dostavljanje podataka, ostale su u sferi indicija i u prvostepenom i u postupku pred ovim sudom i nisu prerasle u izvesnost, zbog čega je i po oceni ovog suda prvostepeni sud pravilnom primenom zakona i člana 355. tačka 3. ZKP ovog optuženog oslobodio od optužbe da je izvršio krivično delo ubistva iz člana 47. stav 2. tačka 6. KZ RS u pomaganju u vezi člana 24. KZ SRJ, s tim da je ovo delo u odnosu na oštećenog OO ostalo u pokušaju u vezi člana 19. KZ SRJ.

Takođe, i u odnosu na optuženog KK svi izvedeni dokazi kako u prvostepenom tako i u postupku pred ovim sudom, su ocenjeni kao izvesne indicije u cilju izvršenja krivičnog dela u pitanju, ali i one nisu prerasle u izvesnost, jer iz navedenih činjenica na kojima se i žalbom insistira ne može se zaključiti da je ovaj optuženi bio upoznat sa planom za lišenje života oštećenog OO, iz napred navedenih razloga, i da je radnjama predstavljenim u optužnici, a i prvostepenoj presudi s umiljšajem pomagao u izvršenju krivičnog dela u pitanju.

Stoga je i po oceni ovog suda prvostepeni sud pravilno utvrdio da nema dokaza da je ovaj optuženi izvršio krivično delo ubistva pomaganjem iz člana 47. stav 2. tačka 6. KZ RS u vezi člana 24. KZ SRJ, s tim da je u odnosu na oštećenog OO ovo krivično delo ostalo u pokušaju u vezi člana 19. KZ SRJ.

Stoga ne stoje suprotni navodi u žalbi Javnog tužioca da se iz izvedenih dokaza može izvesti suprotan zaključak, tj., da su ovi optuženi izvršili ta krivična dela, a koji se u suštini svode na drugačiju ocenu izvedenih dokaza. Naime, u žalbi Javnog tužioca se i ne ukazuje na postojanje neke činjenice, okolnosti ili pak dokaza koji nisu bili cenjeni od strane prvostepenog suda i koji bi dovodili u sumnju pravilnost takvog zaključivanja, već se samo iznosi sopstvena ocena istih činjenica i okolnosti koje je prvostepeni sud imao u vidu i po nalaženju Vrhovnog suda pravilno ocenio i za svoje zaključivanje dao jasne, logične i za ovaj sud u svemu prihvatljive razloge i pravilnom primenom člana 355. tačka 3. ZKP optužene KK i JJ oslobodio optužbe za krivična dela u pitanju. Ovakav zaključak prvostepenog suda ne dovode u sumnju ni dokazi izvedeni u postupku pred ovim sudom, a koji su napred prezentirani, analizirani i cenjeni.

Kako, s obzirom na sve napred izneto nisu osnovani žalbeni navodi javnog tužioca kojima se prvostepena presuda pobija u oslobađajućem delu i u odnosu na optužene JJ i KK, a nema ni povrede zakona koje drugostepeni sud ispituje po službenoj dužnosti u smislu člana 380. ZKP, Vrhovni sud je odbio kao neosnovanu žalbu Javnog tužioca i na osnovu člana 388. ZKP potvrdio prvostepenu presudu u tom delu.

Sa napred iznetih razloga odlučeno je kao u izreci ove presude stav I i II.

Savetnik Vrhovnog suda Srbije Predsednik veća-sudija,

Dragana Vuksanović,s.r. Dragomir Milojević,s.r.

Zapisničar,

Slavica Đorđević,s.r.

POUKA O PRAVNOM LEKU: Protiv ove presude samo u odnosu na stav I tačka 1 pod A dozvoljena je žalba u roku od 15 dana po prijemu otpravka ove presude, Vrhovnom sudu Srbije kao sudu trećeg stepena, a preko prvostepenog suda, dok u odnosu na stav I tačka 1 pod B i V, (odnosi se na optužene EE, ZZ i II) i stav II žalba nije dozvoljena.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sđ